

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

СЕРІЯ
«ВЧЕНІ ПРИКАРПАТСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЄВГЕН МИХАЙЛОВИЧ БАРАН:

**бібліографічний покажчик
(до 50-річчя від дня народження)**

Івано-Франківськ
2011

УДК 016
ББК 91.1+83.3(4УКР)6
Б 24

Серія
«Вчені Прикарпатського національного університету»

*Серія друкується за ухвалою
Вченої Ради Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

Відповідальний редактор серії – канд. філол. наук *М.В. Бігусяк*

Автор передмови – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ***Л.Т. Табачин***

Упорядник – заступник директора з наукової роботи Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, кандидат філософських наук ***О.Б. Гуцуляк***

Євген Михайлович Баран : бібліографічний покажчик (до 50-річчя від дня народження) / [упоряд.: О. Б. Гуцуляк ; автор передм. Л. Т. Табачин]. – Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. – 132 с. – (Серія «Вчені Прикарпатського національного університету»).

У бібліографічний покажчик увійшли наукові студії, статті та посібники кандидата філологічних наук, доцента кафедри української літератури Інституту філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Євгена Михайловича Барана. Назви праць та їх бібліографічний опис подаються в хронологічному порядку та мовою оригіналу.

УДК 016
ББК 91.1+83.3 (4 Укр) 6

ЗМІСТ

СЛОВО ПРО ВЧЕНОГО.....	5
«Література для мене – це те, що допомагає чутися людиною» (причастя вічним і світлим для Євгена Барана).....	6
Монографії.....	9
Автореферат.....	9
Літературно-критичні книги.....	9
Книги есеїв.....	11
Науково-методичні видання.....	12
Антології. Збірники.....	12
Літературознавчі статті.....	13
Літературознавчі рецензії.....	17
Тези доповідей на конференціях.....	19
Бібліографічні матеріали.....	20
Літературно-критичні статті, рецензії, відгуки.....	21
Передмови, післямови до книг.....	62
Передмови, післямови до газетних та журнальних публікацій.....	67
Діалоги з письменниками.....	71
Публікації в газеті «Галичина» (рубрика «Відверта розмова»).....	79
Публікації в газеті «Газета.if.ua» (рубрика «Відверті думки»).....	79
Публікації в газеті «Західний кур'єр» (рубрика «Есей»).....	82
Публікації в газеті «Захід ПОСТ» (додаток до газети «Анонс- Контракт»; рубрика «Порнографічна сутність правди»).....	82
Публікації на форумі газети «Сіверщина».....	85
Есеї.....	86
Нариси.....	86
Газетні матеріали.....	87
Публіцистика.....	88
Художні твори.....	89
Переклади.....	90
Інтерв'ю.....	91
Редагування. Внутрішнє рецензування. Упорядкування.....	95
Керівництво науковими дисертаціями.....	96
Література про Євгена Барана.....	99
Вибрані публікації про творчість Євгена Барана (рецензії, відгуки).....	107

СЛОВО ПРО ВЧЕНОГО

Євген Михайлович Баран – критик, літературознавець, лауреат премії імені Олександра Білецького в галузі літературної критики (1999), міської премії імені Івана Франка в галузі літератури (2001), міжнародної літературної премії імені Миколи Гоголя «Тріумф» (2003), обласної премії імені Василя Стефаника в галузі літератури (2006), міжнародної літературної премії імені Богдана–Нестора Лепкого (2007), премії імені Дмитра Нитченка (2008), міжнародної літературної премії імені Григорія Сковороди «Сад Божественних пісень» (2009) – народився 23 травня 1961 року в селі Джурині Чортківського району Тернопільської області. Закінчив філологічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка (1984), аспірантуру Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАНУ (1992). Кандидат філологічних наук (1994), доцент кафедри української літератури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (з 1998). Член Національної Спілки письменників України (1997). Живе у м.Івано-Франківську.

Літературно–критичний дебют відбувся 11 лютого 1988 року на сторінках всеукраїнської газети «Друг читача». Перший збірник літературно–критичних есеїв «Замах на міражі» вийшов у Львові в 1997 році в проекті «Морена: літературний журнал одного автора». У літературно–критичному й науковому доробку Євгена Барана є збірники літературно–критичних текстів «Зоїлові трени» (1998), «Звичайний читач» (2000), «Навздогін дев'яностим» (2006), «Читацький щоденник – 2005» (2006); монографія «Українська історична проза другої половини ХІХ – початку ХХ століття і Орест Левицький» (1999); книги есеїстики «Порнографічна сутність правди» (2007), «У полоні стереотипів» (2009); книга щоденникових нотаток та есеїстики «Наодинці з літературою» (2007).

2008 року у Львові вийшли книги Божени Боби-Диги «Писане дощем», «Поезія єднання: вірші з Кракова», де Євген Баран виступив перекладачем цілого ряду віршів польських поетів (разом із Олександром Гордоном).

Літературні псевдоніми, які використовує або використовував Євген Баран: *Юліан Покирис; Мар'ян Севрасевич (Севросевич); Ярема Чекалюк; Ян Жоравницький (м.Луцьк); Е.Баранов; Е.Михайлов;* криптоніми: *Ю.П.; М.С.; Б.Є.*

«Література для мене – це те, що допомагає чути людину» (причастя вічним і світлим для Євгена Барана)

Внесок Євгена Барана у скарбницю сучасної української літератури є справді достойним і вагомим. Його ім'я прикрашає «Енциклопедію Сучасної України» (2003), «Тернопільський Енциклопедичний Словник» (2004), біобібліографічний довідник «Письменники України» (2006), «Популярну енциклопедію Львова: історія, культура, людина, місто» (2009), енциклопедичний словник «Івано-Франківськ» (2010), енциклопедію інтернету «Вікіпедію», популярні літературні сайти. Про цю неординарну особистість, що майже чверть століття перебуває в епіцентрі розмов про сучасний літературний процес, писали В.Брюгген, В.Слапчук, С.Процюк, Б.Чепурко, В.Качкан, П.Ляшкевич, П.Сорока, І.Бондар-Терещенко та ін. Наш ювіляр – лауреат кількох літературних премій, зокрема, імені Олександра Білецького – в галузі літературної критики (1999), а серед інших – трьох міжнародних: ім. Миколи Гоголя «Тріумф» (2003), ім. Богдана-Нестора Лепкого (2007) та ім. Григорія Сковороди «Сад божественних пісень» (2009). У 2001 році отримав міську премію імені Івана Франка в номінації «література», у 2006 – обласну літературну премію імені Василя Стефаника в галузі документалістики та літературознавства за серію публікацій в 2004-2005 роках, у 2008 – премію імені Дмитра Нитченка. До нього прислухаються, його наслідують, з ним полемізують. Його слово важить багато.

Євген Баран різний-прерізний і в цьому його привабливість й контрастність. Закінчивши філологічний факультет Львівського університету та аспірантуру Інституту літератури ім.Тараса Шевченка НАНУ, він успішно захистив кандидатську дисертацію про українську історичну прозу II половини XIX ст., видав монографію «Українська історична проза II половини XIX – початку XX ст. і Орест Левицький» (1999), оригінальні науково-методичні рекомендації до курсу лекцій та спецкурсів, сторінки яких, на переконання С.Дзюби, «важливіші за десятки романів». Під керівництвом доцента кафедри української літератури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Є.Барана захищено сім кандидатських дисертацій. У 2006-2009 роках він перебував у докторантурі Стефаникового закладу, наближаючись сьогодні до завершення наукової роботи, присвяченої українській літературі 90-х років XX століття.

Креативними є літературні псевдоніми, які використовує або використовував Євген Баран: Юліан Покирис; Мар'ян Севрасевич (Севросевич); Ярема Чекалюк; Ян Жоравницький (м.Луцьк); Е.Баранов; Е.Михайлов. Вирізняючись неабияким вмінням вловлювати найпосутніше, синтезувати й бути уважним до деталей, він виступає відразу в кількох яскравих літературних іпостасях – літературознавець, літературний критик, есеїст, прозаїк – автор десятка прозових екзистенційних текстів (чи як сам автор визначав їх як «прозові монологи»), опублікованих у відомих антологічних проектах – в смолоскипівській антології «Тексти» (1995), в «Антології українського жаху»

(2000), в «Українських літературних хуліганах» (остання вийшла в Загребі хорватською мовою, 2003). Властиво, у Євгена Барана безліч талантів, але художнім відкриттям стали все-таки його літературно-критичні тексти – у властивому для нього самоіронічному тоні – «мій хліб, мій гріх і мій хрест...». Літературно-критичний дебют відбувся 11 лютого 1988 року на сторінках всеукраїнської газети «Друг читача». Перший збірник літературно-критичних есеїв «Замах на міражі» вийшов у Львові в 1997 році в проекті «Морена: літературний журнал одного автор».

«Я не добрий критик, а справедливий», – так позиціонує себе Є.Баран. І в цьому аспекті його недаремно порівнюють з критиком Миколою Євшаном, котрий був чи не першим українським літератором, що свідомо обрав критику своєю єдиною професією, надаючи їй особливої ваги. «Гранично ясна» критична картина Є.Барана, міркують, поєднує й елементи об'єктивної критики, і право авторського суб'єктивного погляду, і щирість читача чужих текстів (у різних виявах), і делікатність, і категоричність.

На рівень духовності й непідробної ширості перевіряють «Зоїлові трени» (1998), «Звичайний читач» (2000), «Читацький щоденник-2005» (2006), «Навздогін дев'яностим» (2006). Симптоматично, що Євген Михайлович сміливо розширив свої творчі обрії книгами есеїстики: «Порнографічна сутність правди» (2007), «Наодинці з літературою» (щоденникові нотатки та есеїстика) (2007), «У полоні стереотипів» (2009), «Тиша запитань», збірник літературно-критичних статей, есеїв, рецензій, інтерв'ю (2011), у яких присутні елементи критики (естетичної і світоглядної). «Я звернувся до есеїстики, аби довести самому собі, що можу говорити сюжетами», – зізнається Є.Баран і додає: «Мене цікавить життя у всіх його проявах». Вочевидь, це пристрасне бажання пізнавати світ і привело цього життєлюбця на відповідальну посаду – 2009 року очолив письменників Івано-Франківської області. Дивовижно, але він знаходить час і для членства в Національній Спільноті письменників України (1997), залучений до редколегій багатьох художніх видань, зокрема журналів «Сова», «Перевал», «Курінь», «Золота Пектораль», є учасником численних літературних фестивалів, книжкових форумів, толок, організатором творчих вечорів. Євген Баран відроджує із забуття постаті маловідомих авторів, сумлінно упорядковуючи та видаючи їхні твори, скажімо, незаслужено забутий доробок автора «Скиту Манявського» Антона Могильницького, третій том рукописних творів Тараса Мельничука, коментарі до доробку Миколи Яновського, кореспонденцію Івана Юва тощо. Зрештою, 2008 року у Львові побачили світ книги Божени Боби-Диги «Писане дощем» (з передмовою критика) та «Поезія єднання: вірші з Кракова», де Євген Баран разом із Олександром Гордоном здійснили переклади цілого ряду віршів польських поетів. Культурна й етична вартість цих проектів безсумнівна.

Як особистість, цей майстер володіння словом і стилем випрозорується і крізь призму публічних виступів, які заворожують слухачів глибокою ерудицією та гнучким і елегантним гумором. Він творить невимушені діалоги з В.Базилевським, Л.Талалаєм, Р.Іваничуком, М.Коцюбинською, М.Жулинським,

Дм.Кремінем, М.Матіос, В.Слапчуком, спілкується з харизматичними поста-
тями українського мистецького світу з несхожими літературними досвідами,
ініціює зустрічі з відомими письменниками, літературознавцями, читачами в
різних регіонах України, невтомно пише рецензії, відгуки, передмови і
післямови «про живих людей і про живі книги», безупину перебуваючи на
вістрі літературного процесу, утверджуючи самобутність, глибину духовної
субстанції, формотворчу, стилістичну довершеність. Його «мальви», можливо,
ще попереду, він завжди наодинці з літературою. І цей храм відкриває двері для
нелукавих, обраних, перевірених часом, для тих сподвижників, що перемагають
нудьгу несамовитою працею, примножуючи духовні скарби, шукаючи істину,
«так звану абсолютну красу», передаючи власним дітям справжній український
національний ген.

Лариса Табачин,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української літератури
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

МОНОГРАФІЇ

1999

1. **Баран Є.М.** Українська історична проза другої половини ХІХ – початку ХХ ст. і Орест Левицький / Є.М. Баран ; [рецензенти : доктор філол. наук І.О.Денисюк, доктор філол. наук М.М. Ільницький, канд. філол. наук В.І.Дудко]. – Львів : Логос, 1999. – 144 с.

Відгуки: Вальнюк Б. Погляд на історичну прозу / Б. Вальнюк // Слово і час. – 2001. – №8. – С.90-95.

АВТОРЕФЕРАТ

1994

2. **Баран Є.М.** Українська історична проза другої половини ХІХ – початку ХХ ст. і Орест Левицький : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.02 «Українська література» / Є.М. Баран. – К. : Ін-т літ-ри ім. Т.Г.Шевченка НАН України, 1994. – 17 с.

ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНІ КНИГИ

1997

1. **Баран Є.М.** Замах на міражі : літературно-критичні есеї.М. Баран // Морена. Літературний журнал одного автора. – Львів, 1997. – № 2. – 34 с.

Відгуки: Кор. «ЛУ». Журнал одного автора // Літературна Україна. – 2 квітня 1998 року. – №14. – С.5; Ляшкевич П. Міражний замах / П. Ляшкевич // Березіль. – 1999. – № 9–10. – С.181–183.

1998

2. **Баран Є.М.** Зоїлові трени : Літературно-критичні тексти / Є.М. Баран ; [переднє слово Б.Чепурко]. – Львів : Логос, 1998. – 112 с. – (Антологія «Число»).

Відгуки: Тарнашинська Л. Медитуюче обличчя критика, або дев'ять спостережень щодо замаху на міражі / Л. Тарнашинська // Літературна Україна. – 3 грудня 1998 року. – №45. – С.8; те саме : Тарнашинська Л. Сезон вічності : Літературно-критичні тексти / Л. Тарнашинська. – Париж–Львів–Цвікау : «Зерна», 2001. – 128 с. – С.113-115; Мартинюк М. Переймаючи правила гри, або Спроба критики на критику / М. Мартинюк // Терен. Збірник текстів. – Луцьк, 1999. – Ч.1(6). – С.16-18; Слапчук В. Не шпигун, а солдат-піхотинець / В. Слапчук // Кур'єр Кривбасу. – Липень 1999. – №115. – С.179-181; те саме: Слапчук В. Політ механічної зозулі над власним гніздом. Рецензії, відгуки, нотатки / В. Слапчук. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2001. – С.3-5; Ляшкевич П. Третій стиль / П. Ляшкевич // Перевал. – 1999. – Ч.4. – С.188-189.

2000

3. **Баран Є.М.** Звичайний читач / Є.М. Баран ; [післям. П. Сороки]. – Тернопіль : Джура, 2000. – 140 с.

Відгуки: Мельник В. Професія – читач / В. Мельник // Вінницькі Відомості. – 2000. – 2 листопада – С.15; Бондар-Терещенко І. Замах на читача / І. Бондар-Терещенко // Книжник-*review*. – 2001. – №7(16). – С.12; Гордон О. Звичайне Зоїлове читиво / О. Гордон / Є.М. Баран // Книжник-*review*. – 2001. – №7(16). – С.12; Соловей О. Між Аристархом і Зоїлом / О. Соловей // Березіль. – 2001. – №3-4. – С.177-179; Вкусихмара В. Постмодерна повість про звичайного читача / В. Вкусихмара // Книжник-*review*. – 2001. – №12. – С.11; Хвостова О. Звичайне івано-франківське диво / О. Хвостова // Книжник-*review*. – 2001. – №12. – С.11; Гордон О. Абетка для звичайного читача / О. Гордон // Кальміус. – 2001. – Ч.3-4. – С.62-66; Лаврін Іваш [Коробчук Петро]. Декілька приватних думок про не зовсім звичайного читача / Іваш Лаврін // Політика і Культура. – 2001. – 11-17 грудня, №46. – С.55; Ляшкевич П. Літописець літературної десятирічки / П. Ляшкевич // Форма[р]т. – 2002. – Вип. 3. – С.44; Слапчук В. [Нотатки на берегах книг] / В. Слапчук // Слапчук В. Політ механічної зозулі над власним гніздом. Рецензії, відгуки, нотатки. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2001. – 100 с. – С.79-80.

2006

4. **Баран Є.М.** Навздогін дев'яностим... : проза бібліофіла / Є.М. Баран ; [післямова В. Брюггена]. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2006. – 192с. – (Серія «Інша критика»).

Відгуки: Харченко А. Розмова на рівних із письменником [рец. на кн. : Євген Баран. Навздогін дев'яностим ... / Проза бібліофіла (серія «Інша критика»). – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2006. – 200с.] / А. Харченко // Перевал. – 2007. – №1. – С.216–218; Васильчук М. Із «читацького щоденника 90-х» Євгена Барана / М. Васильчук // Слово Просвіти. – 29 березня – 4 квітня 2007, Ч.13. – С.10.

7. **Баран Є.М.** Читацький щоденник – 2005 / Є.М. Баран. – Тернопіль : Сорока, 2006. – 104 с.

Відгуки: Мельник В. Щоденники для усіх / В. Мельник // Подільська Зоря. Регіональна газета. – 2007. – №9. – С.9; Гросевич Т. Звичайний читач Літератури / Т. Гросевич // Край : Городенківська газета. – 2007. – Ч.9. – С.7; Гросевич Т. В епіцентрі книжкових подій / Т. Гросевич // Галичина. – 2007. – №108-109. – С.15.

2011

8. **Баран Є.М.** Тиша запитань : літературно-критичні статті, рецензії, есеї, інтерв'ю / Є.М. Баран. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2011. – 532 с.

КНИГИ ЕСЕЇВ

2007

1. *Баран Є.М.* Порнографічна сутність правди : есеї / Є.М. Баран. – Париж-Львів-Цвікау : Зерна, 2007. – 80 с.

2. *Баран Є.М.* Наодинці з літературою. Щоденникові нотатки, есеї / Є.М. Баран ; [післямова В. Слапчука]. – Луцьк : Твердиня, 2007. – 172 с.

2009

3. *Баран Є.М.* У полоні стереотипів та інші есеї / Є.М. Баран. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2009. – 256 с.

2011

4. *Баран Є.М.* Дев'яності навиворіт : есе / Є.М. Баран. – Івано-Франківськ : Супрун В.В., 2011. – 172 с.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ВИДАННЯ

1. **Баран Є.М.** Актуальні проблеми нової української літератури : методичні рекомендації до курсу лекцій / Є.М. Баран. – Івано-Франківськ, 2001. – 34 с.

Відгуки: Дзюба С. 34 сторінки, які важливіші за десятки романів / С. Дзюба // Літературний Чернігів. – 2002. – №2(19). – С.158–160; те саме: Форма[р]т. – 2002. – Вип.6. – С.29-30.

2. **Баран Є.М.** Українська поезія ХХ століття в іменах : методичні рекомендації до курсу лекцій / Є.М. Баран. – Івано-Франківськ, 2001. – 36 с.

Відгуки: Дзюба С. 34 сторінки, які важливіші за десятки романів / С. Дзюба // Літературний Чернігів. – 2002. – №2 (19). – С.158-160; те саме : Форма[р]т. – 2002. – Вип.6. – С.29-30.

3. **Баран Є.М.** Іван Нечуй-Левицький / Є.М. Баран, С.В. Процюк // УСЕ для школи. – Львів-Київ, 2001. – Вип.10. – 70 с.

4. **Баран Є.** Історія української літератури Х-ХVIII ст. : методичні рекомендації до курсу лекцій і практичних занять / Є.М. Баран, Л.Т. Табачин. – Івано-Франківськ, 2002. – 36 с.

5. **Баран Є.** Як писати курсову роботу з літератури : методичні рекомендації для студентів-філологів / Є.М. Баран, М. Васильчук. – Івано-Франківськ-Коломия, 2004. – 28 с.

АНТОЛОГІЇ. ЗБІРНИКИ

1995

1. **Баран Є.М.** З циклу «Вибір» : Монолог небіжчика ; Убивця ; Вовкулака ; Елегійне ; Ляпас ; Місто Самогубців / Є.М. Баран. / Є.М. Баран // Тексти : Антологія прози / [упоряд. : А.Кокотюха та ін.]. – К. : Смолоскип, 1995. – С. 45-52.

2000

2. **Баран Є.М.** Монолог небіжчика ; Убивця ; Вовкулака / Є.М. Баран // Антологія українського жаху [збірка] / Є.М. Баран ; [упоряд. Василь Пахаренко, худ. Сергій Козаченко]. – К. : Асоціація підтримки української популярної літератури, 2000. – С. 689-691.

2010

3. **Баран Є.М.** Як я став Євгеном / Є.М. Баран / Є.М. Баран // Одкровення в кафе «Пегас» : Письменники про себе ; Анекдоти ; Кулінарні рецепти : збірник. – К. : Ярославів Вал, 2010. – С. 24-29.

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ СТАТТІ

1990

1. **Баран Є.М.** «Оживають давні віки...» [про життя і творчість Ореста Левицького] / Є.М. Баран // Друг читача. – 1990. – №45. – 8 листопада. – С.4-5.

1991

2. **Баран Є.М.** «Вони жили і з ними жив і я...» [про життя і творчість Андріяна Кащенко] / Є.М. Баран // Друг читача. – 1991. – №20. – 15 травня. – С.4-5, 8.

1992

3. **Баран Є.М.** «Чорна рада» П.Куліша / Є.М. Баран // Перевал. – 1992. – №3-4. – С.84-87.

4. **Баран Є.М.** Два «Тараса Бульби»? / Є.М. Баран // Друг читача. – 1992. – №23. – 15 липня. – С.3.

5. **Баран Є.М.** Хмельниччина: спроби осмислення [про історичну прозу Г.Сенкевича, М.Старицького, І.Нечуя-Левицького] / Є.М. Баран // Друг читача. – 1992. – №2. – 15 січня. – С.1, 4-5.

1994

6. **Баран Є.М.** Іван Франко в есеїстиці Дмитра Донцова [передмова до публікації статті Д.Донцова «Трагедія Івана Франка»] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Ч.14. – С.13

7. **Баран Є.М.** Історична повість М.Костомарова «Чернігівка» (сюжет, проблематика, характери) / Є.М. Баран // Дивослово. – 1994. – №5-6. – С.9-11.

8. **Баран Є.М.** Орест Левицький. Відомий і невідомий [передмова до публікації спогадів вченого «З оповідань Ореста Івановича Левицького»] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – Липень, 1994. – Ч.15. – С.3.

9. **Баран Є.М.** Повертаємось до наших першоджерел... [про погляди А.Чайковського на завдання історичної прози] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Ч.10-11. – С.15.

10. **Баран Є.М.** Типологія героїв в історичних оповіданнях Ореста Левицького // Є.М. Баран // Українська філологія : досягнення, перспективи: До 145-річчя заснування кафедри української філології у Львівському університеті. – Львів, 1994. – 360 с. – С.298-302.

1995

11. **Баран Є.М.** Морально-етична проблематика в історичній романістиці І.С.Нечуя-Левицького / Є.М. Баран // Вісник Прикарпатського університету. Серія : Філологія. – Івано-Франківськ, 1995. – Вип.1. – С.61-68.

1996

12. **Баран Є., Погребенник Є.** Листування як літературознавче джерело / Є.М. Баран // Василь Стефаник – художник слова. – Івано-Франківськ : Плай, 1996. – 272 с. – С.155-165.

1997

13. **Баран Є.М.** Жанрова специфіка історичного роману (До джерел і особливостей розвитку) / Є.М. Баран // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Івано-Франківськ, 1997. – Вип.ІІ.– С.44-52.

14. **Баран Є.М.** Мазепа в поетичній творчості Євгена Маланюка / Є.М. Баран // Вертикаль. Додаток до часопису «Обрії». – 1997. – №2. – С.4-6.

15. **Баран Є.М.** Призначення літературної критики за Т.С.Еліотом / Є.М. Баран / Є.М. Баран // Молода нація : альманах. – К. : Смолоскип, 1997. – Ч.5. – С.58-60.

16. **Баран Є.М.** Художня проза Ореста Левицького / Є.М. Баран // Київська Старовина. – 1997. – №5. – С.127-133.

1998

17. **Баран Є.М.** Богдан Лепкий у листуванні з Кирилом Студинським / Є.М. Баран // Джерела. Науково-методичний вісник. – 1998. – №3-4. – с.34-36.

18. **Баран Є.М.** Літературне покоління 20-х рр. в оцінці П.Филиповича / Є.М. Баран // Перевал. – 1998. – №4. – С.164-165.

19. **Баран Є.М.** «... Над іншими джерелами ставлю матеріал документований» (Історична проза Ореста Левицького) / Є.М. Баран // Слово і Час. – 1998. – №2. – С.31-34.

20. **Баран Є.М.** Художньо-естетичні погляди Василя Стефаника (на матеріалі листування із В.Морачевським) / Є.М. Баран // Краківські Українознавчі Зошити. – Краків : Швайпольт Фіоль, 1998. – Т.VII-VIII: 1998-1999. – С.163-169.

1999

21. **Баран Є.М.** До проблеми творчих взаємин В.Стефаника і О.Кобилянської (на матеріалі епістолярію письменників) / Є.М. Баран // Вісник Прикарпатського університету. Філологія.– Івано-Франківськ : Плай, 1999. – Вип.IV. – С.42-48.

22. **Баран Є.М.** Історичні нариси Ореста Левицького [передне слово, підготовка нарисів «Пирятинська протопопиха», «Смертовбивець, прикований до труни забитої ним дівки», «Лиха жінка», «Катівське ремесло»; коментарі] / Є.М. Баран // Українознавство: документи, матеріали, раритети. – Івано-Франківськ : Плай, 1999. – С.156-180.

23. **Баран Є.М.** Образ ідеальної жінки в листах В.Стефаника / Є.М. Баран // Українська філологія: Школи. Постаті. Проблеми : зб. наук. праць Міжнародної конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування кафедри укр. словесності у Львівському університеті (Львів, 23-25 жовтня 1998 р.). – Львів : Світ, 1999. – Частина перша. – С.422-427.

2000

24. **Баран Є.М.** Художня майстерність історичних оповідань Ореста Левицького / Є.М. Баран // Нариси з поезики української літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст. – Івано-Франківськ : Плай – Снятин : Прут-Принт, 2000. – С.5-25.

25. **Баран Є.М.** Українська література як об'єкт полеміки між Б.Грінченком і М.Драгомановим : ідеологічний аспект / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – Листопад 2000. – №132. – С.114-117.

26. **Баран Є.М.** Левицький Орест / Є.М. Баран // Українська література у портретах і довідках: Давня література – література ХІХ ст. : довідник / [редкол. : С.П.Денисюк, В.Г.Дончик, П.П.Кононенко та ін.] – К. : Либідь, 2000. – С.176-177.

27. **Баран Є.М.**, Літературне Прикарпаття / Є.М. Баран, Н.В. Мафтин, Р.В. Піхманець та ін. // Мій рідний край – Прикарпаття : навчальний посібник. – Івано-Франківськ: Плай, 2000. – С.211-227.

2002

28. **Баран Є.М.** Листи до Володимира Полека [коментар до листів Ю.Меженка, Ф.Погребенника, Г.Вервеса, Є.Кирилюка, М.Мороза] / Є.М. Баран // Сівач духовності : Збірник спогадів, статей і матеріалів, присвячений професору Володимирові Полеку. – Івано-Франківськ: Плай, 2002. – С.323-348.

29. **Баран Є.М.** Володимир Полек як бібліограф / Є.М. Баран // Сівач духовності : збірник спогадів, статей і матеріалів, присвячений професору Володимирові Полеку. – Івано-Франківськ : Плай, 2002. – С.31-33.

2003

30. **Баран Є.М.** «З любов'ю – Іван Іов» [передслово до 4 листів Івана Іова до Євгена Барана] / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2003. – №160. – С.128-129; 129-132.

31. Національна традиція в сучасній українській поезії (досвід Павла Вольвача) / Є.М. Баран // Українознавчі студії. – 2002–2003. – Вип.4–5. – С.124–132.

2005

32. **Баран Є.М.** «Я з вами не фальшивила» (до 150-річчя від дня народження Івана Франка) / Є.М. Баран // Українознавство-2006. Календарщорічник / упор. В.Піскун, А.Ціпко, О.Щербатюк. – Київ : Українська Видавнича Спілка, 2005. – С.201-204.

2006

33. **Баран Є.М.** «Приятелю мій щирий єдиний...» [про стосунки Івана Франка з Ольгою Рошкевич на матеріалі листів останньої] / Є.М. Баран // Перевал. – 2006. – №2-3. – С. 99-105.

34. **Баран Є.М.** Іван Франко у мемуаристиці Михайла Рудницького / Є.М. Баран / Є.М. Баран // Столиця Франкового серця : поезія, публіцистика, фотодокументалістика. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2006. – С.167-173 [у третьому розділі цього видання «Свято ліричної Франкової поезії в Лоліні у світлинах Михайла Бориса» на сторінках 209 і 222 поміщені фотографії зі свята у 2004 році, де серед Івано-Франківських письменників знаходимо Олександра Смоляка, Ярослава Дорошенка і Євгена Барана].

35. **Баран Є.М.** Образ Івана Франка у листах Ольги Рошкевич / Є.М. Баран // Краєзнавець Прикарпаття. – 2006. – №8. – С.3-7.

36. **Баран Є.М.** Листи Марка Черемшини як літературознавче джерело / Є.М. Баран // «Покутська трійця» в загальноукраїнському літературному процесі кінця ХІХ – початку ХХ століття : збірник наукових праць. – Івано-Франківськ, 2006. – С.52-58.

37. **Севрасевич М.** [псевд.] Лесь Мартович як герой літературної бувальщини / Є.М. Баран // «Покутська трійця» в загальноукраїнському літературному процесі кінця ХІХ – початку ХХ століття : збірник наукових праць. – Івано-Франківськ, 2006. – С.67-71.

2007

38. **Баран Є.М.** Іван Франко в епістолярії Василя Стефаника / Є.М. Баран // «Я син народа, що вгору йде...»: Збірник матеріалів обласної науково-практичної конференції, присвяченої 150-річчю від дня народження Івана Франка / упорядник, автор вступної статті кандидат філологічних наук, доцент Івано-Франківського ОІППО М.Федунь. – Івано-Франківськ : ОІППО, 2007. – С.26-30.

39. **Баран Є.М.** Мемуаристика Романа Іваничука : суб'єктивні грані українства / Є.М. Баран // Вісник Прикарпатського університету. – Серія : Філологія (літературознавство). – Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2006-2007. – Вип. ХІІ-ХІV. – С.122-126.

2008

40. **Баран Є.М.** Еволюція поетичного мислення Василя Слапчука (на матеріалі поетичних збірок 90-х років ХХ століття) / Є.М. Баран // Українознавчі студії. – 2007-2008. – Вип.8-9. – С.149-154.

2009

41. **Баран Є.М.** Драматичні твори Марійки Підгірянки / Є.М. Баран // Марійка Підгірянка. Для України вірно жиймо. Твори. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2009. – С.536-538.

2010

42. **Баран Є.М.** Есеїстика Юрія Андруховича : пошуки ідентичності / Є.М. Баран // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Івано-Франківськ, 2009-2010. – Вип. 23-24. – С.34-38; *те саме* : Соборність. Міжнародний літературно-публіцистичний часопис українських письменників. – 2010. – №1-2. – С.226-234.

43. **Баран Є.М.** Проза Олега Солов'я: між Еросом і Танатосом / Є.М. Баран // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Івано-Франківськ, 2010. – Вип. 27-28. – С.180-186.

44. **Баран Є.М.** Українська поезія 90-х рр. ХХ ст. : контекст «Нової дегенерації» / Є.М. Баран // Прикарпатський Вісник НТШ. Слово. – 2010. – №2 (10). – С.213-221.

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ РЕЦЕНЗІЇ

2000

1. *Баран Є.М.* // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2000. – №7-8. – С.52. – Рец. на кн. : Абрамович С.Д., Ткачев Ю.Г. Библия и древняя русская литература / С.Д. Абрамович, Ю.Г. Ткачев. – Черновцы : Рута, 1999. – 80 с.

2001

2. *Баран Є.М.* Пізнаючи людину і творця / Є.М. Баран // Галичина. – 2001 р., 4 травня, Ч.64-65. – С.10. – Рец. на кн. : Марусяк М. Василь Стефаник (за листами) / Марія Марусяк. – Снятин : Фірма «Прут-Принт», 1999. – 56 с.

2002

3. *Баран Є.М.* Від моделі до уроку / Є.М. Баран // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах. – 2002. – №6. – С.192-193. – Рец. на кн. : Слоновьська О.В. Конспекти уроків з української літератури для 11-х класів. Нове прочитання творів / О.В. Слоновьська. – Київ : Рідна мова, 2001. – 797 с.; *те саме*: Перевал. – 2002. – №4. – С.173-174. – Рец. на кн. : Слоновьська О.В. Конспекти уроків з української літератури для 11-х класів. Нове прочитання творів / О.В. Слоновьська. – Київ : Рідна мова, 2001. – 797 с.

2006

4. *Баран Є.М.* Кирило-Мефодіївське братство в оцінці Стефана Козака / Є.М. Баран // Українознавчі студії. – 2005-2006. – №6-7. – С.403-405. – Рец. на кн. : Козак С. Українська змова і месіанізм : Кирило-Мефодіївське Братство / Пер.з польської і редакція М.Лесюка / С. Козак. – Івано-Франківськ : Плай, 2004. – 254 с.

5. *Баран Є.М.* Степан Пушик у вимірах часу / Є.М. Баран // Етнос і культура : Часопис Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника : збірник науково-теоретичних статей. Гуманітарні науки / Головний редактор В.І.Кононенко. – Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2006. – №2-3. – С.271-272. – Рец. на кн.: Слово і доля : Збірник на пошану письменника, професора Степана Пушика. – Івано-Франківськ, 2004. – 230 с.

6. *Баран Є.М.* Творчі пороги та узвишся / Є.М. Баран // Етнос і культура. Часопис Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника : збірник науково-теоретичних статей. Гуманітарні науки / Головний редактор В.І.Кононенко. – Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2006. №2-3. – С.272-273. – Рец. на кн. : Качкан В. Хай святиться ім'я твоє: Історія української літератури і культури в персоналіях (XIX-XX ст.) / В. Качкан. – Книга шоста-сьома. – Львів, 2004. – 720 с.

7. **Баран Є.М.** Наукове осмислення творчості «Покутської трійці» / Є.М. Баран // Вісник Прикарпатського університету. Серія : Філологія (літературознавство). – Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2006-2007. – Вип. XII-XIV. – С.266-267. – Рец. на кн. : «Покутська трійця» в загальноукраїнському літературному процесі кінця ХІХ-початку ХХ століття : збірник наукових праць. – Івано-Франківськ, 2006. – 494 с.

2007

8. **Баран Є.М.** Самодостатність літературознавчої ходи Степана Хороба / Є.М. Баран // Вісник Прикарпатського університету. – Серія : Філологія (літературознавство). – Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2006-2007. – Вип. XII-XIV. – С.267-269; Кур'єр Кривбасу. – 2007. – №214-215. – С.379-382. – Рец. на кн. : Хороб С.І. На літературних теренах : Дослідження, статті, рецензії / С.І. Хороб. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету, 2006. – 410 с.

9. **Баран Є.М.** Блумівський канон / Є.М. Баран // Вісник Прикарпатського університету. – Серія : Філологія (літературознавство). – Івано-Франківськ : Видавництво «Плай» ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2007-2008. – Вип. XVII-XVIII. – С.294-299. – Рец. на кн. : Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох / Пер.з англ. Під заг. ред. Р. Семківа. – К. : Факт, 2007. – 720 с. – (Сер. «Висока полиця»).

2008

10. **Баран Є.М.** Літературознавча школа Лідії Голомб / Є.М. Баран // Вісник Прикарпатського університету. – Серія : Філологія (літературознавство). – Івано-Франківськ : Видавництво «Плай» ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2007-2008. – Вип. XVII-XVIII. – Рец. на кн. : Голомб Л. Із спостережень над українською поезією ХІХ-ХХ століть : збірник статей / Лідія Голомб. – Ужгород : Гражда, 2005. – 380 с.

2010

11. **Баран Є.М.** «Завжди почував себе учителем...» / Є.М. Баран // Прикарпатський Вісник НТШ. Слово. – 2010. – №2 (10). – С.356-359. – Рец. на кн. : Леонід Рудницький. Світовий код українського письменства : вибрані літературознавчі статті й дослідження / авт. передм. Л.Рудницький; авт. післямови Д.Павличко ; упоряд., автор післяслова С.Хороб; авт. прим. Н.Вівчарик. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2010. – 334 с.

12. **Севрасевич М.М.** [псевд.]. Михайло Рудницький зблизька / Є.М. Баран // Прикарпатський Вісник НТШ. Слово. – 2010. – №2 (10). – С.360-368. – Рец. на кн.: Рудницький М. Від Мирного до Хвильового. Між ідеєю і формою.

Що таке «Молода Муза»? / Михайло Рудницький. – Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 2009. – 502 с. – (Серія «Cogito : навчальна класика»).

13. *Севрасевич М.М.* [псевд.]. «Невинні втіхи» Пантелеймона Куліша / Є.М. Баран // Прикарпатський Вісник НТШ. Слово. – 2010. – №2 (10). – С.369-375. – Рец. на кн. : Нахлік Є., Нахлік О. Пантелеймон Куліш між Параскою Глібовою і Горпиною Ніколаєвою : біографічно-культурологічне дослідження; з додатком невідомого листування / монографічна розвідка Є.К.Нахліка; упорядкування, текстологічне підготування листів та коментарі Є.К.Нахліка й О.М.Нахлік; НАН України. Львівське відділення Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка. – Львів, 2009. – 319 с., іл. – Серія «Літературознавчі студії». Вип.13.

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ НА КОНФЕРЕНЦІЯХ

1988

1. *Баран Є.М.* Іван Франко про Ольгу Кобилянську / Є.М. Баран // Творчість Ольги Кобилянської у контексті української та світової літератури (до 125-річчя з дня народження письменниці) : тези доповідей і повідомлень Республіканської наукової конференції (24–26 листопада 1988 року). – Чернівці : ЧДУ, 1988. – Ч.1. – С.79.

1989

2. *Баран Є.М.* А.С.Пушкін в житті Івана Франко / Є.М. Баран // Пушкін и Крым : тезиси докладов. 24-29 септембра 1989 г. – Симферополь, 1989. – С.69.

3. *Баран Є.М.* Яків Головацький і народна пісня / Є.М. Баран // Яків Головацький і рух за національне відродження та культурне єднання слов'янських народів : тези доповідей та повідомлень конференції 23-24 жовтня 1989 р. – Тернопіль, 1989. – С.215-217.

1990

4. *Баран Є.М.* Спільне і відмінне в історичній прозі Михайла Старицького та Ореста Левицького / Є.М. Баран // Тези доповідей і повідомлень наукової конференції «М.Старицький: творче обличчя і місце в національній культурі», 17–18 грудня 1990 р. – К., 1990. – С.44-47.

1991

5. *Баран Є.М.* «Захар Беркут» Івана Франка й західноукраїнська історична повість початку ХХ-го століття / Є.М. Баран // Іван Франка і національне відродження : Тези республіканської наукової конференції. Криворівня, 23–24 вересня 1991 року. – Львів : Львівський держ. ун-т ім.І.Франка, Інститут Франкознавства, 1991. – С.44-45.

1992

6. *Баран Є.М.* Художнє переосмислення історичного минулого в поетичній мініатюрі В.Пачовського «Мій кровавий сміх» / Є.М. Баран // «Молода Муза» і літературний процес кінця ХІХ – початку ХХ століття в Україні і Європі : тези доповідей наукової конференції (19–20 листопада 1992 року). – Львів : Львівське відділення Інституту літ-ри ім. Т.Г. Шевченка АН України ; Інститут суспільних наук АН України, 1992. – С.44-45.

1995

7. *Баран Є.М.* Поети трагічного оптимізму (Суб'єктивний погляд на літературний процес 90-х) / Є.М. Баран // «Звездолики Гилеи» : тези доповідей ІІ Міжнародної наукової конференції по авангарду (19-21 грудня 1995 року). – Херсон : Научный центр по изучению авангарда ; Областное управление культуры ; Областная библиотека им.Горького, 1995. – С.73-75.

8. *Баран Є.М.* Хмельниччина у творчості Ореста Левицького / Є.М. Баран // Богдан Хмельницький і Хмельниччина у фольклорі й художній літературі : матеріали міжвузівської науково-практичної конференції : 11–12 жовтня 1995 року. – Черкаси, 1995. – С.41–42.

1996

9. *Баран Є.М.* Поетика історичних оповідань Ореста Левицького / Є.М. Баран // Поетика художнього тексту : матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної конференції. – Київ-Херсон : АН Вищої школи України ; Інститут українознавства Київського університету ім. Тараса Шевченка ; Херсонський педагогічний інститут, 1996. – Вип.1. – С.64-65.

БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

2002

1. Степан Васильович Процюк. Матеріали до бібліографії / укладачі: Є.Баран, Ю.Прокопів. – Івано-Франківськ : Плай, 2002. – 48 с.

2009

2. Олег Борисович Гуцуляк. Матеріали до бібліографії / укладач: Є. Баран, У. Мах. – Івано-Франківськ : Наук. б-ка Прикарпат.нац.ун-ту, 2009. – 34 с.

ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНІ СТАТТІ, РЕЦЕНЗІЇ, ВІДГУКИ

1988

1. **Баран Є.М.** Переплелися казка і ява... / Є.М. Баран // Друг Читача. – 1988. – 11 лютого. – Рец. на кн. : Косач Юрій. Володарка Понтиди / Ю. Косач. – К.: Рад.письменник, 1987.
2. **Баран Є.М.** І знову сонячні зайчики / Є.М. Баран // Друг Читача. – 1988. – 28 липня. – Рец. на кн. : Нестайко Всеволод. Незнайомка із країни сонячних зайчиків. – К. : Веселка, 1988.

1989

3. **Баран Є.М.** Сила – добро / Є.М. Баран // Друг Читача. – 1989. – 5 жовтня. – Рец. на кн. : Рутківський Володимир. Гості на мітлі. – К. : Веселка, 1988.
4. **Баран Є.М.** Хто ж ми? / Є.М. Баран // Друг Читача. – 1989. – 23 листопада. – Рец. на кн. : Павлюк Ярослав. Фільмар. – К. : Рад.письменник, 1989.

1990

5. **Баран Є.М.** Слово мудрості і добра / Є.М. Баран // Друг Читача. – 1990. – 11 січня. – Рец. на кн. : Левицький Василь. Пізнє літо. – К. : Рад.письменник, 1989.

1991

6. **Баран Є.М.** Перемогти себе / Є.М. Баран // Друг Читача. – 1991. – 16 січня. – Рец. на кн. : Павлюк Ярослав. Ракурс. – К.: Рад.письменник, 1990.
7. **Баран Є.М.** Іван та Олена / Є.М. Баран // Друг Читача. – 1991. – 6 лист. – Рец. на кн. : Нудьга Григорій. Не бійся смерті : Повість-есе, історичний нарис. – К. : Рад.письменник, 1991. – 431 с.

1992

8. **Баран Є.М.** Аксиоми самотньої душі / Є.М. Баран // Друг Читача. – 1992. – 11 лист. – Рец. на кн. : Гордон Олександр. Апологія відображень : вірші. – Львів, 1992. – 42 с.
9. **Баран Є.М.** У кімнаті кривих дзеркал (Спроба критичного погляду на сучасний історичний роман) / Є.М. Баран // Друг Читача. – 1992. – 25 листопада.
10. **Покирис Ю.** [псевд.]. Вінок на могилу БУ–БА–БУ... / Є.М. Баран // Post-Поступ. Тижнева газета. – Львів-Київ, 1992. – 8-14 грудня, №46 (60). – С.22.
11. **Баран Є.М.** Три світи, три кути, три ножі... / Є.М. Баран // Друг Читача. – 1992. – 30 грудня, Ч.47. – С.7. – Рец. на кн. : Нова дегенерація. – Івано-Франківськ : Бібліотека журналу «Перевал», 1992. – 104 с.

12. **Баран Є.М.** Ще одна літературна версія / Є.М. Баран // Дзвін. – 1992. – №5-6. – С.162-163. – Рец. на кн. : Босович В.Г. Володимир, син Святослава. Роман. – К. : Рад.письменник, 1989. – 383 с.

13. **Баран Є.М.** Чи буде «Перевал» на читацькому Олімпі? / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1992. – 17 грудня, №50. – С.4.

1993

14. **Баран Є.М.** «Московіада» Юрія Андруховича : репліка читача. Ще дещо про «Московіаду» Юрія Андруховича : репліка друга / Є.М. Баран // Перевал. – 1993. – №1. – С.159-160; *те саме*: **Баран Є.М.** Зоїлові трени... : Літературно-критичні тексти / Є.М. Баран. – Львів : Логос, 1998. – С.50-53.

15. **Баран Є.М.** Мазепа, гетьман України» : роман п. Ірен Стецик / Є.М. Баран // Слово і Час. – 1993. – №2. – С.73–75.

16. **Ю.П.** [псевд.]. Де зникло видавництво «Дніпро» : читацький запит / Є.М. Баран // Друг Читача. – 1993. – 21 січня, Ч.3. – С.4.

17. **Ю.П.** [псевд.]. До добра, любові й злагоди : українська газета в Криму / Є.М. Баран // Друг Читача. – 1993. – 28 січня, Ч.4. – С.3.

18. **Баран Є.М.** «Тернопіль» – часопис український / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1993. – Ч.6. – С.11.

19. **Баран Є.М.** І був вечір. І був ранок – день четвертий [короткий огляд журналу «Четвер»] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1993. – Ч.6. – С.11.

20. **Баран Є.М.** Український Засів у Харкові / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1993. – Ч.7. – С.15.

21. **Баран Є.М.** На грані між пеклом і раєм ... / Є.М. Баран // Post-Поступ. – Львів-Київ. – 1993. – 1-7 червня, №9. – С.13. – Рец. на кн. : Охрімівч Андрій. Замкнутий простір : поезії. – Коломия : Світ, 1993.

22. **Баран Є.М.** Як журно бути тим, кого нема : штрихи до поезії Юрія Бедрика / Є.М. Баран // Post-Поступ. – Львів-Київ. – 1993. – №35, 29 вересня – 5 жовтня. – С.12; *те саме*: **Баран Є.М.** Звичайний читач / Є.М. Баран. – Тернопіль : Джура, 2000. – С.9-12.

23. **Баран Є.М.** Нобелівський лауреат з телефонної буди / Є.М. Баран // Неділя. Газета галицької інтелігенції. – 1993. – №16. – С.4; *те саме*: **Баран Є.М.** Звичайний читач / Є.М. Баран. – Тернопіль : Джура, 2000. – 140 с. – С.74–76. – Рец. на кн. : Скиба Роман. Мене назовуть листопадом : поезії. – Київ : Укр.письменник, 1992. – 45 с.

1994

24. **Баран Є.М.** Ми відходимо залишаючи...? / Є.М. Баран // Неділя : культурно-громадський тижневик. – 1994. – 28 січня, №4. – С.3. – Рец. на кн. : Салевич Павло. Бачити сей світ : вірші. – Львів : Кобзар, 1993. – 48 с.

25. **Б.Є.** [псевд.]. Не ставте свіч для серця ще живого ... / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Ч.10–11. – С.14; *те саме*: Тамара Севернюк. Спокуса білої пустелі... – Чернівці: Місто, 2001. – С.336-338. – Рец. на кн. : Севернюк Тамара. Злам : вірші. – Чернівці : Прут, 1993. – 162 с.

26. **Баран Є.М.** Поет, у якого віриш / Є.М. Баран // Дзвін. – 1994. – №5. – С.146-147. – Рец. на кн. : Тарас Девдюк. Бенкет на голівці цвяха: вірші. – Львів : Каменяр, 1993. – 111 с.

27. **М.С.** [псевд.]. В пустелі сам на сам / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Ч.10-11. – С.14; *те саме*: Світо-Вид. – 1994. – Ч.IV. – С.119-121; *те саме*: Євген Баран. Звичайний читач / Є.М. Баран. – Тернопіль : Джура, 2000. – С.52–54. – Рец. на кн. : Неборак Віктор. Alter ego : вірші. – Київ : Укр.письменник, 1993. – 126 с.

28. **Ю.П.** [псевд.]. Як тихо вірші у душі живуть! / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Ч.10-11. – С.2. – Рец. на кн. : Ольсич Олесь. Самоспалення істини: вірші. – Львів, 1993. – 70 с.

29. **Севрасевич М.** [псевд.]. «Масовка» чи Візії Спасіння?.. / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Ч.10-11. – С.14. – Рец. на кн. : Угрин Тереза. Виношую в собі любов. – Дрогобич, 1992. – 80 с.; Степула Надія. Місто удвох. – Львів : Світ, 1993. – 96 с.; Карпенко Зіновія. Візії Спасіння. – Івано-Франківськ, 1993. – 38 с.

30. **Баран Є.М.** Поети трагічного оптимізму [про творчість Станіслава Вишенського, літгурту «Нова дегенерація», Андрія Охрімовича] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Ч.15. – С.15; *те саме* : Дукля. – 1994. – №3. – С.78-80.

31. **Баран Є.М.** Огляд львівських авангардових видань / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Ч.14. – С.15.

32. **Баран Є.М.** У пошуках виходу ... (Критичні роздуми на дозвіллі) / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Ч.16. – С.10.

1995

33. **Баран Є.М.** Петро Мідянка і Петрос Карпаторос / Є.М. Баран // Літературний Львів. – Січень, 1995. – Ч.1 (25). – С.15; *те саме* : Перевал. – 1995. – Ч.1. – С.178-179; *те саме*: Звичайний читач / Є.М. Баран. – Тернопіль : Джура, 2000.

34. **Баран Є.М.** Ніхто з нас не зумів збудити тополиної дріади... [про літгурт «Західний вітер» : Василь Махно, Борис Щавурський, Гордій Безкаравайний] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1995. – Лютий, Ч.3 (27). – С.14; *те саме*: Слово і Час. – 1995. – №2. – С.81-84.

35. **Баран Є.М.** Я просто ступив за межу ... [про Сергія Жадана] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1995. – Березень, ч.4 (28). – С.14; *те саме* : Звичайний читач. – Тернопіль : Джура, 2000.

36. **Баран Є.М.** Між повістуванням і метафорою ... [про Василя Пахаренка і Олександра Гордона] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1995. – Вересень, Ч.14. – С.15.

37. **Баран Є.М.** Повернутись до Слова! Повернути Слово! [про сучасний стан критики] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1995. – Листопад, ч.17. – С.13.

38. **Баран Є.М.** Остання із саду Антонича ... / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1995. – Грудень, ч.20. – С.15. – Рец. на кн. : Шунь Марія. Помежи: 1989-1993. – Львів : Барви, 1994. – 58 с.

39. **Баран Є.М.** «Marche funebre» [короткий огляд поетичних збірок Анатолія Ковальчука «Біль і надія», «Псалом буття», «Ми – Дажбожі внуки»] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1995. – Листопад, ч.17. – С.14.

40. **Баран Є.М.** Сьогодні, як і вчора ... / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1995. – Грудень, ч.18. – С.14. – Рец. на кн. : Погорецький В. Спалах сльози. – Коломия, 1994. – 32 с.; Тен-клуб. Житомирська поетична тусовка. – Житомир, 1994. – 54 с.; Карпенко З. Дзеркало ілюзій. – Івано-Франківськ, 1995. – 39 с.

41. **Баран Є.М.** Журнальний анонс [№1. Авжеж : траурний мітинг вважаю відкритим...; №2. Колоквіум'94. Літературний альманах; №3. Кур'єр Кривбасу. Другий рік існування; №4. Країна Мрій у ... Кривому Розі] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1995. – Грудень, ч.20. – С.15.

1996

42. **Баран Є.М.** «Кохана Ельзо, знайте Закарпаття!» / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1996. – Січень, Ч.2. – С.15; *те саме* : Звичайний читач. – Тернопіль: Джура, 2000. – Рец. на кн. : Мідянка П.. Осередок. – К., 1994. – 95 с.

43. **Баран Є.М.** Ми йшли до Білого Сонця ... / Є.М. Баран // Джерела. Науково-методичний вісник. – 1996. – №3. – С.84-87. – Рец. на кн. : Гриценко Микола. Білий налив: Поезія. – К., 1994. – 47 с.

44. **Баран Є.М.** В одній літературній шерензі [про особливості літературного процесу] / Є.М. Баран // Березіль. – 1996. – №3-4. – С.182-185; *те саме* : Слово і Час. – 1996. – №7. – С.30-32.

45. **Баран Є.М.** Серед запрошених той хто відійде... [про поезію Віктора Неборака] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1996. – Лютий, ч.3-4. – С.15.

46. **Баран Є.М.** Щось сталося ...з українською поезією. Репліка читача [про стан сучасної української поезії] / Є.М. Баран // Холодний Яр. – 1996. – Ч.4. – С.68-69; *те саме* : Літературний Львів. – 1996. – Ч.9. – С.14.

47. **Баран Є.М.** Кого урівнює тиша ... / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1996. – Березень, Ч.5. – С.14; *те саме* : Знак. Літературний додаток до «Бюлетень Смолоскипа». – 1996. – Листопад, №4. – С.4. – Рец. на кн. : Михайлюк Поліна. Щось сталося: вірші. – К. : Смолоскип, 1995. – 125 с.

48. **Баран Є.М.** «Про речі тлінні і, либонь, нетлінні» / Є.М. Баран // Форум. – 1996. – ч.2. – С.134-137. – Рец. на кн. : Гаврилів Тимофій. Арабески пам'яті : вірші. – К., 1995. – 55 с.

49. **Баран Є.М.** Дещо про досвід, набутий під ковдрою власної ночі [дискусія із Михайлом Бринихом] / Є.М. Баран // Пост-Поступ. – 1996. – 17-23 травня, №19. – С.11.

50. **Баран Є.М.** ...Ізціли немочі наші імени Твого ради... (До роздумів про сучасну українську прозу) / Є.М. Баран // Post-Поступ : тижнева газета. – 1996. – 14-20 червня, №23. – С.14.

51. **Баран Є.М.** Тільки любов боронить од страху... (Роздуми про «Польові дослідження з українського сексу» О.Забужко) / Є.М. Баран // Березіль. – 1996. – Ч.9-10. – С.184-186.

52. **Баран Є.М.** Витинанки на папері, або Мур поетичної наруги ... (про поетичну збірку Віктора Гуменюка) / Є.М. Баран // Березіль. – 1996. – Ч.9-10. – С.187-189.

53. **Баран Є.М.** Кажуть, Господь теж був футуристом ... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1996. – 17 жовтня. – №37. – С.4. – Рец. на кн. : Гайда Віталій. Ефемериди : Поезія. – Тернопіль : Лілея, 1996. – 51 с.

54. **Баран Є.М.** Повертаючись до критики... (Недилетантські тези) / Є.М. Баран // Обрій : інформаційно-аналітичний тижневик. – 1996. – 21 вересня, №38. – С.4.

1997

55. **Баран Є.М.** Задзеркалля, або світ без Агамемнона / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1997. – Ч.59-60. – С.45. – Рец. на кн. : Забужко Оксана. Автостоп : поезії. – К., 1994. – 95 с.

56. **Баран Є.М.** Навколішки до ідеалу : штрихи до поезії Степана Процюка / Є.М. Баран // Молода Нація : альманах. – К. : Смолоскип, 1997. – Ч.6. – С.247-256.

57. **Баран Є.М.** «Зима нас мітила при народженні» / Є.М. Баран // Слово і Час. – 1997. – №3. – С.85-86. – Рец. на кн. : Яровий Олександр. Небо в нетрях. – К. : Укр.письменник, 1995. – 87 с.

58. **Севрасевич М.** [псевд.]. Від Кашина до ... Кокотюхи / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1997. – Ч.56 (1). – С.14. – Рец. на кн. : Кокотюха Андрій. Шлюбні ігрища жаб (Кримінальні повісті та оповідання). – К. : Смолоскип, 1996. – 192 с.

59. **Баран Є.М.** Невідомих ландшафтів спокій ... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1997. – 24 квітня, №16. – С.7; те саме : Літературна Україна. – 1999. – 11 лютого, №5-6. – С.6. – Рец. на кн. : Петросаняк Галина. Парк на схилі : вірші. – Коломия : Вік, 1996. – 40 с.

60. **Баран Є.М.** Жодного кроку на Схід ... (У пошуках героя, який повинен все-таки з'явитись) [про роман Юрія Андруховича «Перверзія»] / Є.М. Баран // Березіль. – 1997. – №3-4. – С.175-178.

61. **Баран Є.М.** Полювання на хотіння. Есей / Є.М. Баран // Шлях Перемоги. – 1997 р. – 6 лютого, Ч.6. – С.7; те саме : Кур'єр Кривбасу. – 1997. – Березень, №73-74. – С.177-179.

62. **Баран Є.М.** Імпровізаційне (між іншим) / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 1997. – Березень, №73-74. – С.179-182.

63. **Баран Є.М.** Медитуюче обличчя двійника / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1997. – 13 березня, №10. – С.6. – Рец. на кн. : Ципердюк Іван. Переселення квітня. – К. : Смолоскип, 1996. – 72 с.

64. **Баран Є.М.** «На пагорбах які не обминеш...» / Є.М. Баран // Числівник П'ятсот : Мистецький огляд Творчої Асоціації «500». – Київ, 1997. – Ч.9. – С.2. – Рец. на кн. : Махно Василь. Книга пагорбів та годин. – Тернопіль: Лілея, 1996. – 44 с.

65. **Баран Є.М.** «Форум» народжується і видаватиметься у Тернополі... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1997. – 27 лютого, №8. – С.2.

66. **Баран Є.М.** Молитва, яку знав тільки він ... / Є.М. Баран // Перевал. – 1997. – №1. – С.177-179. – Рец. на : Павлюк Ярослав. Сад п'яних вишень // Дзвін. – 1994. – №9. – С.76-100.

67. **Баран Є.М.** Сад божественних каменей / Є.М. Баран // Березіль. – 1997. – №9-10. – С.176-178. – Рец. на кн. : Бедрик Юрій. Метафізика восени. – К. : Смолоскип, 1996. – 78 с.

68. **Баран Є.М.** Літературний Івано-Франківськ : міф про Атлантиду / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 1997. – Травень, №77-78. – С.155-158.

69. **Баран Є.М.** Все починається зі снігу ... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1997 року. – 28 серпня, №29. – С.7. – Рец. на кн. : Андрусак Іван. Отруєння голосом: тексти. – К.: Смолоскип, 1996. – 164 с.

70. **Баран Є.М.** До розмови про «ранні» дев'яності / Є.М. Баран // Іменник : антологія дев'яностих. – К. : Смолоскип, 1997. – С.210-223.

71. **Баран Є.М.** Репортаж із царства нелюбові / Є.М. Баран // Шлях Перемоги. – 1997. – 3 липня, ч.27. – С.7. – Рец. на кн. : Десять українських прозаїків / уклад. Вяч.Медвідь – К., 1995. – 162 с.

72. **Баран Є.М.** Троянда цвіте. Самітня... / Є.М. Баран // Перевал. – 1997. – Ч.2. – С.192-193. – Рец. на кн. : Вайно Марія. Терпкість. – Коломия, 1992; Вайно Марія. Паводок. – Івано-Франківськ, 1992.

73. **Баран Є.М.** Я прочиняю двері примарні ... / Є.М. Баран // Шлях Перемоги. – 1997. – 21 серпня, Ч.34. – С.7. – Рец. на кн. : Савка Мар'яна. Оголені русла : поезія. – Тернопіль, 1995. – 71 с.

74. **Баран Є.М.** Невже я винен в тому, що люблю? / Є.М. Баран // Шлях Перемоги. – 1997. – 11 вересня, Ч.37. – С.7. – Рец. на кн. : Бондар-Терещенко Ігор. Ulaskava. – Харків, 1994. – 79 с.

1998

75. **Баран Є.М.** У чеканні сну, який присниться ... (Версія перша і єдина «Будеш ходити як дитина в передчутті Бога...») / Є.М. Баран // Прообраз : літературно-мистецький альманах. – Івано-Франківськ : Плай, 1998. – Вип.1. – С.132-134. – Рец. на кн. : Гарбуз Сергій. Сліпий дощ : поезії. – К. : Укр.письменник, 1995. – 47 с.

76. **Баран Є.М.** Котамура у Країні Йойликів, або свято Смішного Кухарука / Є.М. Баран // Прообраз : літературно-мистецький альманах. – Івано-Франківськ : Плай, 1998. – Вип.1. – С.134-135. – Рец. на кн. : Кухарук Роман. Пригоди Котамури. – К., 1996. – 131 с.

77. **Баран Є.М.** Нас розділяють назавжди вікові грати ... [про поезію Вадима Ковалія] / Є.М. Баран // Прообраз : літературно-мистецький альманах. – Івано-Франківськ : Плай, 1998. – Вип.1. – С.135-138.

78. **Баран Є.М.** Критика як мистецтво поразки / Є.М. Баран // Прообраз : літературно-мистецький альманах. – Івано-Франківськ : Плай, 1998. – Вип.1. – С.138-139.

79. **Баран Є.М.** За дощем приходять дощ ... [про поезію Назара Федорака] / Є.М. Баран // Література Плюс. – Квітень, Ч.1. – 1998. – С.6.

80. **Баран Є.М.** Пантелеймон Куліш проти Юрія Андруховича / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 1998. – Травень, №101.

81. **Баран Є.М.** «Землетрус» Софії Майданської (Дещо про комплекс Летючого Голландця) / Є.М. Баран // Перевал. – 1998. – №1. – С.177-179.

82. **Баран Є.М.** З далеких сонць, де помирають птахи ... / Є.М. Баран // Шлях Перемоги. – 1998. – 11 лютого, Ч.7. – С.7. – Рец. на кн. : Кіяновська Маріанна. Інкарнація. – Київ-Львів : Київська Русь, 1997. – 98 с.

83. **Баран Є.М.** Репортаж із царства мелодрами / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 1998. – Квітень, №99-100. – С.162-165.

84. **Баран Є.М.** Народжені під знаком вини / Є.М. Баран // Березіль. – 1998. – №3-4. – С.178-179. – Рец. на кн. : Майданська Софія. Діти Ніоби : роман // Березіль. – 1997. – №7-8. – С.26-114.

85. **Баран Є.М.** Воцек : історія, якої не було ... / Є.М. Баран // Смолоскипи. – 1998. – №1 (8). – С.38-39. – Рец. на кн. : Іздрик. Воцек / Післямова Лідії Стефанівської. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1997. – 112 с.

86. **Баран Є.М.** Нас може порятувати лише фіропа ... / Є.М. Баран // Березіль. – 1998. – №9-10. – С.184-186. – Рец. на кн. : Морговський Антон. Фіропа єси ... : роман / Є.М. Баран // Сучасність. – 1996. – №11, 12.

87. **Баран Є.М.** Література як усвідомлений вибір. Тези / Є.М. Баран // Artline. – 1998. – №5-6. – С.87.

88. **Баран Є.М.** Слово, виголошене на похороні української літератури у Києві на Байковому цвинтарі : памфлет / Є.М. Баран // Терен. – 1998. – Вип.3. – С.3-4.

89. **Баран Є.М.** Повернення до Кайзервальду : штрихи до поезії Олександра Гордона / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1998. – ч.70 (8). – С.39.

90. **Баран Є.М.** Роман Євгена Пашковського «Свято» : через десять років / Є.М. Баран // Українські Проблеми. – 1998. – №2. – С.152-153.

91. **Баран Є.М.** Лабіринтами душі Василя Михайлищука / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 1998. – 7 серпня, №36. – С.11; те саме : Перевал. – 1998. – №3. – С.201-202. – Рец. на кн. : Михайлищук Василь. Лабіринти душі : Поезії. – Івано-Франківськ : Галичина, 1998. – 136 с.

1999

92. **Баран Є.М.** Національна література в національній державі [виступ на нараді «Молода література й державність України» у грудні 1998 року в Спілці

Письменників у Києві] / Є.М. Баран // Українське Слово. – 1999. – 14 січня, №2. – С.14.

93. **Баран Є.М.** Космічні ритми часоплину / Є.М. Баран // Перевал. – 1999. – №1. – С.180-181. – Рец. на кн. : Штонь Григорій. Візії. Збірка віршів. – Київ : Котигорошко, 1995. – 128 с.

94. **Баран Є.М.** Не підходьте, брехливі ... / Є.М. Баран // Перевал. – 1999. – №1. – С.181-182. – Рец. на кн. : Чепурко Богдан. Подільська височина : поезії. – Тернопіль : Збруч, 1998. – 309 с.

95. **Баран Є.М.** Сентиментальний блюз Володимира Канюса / Є.М. Баран // Перевал. – 1999. – №3. – С.215. – Рец. на кн. : Канюс Володимир. Сентиментальний блюз : роман. – Івано-Франківськ, 1998. – 51 с.

96. **Баран Є.М.** Сніг починається, я передбачення ... / Є.М. Баран // Світо-Вид. – 1999. – Ч.ІІІ. – С.136-138. – Рец. на кн. : Старовойт Ірина. Вже не прозорі : поезія. – Львів, 1998. – 50 с.

97. **Баран Є.М.** «Дефіляда» по-чернівецьки / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 1999. – Травень, №113. – С.150-152. – Рец. на кн. : Кожелянко Василь. Дефіляда в Москві.

98. **Баран Є.М.** Слова, що не знають загину... / Є.М. Баран // Перевал. – 1999. – №2. – С.192-193. – Рец. на кн. : Чир Нестор. Пізнє яблуко мого саду : Поезії. – Коломия: Вік, 1998. – 171 с.

99. **Баран Є.М.** МУЕАЛ : між Салоном і Третьою Культурою / Є.М. Баран // Кальміус : літературно-мистецький альманах. – Донецьк, 1999. – Ч.3-4. – С.23-24.

100. **Баран Є.М.** І світанок блідий, як одрізане вухо Ван-Гога / Є.М. Баран // Українські Проблеми. – 1999. – №1-2. – С.238-240. – Рец. на кн. : Вольвач Павло. Маргінес : поезії. – Запоріжжя, 1996. – 52 с.; Вольвач Павло. Кров зухвала : поезії. – К. : Укр. письменник, 1998. – 132 с.

101. **Баран Є.М.** Я той, що народився. – Я той, що помре / Є.М. Баран // Література Плюс. – 1999. – Лютий, Ч.4. – С.4; те саме : Світо-Вид. – 1999. – Ч.ІІ. – С.129-132. – Рец. на кн. : Слапчук Василь. Укол годинниковою стрілкою : вірші. – Луцьк : ІНІЦІАЛ, 1998. – 176 с.

102. **Баран Є.М.** Essai de reconstruction / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1999. – 22 квітня, №17. – С.6. – Рец. на кн. : Прохасько Тарас. Інші дні Анни : проза / Передм.Ю.Іздрика. – К. : Смолоскип, 1998. – 112 с.

103. **Баран Є.М.** Трохи про хлопчиків, а ще більше про любов ... / Є.М. Баран // Слово і Час. – 1999. – №11. – С.89. – Рец. на кн. : Кухарук Роман. Любити хлопчика : роман // Київ. – 1998. – №9-10. – С.48-114.

104. **Баран Є.М.** Літературна ситуація 1999-го : Час Єзуїтів / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 1999. – Березень, №111. – С.3-5; *те саме* : Слово і Час. – №3. – С.58-60.

105. **Баран Є.М.** Простори та символи аргентинської поезії / Є.М. Баран // Література Плюс. – 1999. – Червень, Ч.11-12. – С.4. – Рец. на кн. : Антологія аргентинської поезії ХХ століття / [перекл. з ісп. Олени Криштальської]. – Луцьк : Ініціал, 1998. – 191 с.

106. **Баран Є.М.** На абордаж летючих кораблів ... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1999. – 23 вересня, №32. – С.6. – Рец. на кн. : Галета Олена. Переступ і поступ : поезія. – Львів : Каменяр, 1998. – 72 с.

107. **Баран Є.М.** Достойна мить високих дієслів / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1999. – 25 листопада, №41-42. – С.4; те саме : Літературна Україна. – 2000. – 1 червня, №20. – С.6. – Рец. на кн. : Мельник Ліда. Его і центр : поезії / Передмова Г.Штоня. – К. : Смолоскип, 1998. – 88 с.

108. **Баран Є.М.** Послідовність поезії ... / Є.М. Баран // Світо-Вид. – 1999. – Ч.ІІ. – С.134-136. – Рец. на кн. : Гордон Олександр. Табори духовості : Поезії. – Львів: Логос, 1998. – 72 с.

109. **Баран Є.М.** Сам-сам, що буває лише в однині ... / Є.М. Баран // Світо-Вид. – 1999. – ч.ІІ. – С.132-134. – Рец. на кн. : Галина Кру. Мандри у пошуках дому: Поезії. – Львів : Каменяр, 1997. – 40 с.; Галина Крук. Сліди на піску: Поезії / передне слово І.Римарук. – Київ : Гранослов, 1997. – 48 с.

110. **Баран Є.М.** Пілігримам завжди сниться шлях / Є.М. Баран // Філологічні Студії. Науковий Часопис. – Луцьк, 1999. – №1. – С.127-128; *те саме* : Літературна Україна. – 1999. – 24 червня, №25. – С.6. – Рец. на кн. : Мартинюк Микола. Одинадцята заповідь : поезії / післямова Й.Струцюка. – Київ : Європа, 1997. – 92 с.

111. **Баран Є.М.** Чи бачить сни жінка... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1999. – 3 червня, №21-22. – С.5. – Рец. на кн. : Тарнашинська Людмила. Сходження на Фудзіяму. Новели. – Львів : Престиж-Інформ, 1999. – 64 с.

112. **Баран Є.М.** Літературні дев'яності : підсумки і перспективи (Травневі тези) / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1999. – 3 червня, №21-22. – С.5; *те саме* : Кур'єр Кривбасу. – 1999. – №116. – С.3-6.

113. **Баран Є.М.** «І мене почувеш ти колись»... / Є.М. Баран // Березіль. – 1999. – Ч.11-12. – С.179-180. – Рец. на кн. : Володимир Базилевський. Вокзальна площа : цикли та поеми. – К., 1995. – 108 с.; Володимир Базилевський. Украдене небо : поезії. – К. : Укр. письменник, 1999. – 111 с. – (Сер. «Сучасна укр. л-ра»).

114. **Баран Є.М.** Обрії літературного 2000-го : дещо про неадекватність оцінок і часову кон'юнкту / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 1999. – Жовтень, №118. – С.175-177.

115. **Баран Є.М.** Не називай мене ніяк / Є.М. Баран // Кальміус. Літературно-мистецький альманах. – Донецьк, 1999. – Ч.3-4. – С.24-25. – Рец. на кн. : Крижанівська Тетяна. Смоковний сад : поезія, проза / передмова В.Герасим'юка. – Київ, 1998. – 90 с.

116. **Баран Є.М.** Станіслав? Фе-е... Ноу мен! [полеміка] / Є.М. Баран // Кальміус. – 1999. – Ч.3-4. – С.42-44.

2000

117. **Баран Є.М.** Весіння єресь Андрія Бондаря / Є.М. Баран // Кальміус. – 2000. – №1-2. – С.39-41. – Рец. на кн. : Бондар Андрій. Весіння єресь : поезії / передм. Р.Харчук. – К. : Смолоскип, 1998. – 64 с.

118. **Баран Є.М.** Азбука спотикання Ореста Хмельовського / Є.М. Баран // Сова. – 2000. – №2(5). – С.43-44. – Рец. на кн. : Хмельовський Орест. Камені спотикання або Філософія проектування : Висловлювання з ілюстраціями. – Луцьк : Бібліотека збірника «Терен», 1998. – 98 с.

119. **Баран Є.М.** Висока зірка Євгена Сверстюка / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2000. – Березень, №124. – С.130-132. – Рец. на кн. : Сверстюк Євген. На святі надій : вибране. – К. : Наша віра, 1999. – 784 с.

120. **Баран Є.М.** Реквієм за Іваном... / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2000. – Квітень-Травень, №125-126. – С.125-126. – Рец. на кн. : Козаченко Іван. Обітована : поезії / передмова В.Герасим'юка. – Київ, 1998. – 156 с.

121. **Баран Є.М.** Сфінкс, покараний мовчанням ... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2000 року. – 8 червня, №21. – С.6. – Рец. на кн. : Віктор Палинський. Мовчання Сфінкса. – Львів : Видавнича фірма «Афіша», 1997. – 109 с.

122. **Баран Є.М.** Це місто з тих, в які вертатись мусимо... / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2000. – Липень, №128. – С.108-110. – Рец. на кн. : Гаврилів Тимофій. Закони географії : Вірші. Переклади. Мала проза. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1997. – 84 с.; Гаврилів Тимофій. Година самотніх. – Харків : Фоліо, 1998. – 76 с.

123. **Баран Є.М.** Куди мені, білому, податися? / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2000. – Липень, №128. – С.110-111. – Рец. на кн. : Стринаглюк Любомир. Медовий кумир. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1998. – 38 с.

124. **Баран Є.М.** Анатолій Дністровий: між страхом і вірою / Є.М. Баран // Кальміус. – 2000. – Ч.1-2. – С.35-37. – Рец. на кн. : Дністровий Анатолій. Проповідь до магми : поезії. – К. : Гранослов, 1998. – 80 с.; Дністровий Анатолій. На смерть Клію : поезії, переклади. – К. : Смолоскип, 1999. – 116 с.; Дністровий Анатолій. Спостереження : поезії, есе. – К. : Нова дегенерація, 1999. – 68 с.

125. **Баран Є.М.** Я напишу історію трави ... / Є.М. Баран // Кальміус. – 2000. – Ч.1-2. – С.37-39. – Рец. на кн. : Соловей Олег. Маргіналії : поезії. – Донецьк: кассіопея, 1999. – 47 с.

126. **Баран Є.М.** Літературне дев'ятдесятництво : істерія й історія [нарис] / Є.М. Баран // Березіль. – 2000. – Ч.3-4. – С.182-185.

127. **Баран Є.М.** Каміння, яке росте ... / Є.М. Баран // Березіль. – 2000. – Ч.5-6. – С.188-189. – Рец. на кн. : Зарівна Теодозія. Каміння, що росте крізь нас. Роман / Є.М. Баран // Березіль. – 1999. – Ч.9-10. – С.14-116.

128. **Баран Є.М.** Авантюрно-містичний роман від Дмитра Білого / Є.М. Баран // Кальміус. – 2000. – Ч.1-2. – С.41-44. – Рец. на кн. : Білий Дмитро. Басаврюк ХХ : роман / Є.М. Баран // Кальміус. Літературно-мистецький альманах. – 1999. – Ч.2. – С.34-76; 1999. – Ч.3-4. – С.60-149.

129. **Баран Є.М.** Про людські драми, аристократів духу і шибеницю для ніжності / Є.М. Баран // Кальміус. – 2000. – Ч.3-4. – С.60-62. – Рец. на кн. : Процюк Степан. Шибениця для ніжності (Сповідь сорокарічного).

130. **Баран Є.М.** Чи обов'язкове кінцетунельне світло?.. / Є.М. Баран // Кальміус. – 2000. – Ч.3-4. – С.62-64. – Рец. на кн. : Процюк Степан. Там, де поплутані кольори (Громадянські картинки) / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2000. – №125-126. – С.10-34.

131. **Баран Є.М.** Позадесятництво як виклик / Є.М. Баран // Кальміус. – 2000. – Ч.3-4. – С.84-87.

132. **Баран Є.М.** Не шукайте у небі лелек... / Є.М. Баран // Згар. – 2000. – №1. – С.115-116. – Рец. на кн. : Науменко Володимир. Заблудлі птахи : поезії. – Харків : Видання журналу «Березіль», 1999. – 95 с.

133. **Баран Є.М.** Божих слів нерозгадані коди ... / Є.М. Баран // Кальміус. – 2000. – Ч.3-4. – С.59-60. – Рец. на кн. : Махно Василь. Лютневі елегії та інші вірші. – Львів : Каменярь, 1998. – 61 с.

134. **Баран Є.М.** Не бійси мішати кров з молоком ... / Є.М. Баран // Сова. – 2000. – №2. – С.41-42. – Рец. на кн. : Кухарук Роман. Поезії. Том перший. – Київ: Видавничий центр Кухарука, 1999. – 154 с.

135. **Баран Є.М.** А я не пісня. Я – людина. Неювілейні штрихи до поезії Ольги Слоньовської / Є.М. Баран // Перевал. – 2000. – №1. – С.175. – Рец. на кн. : Слоньовська Ольга. Гілочка глоду : поезії / Передм. Н.В.Стефурак. – Ужгород : Карпати, 1986. – 54 с.; Слоньовська Ольга. Гердани : поезії. – К. : Рад.письменник, 1991. – 102 с.

136. **Баран Є.М.** Нічого, окрім поразки / Є.М. Баран // Сова. – 2000. – №2. – С.42-43. – Рец. на кн. : Бондар-Терещенко Ігор. Фібруарій : поезій книга II. – Львів : Престиж-Інформ, 1999. – 60 с.

137. **Баран Є.М.** Василь Андрушко. Ярослав Довган. Поетичні монологи : критичний диптих : На перехресті пристрасті і слова; Самітником на Сааремаа / Є.М. Баран // Кальміус. – 2000. – Ч.3-4. – С.57-58. – Рец. на кн. : Андрушко Василь. Сон вісімки. – Коломия : Вік, 1997. – 31 с.4; Довган Ярослав. 1999. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1997. – 34 с.

138. **Баран Є.М.** «Невже, крім пусток, нема для любові місця?» / Є.М. Баран // Сова. – 2000. – №2. – С.40-41. – Рец. на кн. : Пашковський Євген. Вовча зоря : Роман. – К. : Молодь, 1991. – 216 с.

139. **Баран Є.М.** Сільська хроніка від Богдана Бастюка / Є.М. Баран // Дзвін. – 2000. – №9. – С.145-146. – Рец. на кн. : Бастюк Богдан. Сопигора: повість-хроніка. Кн.перша. – Тернопіль : Джура, 1999. – 184 с. (Бібліотека «Сови»).

140. **Баран Є.М.** Від «Позадесятників» до «Цеху поетів» / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2000. – Вересень, №130. – С.148-152. – Рец. на кн. : «Позадесятники-2» : поетична антологія / [автор проекту і упорядник О.Гордон; передмова М.Жулинського ; післямова О.Солов'я]. – Львів : Престиж-Інформ, 2000. – 88 с. ; «Цех поетів» : антологія віршів / [автор проекту і упорядник О.Короташ]. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1999. – 132 с.

141. **Баран Є.М.** Називайте мене поетом... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2000 року. – 22 червня, №23. – С.6. – Рец. на кн. : Лот Петро. Сповідь сльозою. – Тернопіль: Тайп, 2000. – 132 с.

142. **Баран Є.М.** Клава Корецька. Наталя Сломінська. Поетичні монологи : Близк золотий екзотичних плодів папайї ; У пошуках цвіту папороті / Є.М. Баран // Проблеми Славістики. – Луцьк. – 2000. – Ч.3-4. – С.65-66. – Рец. на кн. : Корецька Клава. Відкрите небо : поезії. – Луцьк : Збірник текстів «Терен», 1999. – Ч.7. – С.104 с. ; Сломінська Наталя. На білім аркуші молитви : поезії. – Луцьк, 1999. – 156 с.

143. **Баран Є.М.** Навчіть мене трави і снігу / Є.М. Баран // Проблеми Славістики. – Луцьк. – 2000. – Ч.2. – С.63-64; *те саме* : Форма[р]т. – 2001. – №2. – С.44. – Рец. на кн. : Слапчук Василь. Крапка зсередины : перемови, поезії, простотаки. – Львів : Престиж-Інформ, 2000. – 120 с.

2001

144. **Баран Є.М.** Прийшла до Вас і кажу... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2001. – 25 січня, №3. – С.5. – Рец. на кн. : Стефурак Неоніла. Проща : вірші, новели. Переклади. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 1999. – 104 с.

145. **Баран Є.М.** Атентат на ... втілену мету / Є.М. Баран // Перевал. – 2001. – Ч.3-4. – С.452. – Рец. на кн. : Малащук Андрій. Атентат на Герострата, або Рецензія на ненаписаний роман / Є.М. Баран // Сучасність. – 1999. – Ч.1. – С.6-20.

146. **Баран Є.М.** Котилася Торба ... / Є.М. Баран // Прообраз. – 2001. – Вип.2. – С.170-171. – Рец. на кн. : Загублена Торба. Криворізький літературно-мистецький часопис. – 1999. – №2, літо-осінь.

147. **Баран Є.М.** Чуєш, вечір присів під вікнами... / Є.М. Баран // Прообраз. – 2001. – Вип.2. – С.168-169. – Рец. на кн. : Хвостова Ольга. Тексти. – Дніпропетровськ-Кривий Ріг, 1999. – 40 с.

148. **Баран Є.М.** Передбачуване чекання ... / Є.М. Баран // Згар. – 2001. – Січень-Квітень, №1-2 (2-3). – С.119-120. – Рец. на кн. : Яровий Олександр. Чекання несподіванки : оповідання, повість. – К. : Укр.письменник, 1999. – 140 с. – (Сер. «сучасна укр.л-ра»).

149. **Баран Є.М.** Лірична констатація : Вступ до теми / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2001. – Ч.1-2. – С.132-135.

150. **Баран Є.М.** Яка імовірність зустрічі ... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2001 року. – 27 вересня, №35. – С.6. – Рец. на кн. : Завадський Юрій. Імовірність : вірші. – Тернопіль : Лілея, 1999. – 48 с.

151. **Баран Є.М.** Пригоди Тимка Жученка / Є.М. Баран // Перевал. – 2001. – №3-4. – С.453; *те саме* : Березіль. – 2002. – №7-8. – С.183-185. – Рец. на кн. : Сорока Петро. На ясні зорі Запорожжя : пригодницька повість. – Тернопіль : Джура, 2000. – 96 с.

152. **Баран Є.М.** Словопис Івана Іова : штрихи до поезії / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2001. – Ч.3-4. – С.43-46.

153. **Баран Є.М.** Літературно-критична несподіванка Ганни Черінь / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2001. – 8 березня, №9. – С.6. – Рец. на кн. : Черінь Ганна. Перо жар-птиці : літературні нариси й рецензії. – Тернопіль : Горлиця, 2000. – 590 с.
154. **Баран Є.М.** Павло Вольвач, якого ми ... знаємо / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2001. – Червень, №130. – С.204-205. – Рец. на кн. : Вольвач Павло. Бруки і стерні : поезії. – К. : Дніпро, 2000. – 96 с.; Вольвач Павло. Південний Схід : поезії. – К.: Дніпро, 2000. – 174 с.
155. **Севрасевич М.** [псевд.]. «Кальміус» і навколо нього : огляд / Є.М. Баран // Форма[р]т. – 2001. – №1. – С.40-41.
156. **Баран Є.М.** За ниточку дощу вогку тримаю хмару... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2001. – 14 червня, №22. – С.6. – Рец. на кн. : Гуменюк Надія. Однокрил : поезії. – Луцьк : Надстир'я, 2000. – 150 с.
157. **Баран Є.М.** Йосип і Марія / Є.М. Баран // Кальміус. – 2001. – Ч.3-4. – С.48-51. – Рец. на кн. : Морговський Антон. Аве, Марія, аве! : роман. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2000. – 196 с.
158. **Баран Є.М.** Казка про убиту сестру і калинову сопілку / Є.М. Баран // Згар. – 2001. – Травень-Червень, №3(4) – С.117-118; *те саме* : Кальміус. – 2001. – Ч.3-4. – С.47-48. – Рец. на кн. : Забужко Оксана. Казка про калинову сопілку. – К.: Факт, 2000. – 84 с.
159. **Баран Є.М.** Південний Схід Павла Вольвача / Є.М. Баран // Прообраз. – 2001. – Вип.2. – С.172-174.
160. **Баран Є.М.** Рядки зі зміною тональності / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2001. – 9 серпня, №28. – С.4. – Рец. на кн. : Бастюк Богдан. Цілушка : поезії. – Тернопіль : Джура, 2000. – 84 с.
161. **Баран Є.М.** Поезія світлої віри / Є.М. Баран // Світ молоді. – 2001. – 11 травня, №20. – С.4; *те саме* : **Баран Є.М.** Дістатися б до повені добра... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2001. – 26 липня, №27. – С.6. – Рец. на кн. : Чир Нестор. Долоні в крапельках дощу : Поезії. – Коломия : Вік, 2001. – 208 с.
162. **Баран Є.М.** Пушик – раз, Пушик – два... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2001. – 11 жовтня, №37. – С.6. – Рец. на кн. : Пушик Степан. Ватра на Чорній горі : оповідання та новели. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2001. – 368 с.; Степан Пушик. Славетний предок Кобзаря : повісті та новели. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2001. – 224 с.
163. **Баран Є.М.** «Увертюри у сфері слів...» / Є.М. Баран // Галичина. – Вівторок. – 2001. – 25 вересня, Ч.145. – С.6. – Рец. на кн. : Афоризми (збірник) / упорядник Мирон Мельник. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2001. – 88 с.
164. **Баран Є.М.** Їх об'єднала національна ідея / Є.М. Баран // Галичина. – 2001. – Четвер, 8 листопада, Ч.170-171. – С.11. – Рец. на кн. : Симчич Микола. Лебедині ключі. Художньо-документальні повісті, публіцистика. – Рівне : Волинські обереги, 2001. – 208 с.
165. **Баран Є.М.** Море хвилюється ... / Є.М. Баран // Березіль. – 2001. – №11-12. – С.186-187; *те саме* (повний варіант): Літературний Чернігів. – 2002. –

№1(18). – С.161-163. – Рец. на кн. : Дзюба Тетяна. Акомодація часу. Поезія. – Київ : Ярославів Вал, 2000. – 48 с.

166. **Баран Є.М.** Кожен день має бути віконцем нових пізнань ... : Ярославові Дорошенку-70 / Є.М. Баран // Галичина. – 2001 року. – Вівторок, 16 жовтня, Ч.157. – С.7

167. **Баран Є.М.** «Квіти на ешафоті чекають помилювання» / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2001 року. – 8 листопада, №41. – С.6. – Рец. на кн. : Петро Сорока. Пам'яті навперейми : денники 2000 року. – Тернопіль : Джура, 2001. – 104 с.

2002

168. **Баран Є.М.** ІБТ : ідеологічний есей / Є.М. Баран // Березіль. – 2002. – №1-2. – С.182-183.

169. **Баран Є.М.** «Я працював на звичайній людській інтуїції...» : Тарасу Салізі – 60! / Є.М. Баран // Галичина. – 2002. – Четвер, 17 січня, №8-9. – С.11.

170. **Баран Є.М.** Сонце у спадок. Медитації на тему : / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2002 року. – 17 січня, №2. – С.4. – Рец. на кн. : Слапчук Василь. Навпроти течії трави. – Луцьк : Надстир'я, 2001. – 208 с.

171. **Баран Є.М.** Трактат про наївну мрію / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2002. – 24 січня, №3. – С.6. – Рец. на кн. : Процюк Степан. Шибениця для ніжності (повісті). – Тернопіль : Джура, 2001. – 200 с.

172. **Баран Є.М.** Дерева, які нас впізнають ... / Є.М. Баран // Слово і Час. – 2002. – №1. – С.82-83. – Рец. на кн. : Гусейнов Григорій. Станційні пасторалі. Сповідь дитинства. – Кривий Ріг : Видавничий Дім, 1999. – 264 с.

173. **Баран Є.М.** «До серця квітки розпашілого...» / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2002. – Січень, №146. – С.186-187. – Рец. на кн. : Логвиненко Олена. Гілка небесного вогню : Лірика. – Чугуїв : III тисячоліття, 2001. – 56 с.

174. **Баран Є.М.** Повернення Івана Филипчак / Є.М. Баран // Перевал. – 2002. – №1-2. – С.87-88. – Рец. на кн. : Сорока Петро. Іван Филипчак : літературний портрет. – Тернопіль : Джура, 2001. – 450 с.

175. **Баран Є.М.** Репортаж із царства Процюка / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2002. – ч.1-2. – С.52-54. – Рец. на кн. : Процюк Степан. Шибениця для ніжності: повісті. – Тернопіль : Джура, 2001. – 200 с.

176. **Баран Є.М.** Слово заради думки / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2002. – Ч.1-2. – С.54-56. – Рец. на кн. : Брюгген Володимир. Блокноти. – Тернопіль : Джура, 2001. – 116 с.

177. **Баран Є.М.** Ене бене раба квінтер фінтер ...ІБТ / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2002. – ч.1-2. – С.С.51-52. – Рец. на кн. : Ігор Бондар-Терещенко. Постебня. Поезій книга IV. – Харків : Фоліо, 2001. – 80 с.

178. **Баран Є.М.** Танцювала риба з раком ... : відгук з народних вуст / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2002. – ч.1-2. – С.56-58. – Рец. на кн. : Станислав+ 2 : Антологія. – Москва : Некоммерческая издательская группа Э. Ракитской (Э.РА), 2001. – 176 с.

179. **Баран Є.М.** Провінційна історія ... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2002 року. – 31 січня, №4. – С.3. – Рец. на кн. : Романчук Леся. Не залишай ... – Тернопіль: Джура, 2001.
180. **Баран Є.М.** У пошуках Ельдорадо / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2002 р. – 22-28 березня, Ч.12. – С.13. – Рец. на кн. : Процюк Степан. Шибениця для ніжності (повісті). – Тернопіль : Джура. 2001. – 200 с.
181. **Баран Є.М.** «Це обривання зоряних планид» / Є.М. Баран // Форма[р]т. – 2002. – Вип.3. – С.41. – Рец. на кн. : Іов Іван. Мене вам дав Господь (поезії). – Хмельницький : НВП «Євріка», ТОВ, 2001. – 44 с.
182. **Баран Є.М.** Непідбиті підсумки ... : Володимиру Брюггену – 70 / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2002 року. – 11 квітня, №14. – С.4.
183. **Баран Є.М.** Літературно-критичний внесок до науки «літературознавство» / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2002 року. – 1 липня. №26. – С.6. – Рец. на кн. : Слапчук Василь. Політ механічної зозулі над власним гніздом. Рецензії, відгуки, нотатки. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2001. – 100 с.
184. **Баран Є.М.** Обов'язок перед Словом / Є.М. Баран // Дзвін. – 2002. – №7. – С.149-150. – Рец. на кн. : Тарнашинська Л.. Сезон вічності: літературно-критичні тексти. – Париж-Львів-Цвікау : Зерна, 2001. – 128 с. ; Ткачук М.. Інтерпретації : літературно-критичні статті, творчі портрети українських поетів ХХ століття. – Тернопіль, 1999. – 168 с. ; Юсип Д.. Ця Богом послана Голгофа... : художньо-документальні студії, критика, публіцистика. – Івано-Франківськ : Нова Зоря. 2000. – 320 с.
185. **Баран Є.М.** Повертаючись до критики – 2; Бестселер : шукання чорного kota у темній кімнаті / Є.М. Баран // Слово і Час. – 2002. – №7. – С.70.
186. **Баран Є.М.** Літпроцесія за Іваном Андрусяком / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 17 жовтня 2002 року. – №37. – С.6; те саме : Сова. – 2004. – №1. – С.140-143. – Рец. на кн. : Андрусяк Іван. Літпроцесія : рецензії, есеї, статті. – Донецьк : Видавнича агенція «OST», 2002. – 112 с.
187. **Баран Є.М.** «...Тому, що не птиця – перелетиш Дніпро...» [полеміка із Олегом Солов'єм] / Є.М. Баран // Форма[р]т. – 2002. – №4. – С.36.
188. **Баран Є.М.** «Заложна душа» Дмитра Білого / Є.М. Баран // Форма[р]т. – 2002. – №5. – С.31. – Рец. на кн. : Білий Дмитро. Заложна душа (українська готика з елементами непрочитаних лекцій) / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2002. – Ч.1-2. – С.75-198.
189. **Баран Є.М.** Осінній Хадж Олега Солов'я. Штрихи до поезії / Є.М. Баран // Форма[р]т. – 2002. – №5. – С.46-48.
190. **Баран Є.М.** Кожному чуже, або знову про 90-і [полеміка із Олегом Солов'єм] / Є.М. Баран // Форма[р]т. – 2002. – №5. – С.55.
191. **Севрасевич М.** [псевд.]. «Іванові – Іванове...» / Є.М. Баран // Форма[р]т. – 2002. – №6. – С.23-24; *те саме*: Літературна Україна. – 2003 року. – 22 травня, №20. – С.6. – Рец. на кн. : Лучук Іван. Сто одне щось : вірші, сонетії, паліндромони. – Львів: ЛА «Піраміда», 2002. – 116 с.

192. **Баран Є.М.** У пошуках пташки на ймення РУ... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2002. – 24 жовтня, №38. – С.6; *те саме* : Сова. – 2004. – №1. – С.144-145. – Рец. на кн. : Петро Федотюк. Азалії : вірші. – К. : ПП «Гнозис», 2002. – 88 с.

193. **Баран Є.М.** Добра вість від Ольги Слоновьовської / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2002 року. – 10 жовтня, №35-36. – С.5. – Рец. на кн. : Слоновьовська Ольга. Соната для коханого: поезії. – К. : Укр.письменник, 2002. – 110 с.

194. **Покирис Ю.** [псевд.]. Терміни і строки, яких не перейти / Є.М. Баран // Форма[р]т. – 2002. – Вип.6. – С.22. – Рец. на кн. : Шевельов Ю. (Шерех Юрій). Я – мене – мені ... (і довкруги). – Харків – Нью-Йорк, 2001. – Т.1. – 432 с. ; Т.2. – 304 с.

195. **Баран Є.М.** «І кидаю в тишу слово за словом»... / Є.М. Баран // Луцьк молодий. – 2002. – 10 жовтня, Ч.26. – С.7; *те саме* : Сова. – 2004. – №1. – С.145-146. – Рец. на кн. : Слапчук Василь. Сучок на костурі подорожнього (Рік Дракона – 2000) : поезії. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2002. – 192 с.

196. **Баран Є.М.** Звідки у слона ростуть вуха? [репліка до дискусії про 90-і] / Є.М. Баран // Форма[р]т. – 2002. – Вип.6. – С.53-54.

197. **Баран Є.М.** Відчути смак свободи / Є.М. Баран // Галичина. – 2002. – 5 грудня, №185-186. – С.9. – Рец. на кн. : Ткачук Ілля Роман, др. Неопалимі дороги. Микола Симчич. Смак Свободи. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2002. – 208 с.

198. **Баран Є.М.** Творчі злети «Бистрині» / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2002. – 12 грудня, №45-46. – С.4. – Рец. на кн. : Купальська злива : альманах творів літературної студії «Бистринь» Надвірнянщини / [упоряд. Нестор Чир]. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2002. – 242 с.

2003

199. **Баран Є.М.** Терен осипається, Тетяно / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2003. – Ч.1-2. – С.106-108. – Рец. на кн. : Крижанівська Тетяна. Квіти твого божевілля : поезії. – Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2000. – 212 с.

200. Монолог у стилі постінферн / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2003. – Ч.1-2. – С.111-113. – Рец. на кн. : Коробчук Петро. Загальний вагон: Вибране. – Одеса : Астропринт, 2001. – 142 с.

201. **Баран Є.М.** Розигри Псевдохомського / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2003. – Ч.1-2. – С.108-111. – Рец. на кн. : Єшкілев Володимир. Візантійська фотографія : проза. – Львів : Сполом, 2002. – 128 с.

202. **Баран Є.М.** «Обруховий біль несправдженої любові» / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2003. – Ч.1-2. – С.113-116. – Рец. на кн. : Ульяненко Олесь. Син тіні : роман / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – Січень 2002. – №146. – С.3-80; Лютий 2002. – №147. – С.9-85.

203. **Баран Є.М.** Натюрморти з номерами і без них ... / Є.М. Баран // Перевал. – 2003. – Ч.2. – С.176-177; *те саме* : Кальміюс. – 2003. – Ч.1. –

С.123-125. – Рец. на кн. : Криштопа Олег. Мистецтво склеювати черепки. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. – 72 с.

204. **Баран Є.М.** Чи кожне повернення є справжнім?.. / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2003. – Листопад, №168. – С.205-207. – Рец. на кн. : Вільчинський Олександр. Дежа вю. Спроба повернення. – Тернопіль : Джура, 2002. – 160 с.

205. **Баран Є.М.** Приємне повернення / Є.М. Баран // Визвольний Шлях. – 2003. – Кн.3. – С.124-125. – Рец. на кн. : Український альманах 2002. – Варшава Об'єднання українців у Польщі, 2002. – 400 с.

206. **Баран Є.М.** Хроніка державного відродження / Є.М. Баран // Шлях перемоги. – 2003. – 12 лютого, №7. – С.12. – Рец. на кн. : Шостак Йосип. Відродження держави Тернопільщина у Всеукраїнському референдумі 1 грудня 1991 року (Документи і спогади учасників). – Тернопіль : Джура, 2001. – 448 с.]

207. **Баран Є.М.** «Безсмертя купується любов'ю» / Є.М. Баран // Українське Слово. – 2003. – 4-10 вересня, Ч.36. – С.13. – Рец. на кн. : Сорока Петро. Найкраще померати в понеділок: Денники 2001 р. – Тернопіль : Джура, 2002. – 172 с.; Сорока Петро. Душа при свічці : Діяріуш Федора Жученка. – Тернопіль : Джура, 2002. – 160 с.

208. **Баран Є.М.** «Мелодія прощальна і сумна» / Є.М. Баран // Галичина. – 2003. – Четвер, 27 лютого, №30-31. – С.10. – Рец. на кн. : Стефурак Неоніла. Терноцвіт : вибране. – Івано-Франківськ, 2002. – 148 с.

209. **Баран Є.М.** Ліки від страху / Є.М. Баран // Галичина. – 2003 року. – Субота, 25 січня, №12. – С.7. – Рец. на кн. : Процюк Степан. Інфекція : роман. – Львів : Літературна агенція «Піраміда», 2002. – 194 с.

210. **Баран Є.М.** Миті одного життя / Є.М. Баран // Шлях перемоги. – 2003. – 19 лютого, Ч.8. – С.12. – Рец. на кн. : Гошуляк Йосип. Миті життя : фотоальбом. – Тернопіль : Джура, 2002. – 108 с.

211. **Баран Є.М.** Дух одвічної стихії... / Є.М. Баран // Галичина. – 2003. – Вівторок, 11 лютого, №21. – С.4. – Рец. на кн. : Андрусак Михайло. Брати грому. Художньо-документальна повість. – Коломия : Вік, 2001. – 800 с.

212. **Баран Є.М.** «Тоті прийшли...» / Є.М. Баран // Галичина. – 2003. – Субота, 15 березня, №39. – С.7. – Рец. на кн. : Василь Остапов. А якщо вони повернуться?: Дієпис розпуки. – К.: Укр.письменник, 2001. – 111 с.

213. **Баран Є.М.** «Бракує Україні Мойсеїв свого духу» / Є.М. Баран // Галичина. – 2003. – Вівторок, 3 червня, №82. – С.7 ; те саме : Кур'єр Кривбасу. – 2004. – №177. – С.210-212. – Рец. на кн. : Михайло Осадчий. Україноцентризм. Наукові праці, публіцистика / [упор., вст.стаття, прим., коментарі Ярослави Василишин]. – Івано-Франківськ : Плай, 2001. – 154 с.

214. **Баран Є.М.** «Болить мене ... історія» / Є.М. Баран // Галичина. – 2003. – Субота, 2 серпня. – С.6. – Рец. на кн. : Морозюк Володимир. А зорі слізьми вмивались... (Трагедії рідного народу. Факти. Думки. Легенди. Версії). – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2002. – 136 с.; Морозюк Володимир. Надщерблена

доля (із творчого набутку краєзнавця і публіциста у рік його 65-ліття). – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2003. – 256 с.

215. **Баран Є.М.** Добірне слово, вистояне часом / Є.М. Баран // Галичина. – 2003. – Четвер, 27 березня, №45-46. – С.10. – Рец. на кн. : Аронець Мирослав. Поезія : верлібр, танка / передне слово Д. Юсипа. – Івано-Франківськ, 2003. – 160 с.

216. **Баран Є.М.** «Читачі – не ми. Ми – не читачі!» [полемічні нотатки] / Є.М. Баран // Галичина. – 2003. – Вівторок, 9 грудня. – С.6; те саме : Кур'єр Кривбасу. – 2004. – Червень, №175. – С.149-151.

217. **Баран Є.М.** Непрості йдуть... / Є.М. Баран // Галичина. – 2003. – Вівторок, 6 травня, №67. – С.6. – Рец. на кн. : Прохасько Тарас. НепрОсті : Роман-есеї. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. – 140 с.

218. **Баран Є.М.** «Світлий пафос передвічної скорботи...» / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2003. – Серпень, №165. – С.205-207. – Рец. на кн. : Єшкілев Володимир. Пафос : роман. – Львів : Кальварія, 2002. – 208 с.

219. **Баран Є.М.** Володимирі Полеку присвячений ... / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2003. – 20 листопада, №48. – С.8. – Рец. на кн. : Сівач духовності. Збірник спогадів. Статей і матеріалів, присвячений професору Володимирі Полеку. – Івано-Франківськ : Плай, 2003. – 460 с.

220. **Баран Є.М.** Василь Старун : «Пишу вірші, працюю по господарству» : літературна силуетка / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2003. – 6 листопада, №46. – С.19.

221. **Баран Є.М.** Заповіт любови / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2003. – 4 грудня, №50. – С.19; те саме : Кальмінос. – 2005. – Ч.1. – С.127-129. – Рец. на кн. : Морговський Антон. Нелюбов : роман / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2002. – Вересень, №154. – С.87-135 ; 2002. – Жовтень, №155. – С.125-171 ; 2002. – Листопад, №156. – С.126-176.

222. **Баран Є.М.** Тринадцять ритуальних обручів Юрія Андруховича / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2003. – 18 грудня, №52. – С.19; те саме : Кальмінос. – 2005. – Ч.1. – С.129-131. – Рец. на кн. : Андрухович Юрій. Дванадцять обручів : Роман. – Київ : Критика, 2003. – 318 с.

2004

223. **Баран Є.М.** Майже зоологічні новели / Є.М. Баран // Березіль. – 2004. – №3-4. – С.180-181 – Рец. на кн. : Мельничук Богдан. Професор і бичок Бамбурка : вибрані новели. – Тернопіль : Джура, 2002. – 308 с.

224. **Баран Є.М.** «Лірика урбанної апокаліпси» / Є.М. Баран // Кальмінос. – 2004. – Ч.1. – С.40-43. – Рец. на кн. : Гаврилів Тимофій. Знаки часу. Спроби прочитання. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2001. – 228 с.

225. **Баран Є.М.** «Незрадливими залишаються лише міфи...» / Є.М. Баран // Кальмінос. – 2004. – Ч.1. – С.39-40. – Рец. на кн. : Прохасько Тарас. ФМ «Галичина». – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2001. – 52 с.

226. **Баран Є.М.** Літературний портрет як спосіб популяризації / Є.М. Баран // Березіль. – 2004. – №1. – С.175-177. – Рец. на кн. : Сорока Петро. Святомир Фостун : літературний портрет. – Тернопіль : Джура, 2002. – 196 с.
227. **Баран Є.М.** СКІФ по-чернігівськи / Є.М. Баран // Сіверянський Літопис. – 2004. – №1. – С.91-92. – Рец. на кн. : Настя Каменська з вулиці Вишневої : збірка оповідань. – Чернігів : КП «Чернігівські обереги», 2001. – 168 с.; Друже мій, кате. – Чернігів : КП «Видавництво «Чернігівські обереги», 2003. – 224 с.
228. **Баран Є.М.** Три кола печалі Андрія Малащука / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 1 січня; *те саме* : Кальміюс. – 2005. – Ч.1. – С.129-131.
229. **Баран Є.М.** У квітах вічних і пахучих... / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 29 січня; *те саме* : Кальміюс. – 2005. – Ч.1. – С.134–136. – Рец. на кн. : Корпанюк Марія. Ніким не бачені картини : поезії. – Івано-Франківськ : Лілея–НВ, 2003. – 108 с.
230. **Баран Є.М.** Піднесення над абсурдом у романі-хроніці Юрія Олійника / Є.М. Баран // Вітчизна. – 2004. – №5–6. – С.164-165; *те саме* : Портрет Людини на зламі / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2005. – Ч.1. – С.138-140. – Рец. на кн. : Олійник Юрій. Хроніка Абсурду (Україна : від комети Галлея до комети Гейла–Боппа) : Записки на зламі (1986–1996 рр.). – К. : «Задруга», 2002. – 292 с.
231. **Баран Є.М.** Малюнок на рисовому полі / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2004 року. – 20 травня. – С.6. – Рец. на кн. : Лисенко Леся. Тінь тіней : поезії. – Харків : Фоліо, 2003. – 288 с.
232. **Баран Є.М.** Книга щоденної філософії / Є.М. Баран // Київ. – 2004. – №7–8. – С.169-170. – Рец. на кн. : Брюгген Владимир. Блокноты. – Харків : Майдан, 2003. – 304 с.
233. **Баран Є.М.** Звичайна історія... / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004– 25 березня. – Рец. на кн. : Марія Дзюба. Укриті небом : Роман. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2003. – 240 с.
234. **Баран Є.М.** Колекція випадкових нотаток / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 26 лютого. – Рец. на кн. : Жураківський Андрій. К. – Івано-Франківськ: Лілея–НВ, 2003. – 104 с.
235. **Баран Є.М.** Каламбур по-єшкілевськи / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 10 червня. – Рец. на кн. : Єшкілев Володимир. Імператор Повені // Четвер. – 2003. – №17. – С.155-269.
236. **Баран Є.М.** Світ Софії / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 11 березня; *те саме*: Дзвін. – 2004. – №8. – С.148-149. – Рец. на кн. : Андрухович Софія. Літо Мілени. – Київ : Смолоскип, 2002. – 104 с.; Андрухович Софія. Старі люди. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2003. – 92 с.
237. **Баран Є.М.** Вулиця в'язнів палітичеських... [рец. : Олег Криштопа. Жах на вулиці В'язнів / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2003. – №168. – С.3-72; Кур'єр Кривбасу. – 2003. – №169. – С.12-82] / Є.М. Баран // Терен. – 2004. – Ч.1.; *те саме* : Західний Кур'єр. – 2004. – 24 червня.

238. **Баран Є.М.** Україніана брата Василя [про творчість Василя Слапчука] / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2004. – 11-17 березня, ч.11. – С.10.

239. **Баран Є.М.** Компроментация Ульяненком / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 2 вересня. – Рец. на кн. : Ульяненко Олесь. Знак Саваофа : роман / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2003. – Січень, №158. – С.25-90 ; 2003. – Лютий, №159. – С.3-69 ; 2003. – Березень, №160. – С.73-105.

240. **Баран Є.М.** «Сріблом по золоті...» / Є.М. Баран // Сучасність. – 2004. – №5. – С.152-153. – Рец. на кн. : Щавурський Борис. Вірші срібні та золоті. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2003. – 80 с.

241. **Баран Є.М.** «В Україні – українська мова – і баста!» / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 15 квітня. – Рец. на кн. : Лесюк Микола. Доля моєї мови. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2004. – 288 с.

242. **Баран Є.М.** Базар триває ... / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 8 липня. – Рец. на кн. : Симчич Микола. Ностальгія за ... Україною : письменницькі діалоги. – Івано-Франківськ, 2004. – 153 с.

243. **Баран Є.М.** «Під зодіаком див і чар...» / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 27 травня ; *те саме* : Кальміус. – 2005. – Ч 3. – С.114–116. – Рец. на кн. : Гуцуляк Олег. Поет і Тіамат : вибране. – Івано-Франківськ : ПП Косович, 2003. – 160 с.

244. **Баран Є.М.** «Розкажіть про мене солов'ям...» / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 13 травня. – Рец. на кн. : Батіг Михайло. Країна п'яних пророків : поезії. – Хмельницький : «Видавництво Сергія Пантюка», 2003. – 68 с.

245. **Баран Є.М.** Доля людини / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 22 липня. – Рец. на кн. : Дрогомирецький Іван. В'язнем під трьома режимами. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2003. – 90 с.

246. **Баран Є.М.** Парадокси Ярослава Довгана / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 12 серпня. – Рец. на кн. : Довган Ярослав. Спостережник. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2004. – 64 с.

247. **Баран Є.М.** Я весь у літературі [рец. : / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2004. – 14 жовтня; *те саме* : Літературна Україна. – 2005 року. – 12 травня, №18. – С.6. – Рец. на кн. : Сорока Петро. Голос із притвору. Денники-нічники 2003 року. – Тернопіль : Джура, 2004. – 148 с.

248. **Баран Є.М.** Промовисті малюнки Мирослава Короля [відгук : / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2004. – 14 жовтня року. – №40. – С.6; *те саме* : Західний Кур'єр. – 2004. – 28 жовтня. – Рец. на кн. : Король Мирослав. Час достиглого каміння : Зорові вірші. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2003. – 176 с.

2005

249. **Баран Є.М.** ІБТ як герой і персонаж літпроцесу / Є.М. Баран // Перевал. – 2005. – №1. – С.172-173. – Рец. на кн. : Бондар-Терещенко І. Текст 1990-х: герої і персонажі. – Тернопіль : Джура, 2003. – 208 с.

250. **Баран Є.М.** Хтось на кшталт Бойченка [відгук : Олександр Бойченко. Щось на кшталт шатокуа (конспект лекцій). – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2003. – 136 с.] / Є.М. Баран // Перевал. – 2005. – №1. – С.174-175.
251. **Баран Є.М.** «Між сторінками старої альбомної лірики» / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2005. – Ч.1. – С.125-126. – Рец. на кн. : Савка М. Гірка мандрагора. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2002. – 132 с.
252. **Баран Є.М.** Бутони Криму / Є.М. Баран // Березіль. – 2005. – №1–2. – С.184-184; те саме : Західний Кур'єр. – 2005. – 6 січня. – Рец. на кн. : Окрушина сонця : Антол. кримськотатар. поезії XIII–XX ст. / упоряд. : М.Мірошниченко, Ю.Кандим. – К. : Голов. спеціаліз. ред. літ. мовами нац. меншин України, 2003. – 792 с.
253. **Баран Є.М.** Жіноча версія містичного постмодернізму / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2005. – 3 лютого; те саме : Вітчизна. – 2005. – №7–8. – С.163; те саме : Кальміюс. – 2006. – Ч.1. – С.162–164. – Рец. на кн. : Зборовська Н. Українська Реконкіста. Анти-роман. – Тернопіль : Джура, 2003. – 304 с.
254. **Баран Є.М.** «Се я, Григорій Жулинський...» / Є.М. Баран // Вітчизна. – 2005. – №3-4; те саме : Західний Кур'єр. – 2005. – 1 вересня; те саме : Кальміюс. – 2006. – Ч.1. – С.154–156. – Рец. на кн. : Жулинські Григорій і Микола . «То твій, сину, батько» (...). – Київ : Генеза, 2003. – 112 с.
255. **Баран Є.М.** Духовний сад Григорія Гусейнова / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2005. – 10 лютого; те саме : Кальміюс. – 2006. – Ч.1. – С.156-158. – Рец. на кн. : Гусейнов Григорій. Господні зерна : Худ.-докум.життєпис: у 8 кн. – Кривий Ріг : Вид. Дім, 2000–2003; Дніпропетровськ : Січ, 2004. – Т.1. – 480 с.; Т.2. – 592 с.; Т.3. – 568 с.; Т.4. – 568 с.; Т.5. – 608 с.; Т.6. – 640 с.; Т.7. – 800 с.; Т.8. – 1000с.
256. **Баран Є.М.** «Россия, кто ты?» / Є.М. Баран // Імпульс (Вінниця). – 2005. – №2. – С.13. – Рец. на кн. : Стрельбицький Михайло. Місячник Росії. Вірші (Рос.мовою). – Вінниця : «О. Власюк», 2003. – 120 с.
257. **Баран Є.М.** Золотий глосарій Богдана Чепурка / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2005. – 10 березня, №10. – С.12. – Рец. на кн. : Чепурко Богдан. Викрадення Європи : Поезія. – Львів: Каменяр, 2004. – 275 с.
258. **Баран Є.М.** «Серце, люби!..» / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2005. – 24 березня, №12. – С.12 – Рец. на кн. : Лесів Ярослав, о. Мій хрест – в руках його нестиму. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2004. – 160 с.
259. **Баран Є.М.** «В мені нуртують всі болі світу...» / Є.М. Баран // Перевал. – 2005. – №2. – С.126–127; те саме : Вітчизна. – 2005. – №3-4. – Рец. на кн. : Ярмуш Василь. Правди святе зерно... Поезії. – Тернопіль : Джура, 2003. – 164 с.
260. **Баран Є.М.** Гріх і спокута солодкої Дарусі / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2005. – 14 липня, №28. – С.11; те саме : Перевал. – 2005. – №3. – С.176–177; те саме : Кальміюс. – 2006. – Ч.1 – С.164–166. – Рец. на кн. : Матіос Марія. Солодка Даруся : драма на три життя. – Львів : ЛА «Піраміда», 2004. – 176 с.

261. **Баран Є.М.** Філософія національного буття від Опанаса Заливахи / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2005. – 12 травня, №19. – С.13. – Рец. на кн. : Симчич Микола. Болід або Чумак з опришком гомоніли... : художньо-документальний роман. – Івано-Франківськ, 2004. – 248 с.
262. **Баран Є.М.** Маленький їжачок Криту... / Є.М. Баран // Перевал. – 2005. – №2. – С.127–129; те саме : Київські Вісті. – 2005. – 1-7 липня. – С.16; те саме : Кальміюс. – 2006. – Ч.1. – С.1. – С.158–161. – Рец. на кн. : Вольвач Павло. Кляса. Роман. – Тернопіль : Джура, 2004. – 284 с.
263. **Баран Є.М.** Остання сповідь Івана Гнатюка / Є.М. Баран // Перевал. – 2005. – №3. – С.177-180. – Рец. на кн. : Гнатюк Іван. Стежки-дороги. Спомини. 2-е вид., випр. Серія «Українська Реконкіста». – Тернопіль : Джура, 2004. – 492 с.
264. **Баран Є.М.** Повчання Степана Процюка дітям... / Є.М. Баран // Галичина. – 2005. – Четвер, 26 травня – 1 червня, №75-76. – С.11; *те саме* : Кальміюс. – 2006. – Ч.1. – С.172-174. – Рец. на кн. : Процюк Степан. Тотем : Роман. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2005. – 190 с.
265. **Баран Є.М.** Повстала кров й змінила кольори... / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2005. – 16 червня, №24. – С.14; *те саме* : Кальміюс. – 2006. – Ч.1. – С.170-172. – Рец. на кн. : Слапчук Василь. Так!.. Поезія, публіцистика. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2005. – 36 с.
266. **Баран Є.М.** «...Я взагалі на листування ледачий» / Є.М. Баран // Перевал. – 2005. – №3. – С.170-176; *те саме* : Бахмутський шлях. – 2005. – №1-2. – С.179-184. – Рец. на кн. : «...Щоб було слово і світло» : Листування Григора Тютюнника / передмова, упорядкування, примітки, підготовка текстів О.І.Неживого. – Луганськ : Альма-матер, 2004. – 232 с.
267. **Баран Є.М.** Я ще думаю трохи пожестикуювати... / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2005. – Вересень, №190. – С.196-198. – Рец. на кн. : Бойчук Богдан. Спомини в біографії. – К. : Факт, 200 с.; іл. – (Серія : «Українські мемуари»).
268. **Баран Є.М.** Той, хто завжди хотів бути одвертим... / Є.М. Баран // Березіль. – 2005. – №6. – С.174-178. – Рец. на кн. : Луцький Юрій. Роки сподівань і втрат : Щоденникові записи 1986-1990 років. – Львів : ВНТЛ-Класика, 2004. – 516 с.
269. **Баран Є.М.** Гармонія набуваного і віддаваного / Є.М. Баран // Українство : національно-духовні виміри : Зб. наук. праць. Вип.1. – Івано-Франківськ, 2005. – С.402-405. – Рец. на кн. : Коцюбинська Михайлина. Мої обрії : в 2 т., Т.1. – К. : Дух і літера, 2004. – 336 с.; Михайлина Коцюбинська. Мої обрії : в 2 т.; Т.2. – К. : Дух і літера, 2004. – 386 с.
270. **Баран Є.М.** Літературно-критична нарація Віталія Дончика / Є.М. Баран // Українство : національно-духовні виміри : Зб. наук. праць. – Івано-Франківськ, 2005. – С.405-407; *те саме* : Кур'єр Кривбасу. – 2005. – Жовтень, №191. – С.203-205. – Рец. на кн. : Дончик Віталій. З потоку літ і літпотоку. – К. : ВД «Стилос», 2003. – 556 с.

271. **Баран Є.М.** «Дикі квіти» Василя Слапчука / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2005. – 27 жовтня, №43. – С.20. – Рец. на кн. : Слапчук Василь. Дикі квіти. Роман. – К. : Факт, 2004. – 296 с.

272. **Баран Є.М.** Григорій Зленко : пошуки прийдешнього / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2005. – Грудень, №193. – С.210-212. – Рец. на кн. : Зленко Григорій. Пошук для прийдешнього : Вибрані розповіді літературного слідопита. – Одеса : Астропринт, 2004. – 276 с.

273. **Баран Є.М.** Не любити живих : «проза 90-х» / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2005. – Грудень, №193. – С.212–215; *те саме* : Кальміюс. – 2006. – Ч.1. – С.166-170. – Рец. на кн. : Кокотюха Андрій, Розумний Максим. Лірика дев'яностих. Любити живих : художньо-документальна повість. – Х. : А.П.Стожук, 2004. – 278 с.

274. **Баран Є.М.** Україніана брата Ва Силя / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2005. – Ч.3. – С.107-109. – Рец. на кн. : Слапчук Василь. Солом'яна стріха Вітчизни : Поезії. – Луцьк : Видавництво «Волинська обласна друкарня», 2003. – 176 с.

275. **Баран Є.М.** Читання без очікування / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2005. – Ч.3. – С.110-114. – Рец. на кн. : Слапчук Василь. В очікуванні на інквізитора : рецензії, відгуки, нотатки. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2003. – 128 с.

276. **Баран Є.М.** Олесь Гончар крізь призму щоденників / Є.М. Баран // Кальміюс. – 2005. – Ч.3. – С. 117-132. – Рец. на кн. : 1. «Не більше як на півштиха копнув...» // Олесь Гончар. Щоденники : у 3-х т. : Т.1 (1943–1967) / Упоряд., підгот. текстів, ілюстр. матеріалу та передм. В.Д.Гончар. – К. : Веселка, 2002. – 455 с.; 2. «Час, Господи, на самоту й покуту...» // Гончар О.Т. Щоденники: У 3-х т.: Т.2 (1968–1983) / Упоряд., підгот. текстів, ілюстр. матеріалу В.Д.Гончар. – К. : Веселка, 2003. – 607 с.; 3. «На всі чотири сторони світу – самотність...» // Гончар О.Т. Щоденники : У 3-х т. : Т.3 (1984–1995) / Упоряд., підгот. текстів, ілюстр. матеріалу В.Д.Гончар. – К. : Веселка, 2004. – 606 с.].

277. **Баран Є.М.** Щоденники і записники Григора Тютюнника / Є.М. Баран // Перевал. – 2005. – Ч.4. – С.196-199. – Рец. на кн. : Тютюнник Григорій: «Образ України здавна й по сьогодні». Щоденники, записники / передмова, упорядкування, примітки, підготовка текстів, редагування О.І.Неживого. – Луганськ: Знання, 2005. – 262 с.

278. **Баран Є.М.** У пошуках маленької дівчинки з м'ячиком в руках / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2005 року. – 3 листопада, №43. – С.6. – Рец. на кн. : Іваничук Роман. Через перевал. Химерний роман. – Львів : Літопис, 2004. – 190 с.

279. **Баран Є.М.** Відомий «невідомий» Дмитро Білий / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2005. – 3 листопада, №44. – С.16; *те саме* : Книжний Клуб Плюс. – 2005. – №12. – С.30-31; *те саме* : Відомий «невідомий» прозаїк / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2006. – 9 лютого, №5. – С.6. – Рец. на кн. : Білий Дмитро. Заложна душа. – Донецьк : Альфа-прес, 2004. – 496 с.

280. **Баран Є.М.** Мотивація для писання / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2005. – 1 грудня, №48. – С.19; *те саме* : Під Франковою зорею : Збірник творів прикарпатських авторів. – Коломия : Вік, 2006. – С.134-135. – Рец. на кн. : Тарас Прохасько. З цього можна зробити кілька оповідань. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2005. – 128 с.

281. **Баран Є.М.** «Бортові вогні сюрреалізму...» / Є.М. Баран // Народне Слово. – 2005 року. – 22-28 грудня, №50. – С.11. – Рец. на кн. : Стусенко Олександр. Чорні вогні. Проза. – Київ : Університетське видавництво «Пульсари», 2005. – 208 с.

282. **Баран Є.М.** Босаяцька сага Анатолія Дністрового / Є.М. Баран // Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2005. – №2-3. – С.27-30. – Рец. на кн. : Дністровий Анатолій. Пацики. Конкретний роман: Роман. – К. : Факт, 2005. – 392 с.

283. **Баран Є.М.** Кальяновий Дереш / Є.М. Баран // Алкос. Літературно-мистецький альманах. – Косів, 2005. – №2-3. – С.24-27; *те саме*: Західний Кур'єр. – 2006. – 26 січня; – Рец. на кн. : Дереш Любка. Культ : Роман. – Львів : Кальварія, 2004. – 264 с.

2006

284. **Баран Є.М.** Душі викинуті на смітник... / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2006. – 16 лютого; *те саме* : Курінь. Літературно-мистецький альманах. – 2006. – №8. – С.119-22. – Рец. на кн. : Галич Олеся. Усі дороги ведуть до Риму : Повість-есе за фрагментами щоденника заробітчани. – Тернопіль : Джура, 2004. – 108 с.

285. **Баран Є.М.** «До себе приміряю долю трав» / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2006. – Січень, №194. – С.173-175. – Рец. на кн. : Павлюк Ігор. Бунт свяченої води Лірика; Драматизовані поеми. – Львів : Сполом, 2004. – 280 с.

286. **Баран Є.М.** Літературознавчий набуток Леоніда Куценка [рецензія-есе] / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2006. – Лютий, №195. – С.172-175.

287. **Баран Є.М.** Поезія як університет / Є.М. Баран // Університет : видання Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. – 2006. – Березень, №7. – С.1-2.

288. **Баран Є.М.** «Моє письмо народжується з радості життя» / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2006. – 13 квітня, №18. – С.17. – Рец. на кн. : Сорока Петро. Денники 2004-2005 років. – Тернопіль : Сорока, 2006. – 364 с.

289. **Баран Є.М.** «Це вміння бути готичним...» / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2006. – 20 квітня, №19. – С.19. – Рец. на кн. : Ткачик Наталія. Скалка в сонці : Поезія / Передм.В.Герасим'юк. – К. : Гопак, 2005. – 28 с. – (Міжнар.конкурс «Гранослов»).

290. **Баран Є.М.** Покоління утрачена жага!» / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2006. – 18 травня, №23. – С.19. – Рец. на кн. : Карпенко Микола. Десь на дні мого серця...: Спогади, рецензії, есе. – К. : Видавець Карпенко В.М., 2005. – 182 с.

291. **Баран Є.М.** Відкриті – закриті теми / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2006. – 11 травня. – №17. – С.6; *те саме* : Відкриті-закриті теми Геннадія Буйдіна / Є.М. Баран // Під Франковою зорею : збірник творів прикарпатських авторів. – Коломия : Вік, 2006. – 928 с. – С.114-118. – Рец. на кн. : Геннадий Буйдин. Открытые темы, или Объекты наблюдений (о Христе, Сатане и о многом другом). – Харьков, 2005. – 348 с.

292. **Баран Є.М.** Відродження «викорчуваної правди» / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2006. – Травень, №198. – С.176-177; *те саме* : Холодний Яр. – 2006. – №.3. – С.245-247. – Рец. на кн. : Пахаренко Василь. Віті єдиного дерева : Україна Східна і Західна в апокаліпсисі ХХ століття. – Черкаси : Брама-Україна, 2005. – 304 с.

293. **Баран Є.М.** Ігор Павлюк : між талантом і ремеслом / Є.М. Баран // Слово і Час. – 2006. – №5. – С.55-56; *те саме*: Курінь. Літературно-мистецький альманах. – 2006 №8. – С.115–117; *те саме*: Під Франковою зорею : Збірник творів прикарпатських авторів. – Коломия : Вік, 2006. – С.118-120. – Рец. на кн. : Павлюк Ігор. Магма : лірика і драматизовані поеми. – Львів : Світ, 2005. – 280 с.

294. **Баран Є.М.** Спогад про роман... / Є.М. Баран // Курінь :Літературно-мистецький альманах. – 2006. – №8. – С.117– 119; *те саме* : Під Франковою зорею : Збірник творів прикарпатських авторів. – Коломия : Вік, 2006. – С.128-130. – Рец. на кн. : Василь Слапчук. Осінь за щокою : Роман. – К.: Факт, 2005. – 280 с.

295. **Баран Є.М.** Чиста нота поетичного імпровізу / Є.М. Баран // Курінь : Літературно-мистецький альманах. – 2006. – №8. – С.122-124. – Рец. на кн. : Завадський Юрій. «юрійзавадський». – Тернопіль, 2002; «юрійзавадський». – Тернопіль, 2005.

296. **Баран Є.М.** Літературно-критичне осягання / Є.М. Баран // Дзвін. – 2006. – Ч.5-6. – С.165-166; *те саме* : Літературно-критичне осягання Миколи Ільницького / Є.М. Баран // Під Франковою зорею : Збірник творів прикарпатських авторів. – Коломия : Вік, 2006. – С.120-124; *те саме* : Етнос і культура : часопис Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника : збірник науково-теоретичних статей. Гуманітарні науки / Головний редактор В.І.Кононенко. – Івано-Франківськ: Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2006. –№2-3. – С.274-276. – Рец. на кн. : Ільницький Микола. У фокусі віддзеркалень : Статті. Портрети. Спогади. – Львів : ЛНУ ім.Івана Франка, 2005. – 552 с.

297. **Баран Є.М.** Ключівські луни Миколи Васильчука / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 14 вересня. – С.15. – Рец. на кн. : Васильчук Микола. З віку минулого. Поезія, переклади / Післямова Світлани Кирилюк. – Коломия, 2005. – 80 с.

298. **Баран Є.М.** Зрізані квіти / Є.М. Баран // Під Франковою зорею : Збірник творів прикарпатських авторів. – Коломия : Вік, 2006. – С.124-128. – Рец. на кн. : Соловей Олег. Танок, який виконують всі дівчатка : Етюди, повість. (Перша книга прози). – Донецьк : Видавнича агенція «OST», 2005. – 136 с.

299. **Баран Є.М.** «Поет круга понад земного...» / Є.М. Баран // Під Франковою зорею : Збірник творів прикарпатських авторів. – Коломия : Вік, 2006. – С. 130-133. – Рец. на кн. : Левицький Михайло. З останньої пелюстки літа ... : Вибрані поезії. – Тернопіль : Джура, 2004. – 204 с.

300. **Баран Є.М.** Історико-біографічні романи Михайла Слабошпицького / Є.М. Баран // Січеслав. – 2006. – Січень-березень, №1(7). – С.115-117. – Рец. на кн. Слабошпицький Михайло. Марія Башкирцева : Роман-есе. – Київ : «Махаон–Україна», 1999. – 268 с.; Слабошпицький Михайло. Поет із пекла (Тодось Осьмачка). – Київ : Видавництво М.П.Коць; Ярославів Вал, 2003. – 368 с.

301. **Баран Є.М.** Листи з провінції ... «на деревню дедушке» / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2006. – Жовтень, №203. – С.195-197. – Рец. на кн. : Якубовська Марія. У дзеркалі слова : Есеї про сучасну українську літературу / Вст. слово В.Лизанчука. – Львів : Каменяр, 2005. – 751 с.

302. **Баран Є.М.** «Зернятка фактичної інформації...» / Є.М. Баран // Січеслав. – 2006. – Липень-Вересень, №9. – С.138-140. – Рец. на кн. : Качкан Володимир. Хай святиться ім'я Твоє : історія української літератури і культури в персоналіях (XVIII-XXI ст.) : антологія одного листа.– Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2006. – Том восьмий. – 540 с.; Качкан Володимир. Хай святиться ім'я Твоє : історія української літератури і культури в персоналіях (XVIII-XXI ст.) : антологія одного листа. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2006. – Том дев'ятий. – 512 с.

303. **Баран Є.М.** Розкіш розуміння ... / Є.М. Баран // Січеслав. – 2006. – Жовтень-Грудень, №10. – С.123-124. – Рец. на кн. : Володимир Базилевський. Лук Одиссеїв : Статті, есеї, діалоги. – Київ : Ярославів Вал, 2005. – 656 с.

2007

304. **Баран Є.М.** Діалог крізь століття / Є.М. Баран // Галичина. – 2007. – 25-31 січня, №10-11. – С.15. – Рец. на кн. : Виноградник Теофіл. Франко в житті Стефаніка : статті, спомини, нариси. – Івано-Франківськ : тіповіт, 2006. – 232 с.

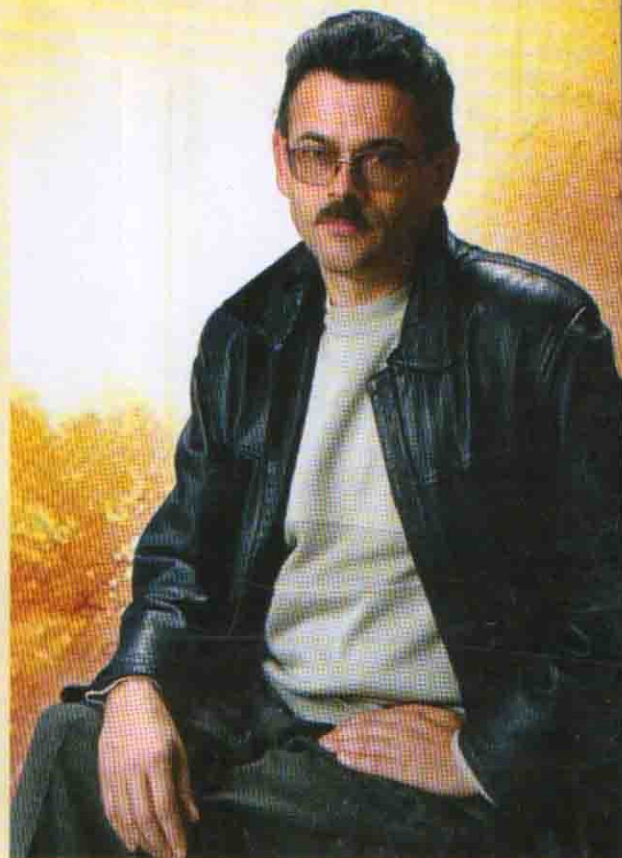
305. **Баран Є.М.** Літературно-критичні віддзеркалення Віктора Мельника / Є.М. Баран // Вінниччина. Газета обласної ради. – 2007. – 23 січня, №6. – С.3. – Рец. на кн. : Мельник Віктор. Віддзеркалення : Із літературної критики. – Вінниця : ПП «Видавництво «Теза», 2006. – 120 с.

306. **Баран Є.М.** Штрихи до творчого портрета/ Є.М. Баран // Перевал. – 2007. – №1. – С. 211-212. – Рец. на кн. : Сорока Петро, Ониськів Михайло. Світ поезії Петра Перебийноса. – Тернопіль : Джура, 2005. – 112 с.

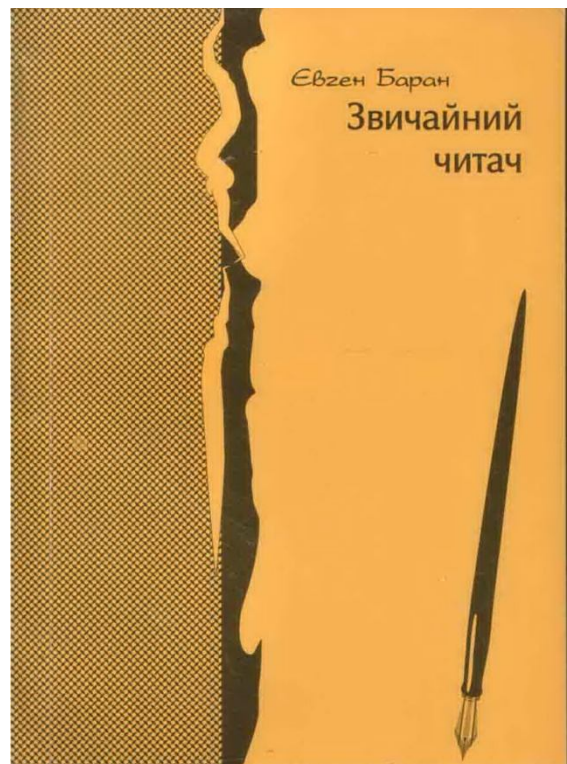
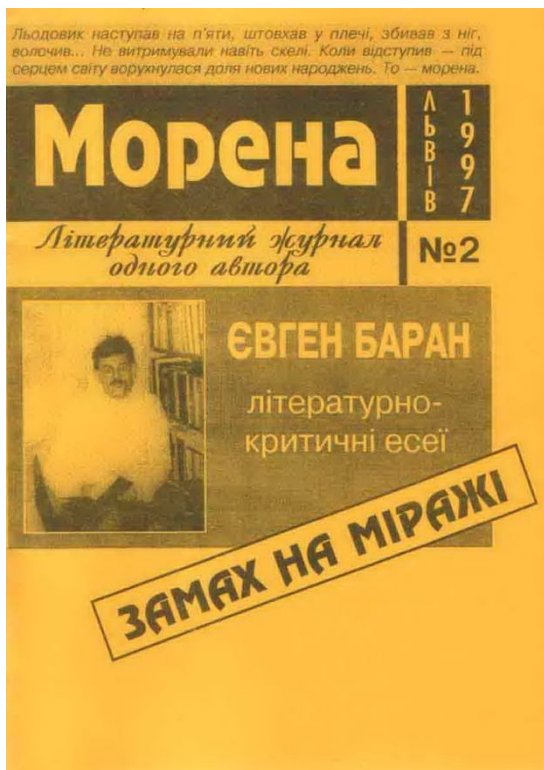
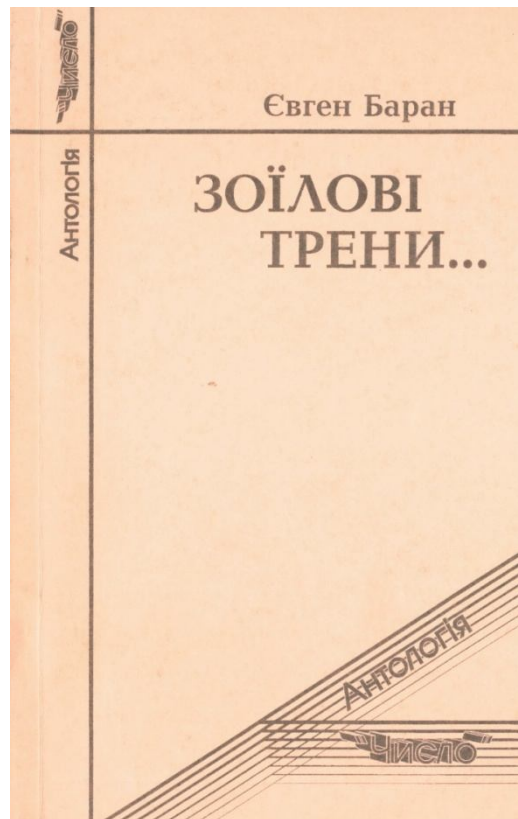
307. **Севрасевич М.** [псевд.]. Магія творення / Є.М. Баран // Перевал. – 2007. – №1. – С.215. – Рец. на кн. : Прохасько Тарас. З цього приводу можна зробити кілька оповідань. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2005. – 128 с. (серія : Агресивна бібліофілія).

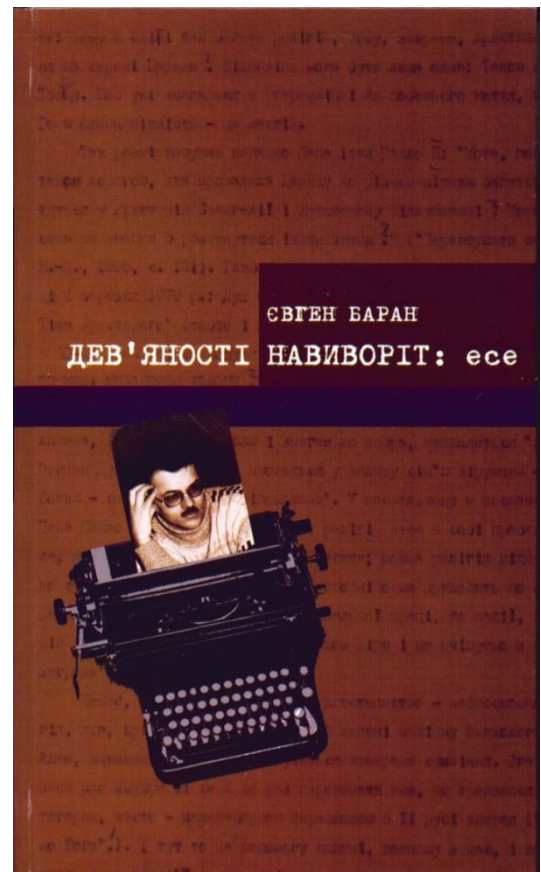
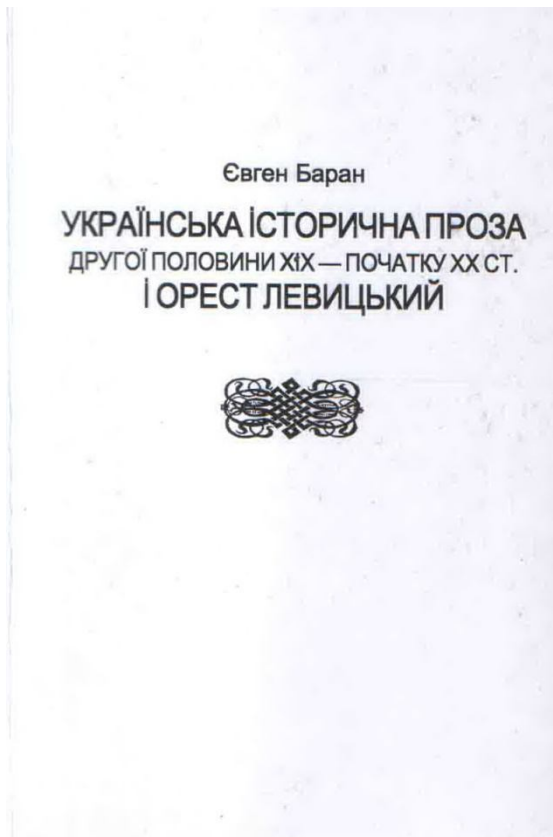
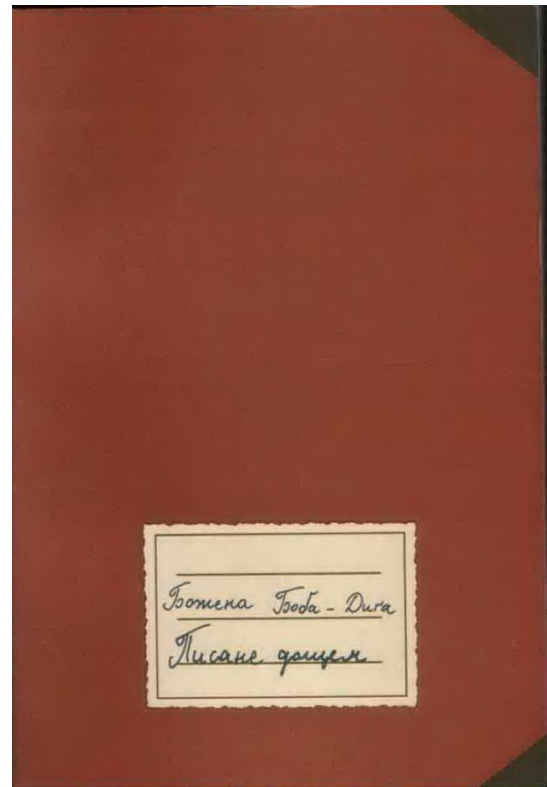
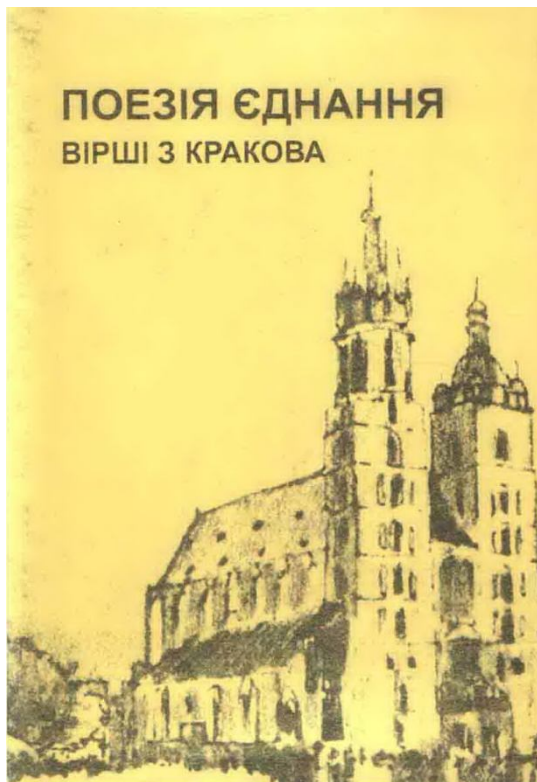
308. **Баран Є.М.** Коломийські силуети Миколи Васильчука / Є.М. Баран // Вільний Голос (Коломия). – 2007. – 6 лютого, №10. – С.3. – Рец. на кн. : Васильчук Микола. Сиуети : Коломиєзнавчі тексти. – Коломия : Вік, 2006. – 304 с.

Євген БАРАН

**Читацький
щоденник – 2005**

309. **Баран Є.М.** «Я загорну Тебе в ніжність...» / Є.М. Баран // Русалка Дністрова. Літературно-мистецька культурологічна газета (Тернопіль). – 2007. – Березень, Ч.2. – С.5. – Рец. на кн. : Дігай Тетяна. Тетянин день : поезії. – Тернопіль : СорокА, 2006. – 96 с.

310. **Баран Є.М.** «На полі українства я рядовий трудівник» / Є.М. Баран // Що? Де? Коли? (додаток до газети Полтавський вісник). – 2007. – 16 березня, №11. – С.15; *те саме*: Сіверянський літопис. – 2007. – №3. – С.101-102. – Рец. на кн. : Ротач Петро. Рядки за рядками ... Про те, що було дороге й незабутнє : Статті. Дослідження. Спогади. – Полтава : Верстка, 2005.

311. **Баран Є.М.** Успішна ризикована людина / Є.М. Баран // Вільне Життя. – Тернопіль, 2007. – 31 березня, №26. – С.4. – Рец. на кн. : Лукасевич Степан. Кроки назустріч собі. – Тернопіль : Джура, 2006. – 196 с.; Лукасевич Степан. На пагорбах життя: оповідання. Роздуми. На афористичній ниві. Поезія. – Тернопіль : Джура, 2006. – 152 с.

312. **Баран Є.М.** «Той я, котрий пише, що він – Костянтин Москалець» / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2007. – Березень-Квітень, №208-209. – С.379-380. – Рец. на кн. : Москалець Костянтин. Гра триває : літературна критика та есеїстика. – Київ : Факт – Наш час, 2006. – 240 с. – (сер. «Висока поліція»).

313. **Баран Є.М.** Кленові листки втрат Василя Стефаніка / Є.М. Баран // Нова Зоря. Український греко-католицький часопис. – 2007. – 20 квітня, число 17. – С.8; *те саме* : Словоцвіт. Альманах. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2007. – С.113-115. – Рец. на кн. : Бабій Василь. Кленові листки болю і любові. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2006. – 88 с.

314. **Баран Є.М.** «Лише до сонця мій крок і пісня!» / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2007. – №17, 3 травня. – С.13; *те саме*: Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2006-2007. – С.107-110. – Рец. на кн. : Яхневич Орися. Крізь час і простір. Поезії. Вибране / передмова Петра Сороки. – Тернопіль : Джура, 2005. – 236 с.

315. **Баран Є.М.** «...Отсея ваш живильний логос» / Є.М. Баран // Буковинський Журнал. – 2007. – №1. – С.225-226; *те саме* : Перевал. – 2007. – №2. – С.179-180. – Рец. на кн. : Ясінський Ярослав. Коливо : поезії. – Івано-Франківськ : «Гостинець», 2006. – 104 с.

316. **Баран Є.М.** «Гей, там на горі Січ іде!..» [Огляд журналу «Січеслав»] / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2007. – 29 березня, №12. – С.6; *те саме* : Січеслав. – 2007. – №1 (11). – С.176-178.

317. **Баран Є.М.** «Зійшовся клином світ мій в Чорногорі»... / Є.М. Баран // Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2006-2007. – С.106-107. – Рец. на кн. : Радиш-Маринюк Богдан. Гуцулівія : поезія. – Косів : Писаний Камінь, 2006. – 188 с.

318. **Севрасевич М.М.** [псевд.]. Точні квадрати слів / Є.М. Баран // Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2006-2007. – С.110-112; *те саме* : Прикарпатський вісник Наукового товариства ім. Т. Шевченка : Слово. – 2009. – №2(6). – С.380-382. – Рец. на кн. : Мойсишин Василь. Тірас. – Івано-Франківськ :

Лілея-НВ, 2000. – 92 с.; Мойсишин Василь. Бескид. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2006. – 94 с.

319. **Баран Є.М.** Біла тиша і біла печаль... / Є.М. Баран // Алкос : Літературно-мистецький альманах. – Косів, 2006-2007. – С.112- 114; *те саме*: Перевал. – 2007. – №3. – С.125-126. – Рец. на кн. : Оксана Тебешевська. Тиша немовлених слів : Поезії / передмова Миколи Васильчука. – Коломия : Вік, 2006. – 72 с.

320. **Баран Є.М.** «Самотністю вимірюю себе» / Є.М. Баран // Алкос. Літературно-мистецький альманах. – Косів, 2006-2007. – С.115-117. – Рец. на кн. : П'янькова Тетяна. Заплакане щастя : вірші. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2003. – 88 с.

321. **Баран Є.М.** Поет, якого я вигадав... / Є.М. Баран // Сіверянський Літопис. – 2007. – №2. – С.128-129. – Рец. на кн. : Дзюба Сергій. У липні наших літ. Збірка віршів. – Ніжин : Видавництво «Аспект-Поліграф», 2006. – 152 с.

322. **Баран Є.М.** «Додумати й договорити до кінця...» / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2007. – 24 травня, №20. – С.14. – Рец. на кн. : Макар Ольга. Передчуття : поезії / Передмова Степана Пушика; післяслово Марії Грицишин. – Коломия : Вік, 2007. – 88 с.

323. **Баран Є.М.** Топос поразки Максима Іщенка / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2007. – 31 травня – 6 червня, №22. – С.13. – Рец. на кн. : Процюк Степан. Жертвопринесення: Роман. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2007. – 207 с. – (Серія: Інша проза).

324. **Баран Є.М.** У піжмурки із Протеєм... / Є.М. Баран // Галичина. – Вівторок, 2007. – 19 червня, №88. – С.7. – Рец. на кн. : Слоньовська Ольга. Слід невловимого Протея (Міф України в літературі української діаспори 20-х – 50-х років ХХ століття). – Івано-Франківськ : Плай – Коломия : Вік, 2006. – 688 с.

325. **Баран Є.М.** З роду Білоусів / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2007. – 28 червня – 4 липня, №26. – С.12. – Рец. на кн. : По той бік мовленого слова : Збірник статей / Упорядник Григорій Білоус. – Черкаси, 2006. – 360 с.

326. **Баран Є.М.** Книжка нового і оновленого / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2007. – 12-18 липня, №28. – Рец. на кн. : Погрібний Анатолій. Літературні явища і зяви (Статті. Портрети. Силуети. Наближення). – Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2007. – 628 с.

327. **Баран Є.М.** Замах на динозавра / Є.М. Баран // Перевал. – 2007. – №2. – С.178-179. – Рец. на кн. : Ткачівська Марія. Подарунок від динозавра. – Івано-Франківськ : Лілея НВ, 2005. – 144 с.

328. **Баран Є.М.** Бентежний діалог сердець / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2007 року. – 26 липня, №28. – С.6. – Рец. на кн. : Літературне Тернопілля 1984-2007 рр. : антологія / автори передмови Р. Гром'як, П.Сорока. – Тернопіль : ТЗОВ «Терно-граф», 2007. – 658 с.

329. **Баран Є.М.** Come on, baby! Або сни і реальність Мар'яни Шаблі / Є.М. Баран // Січеслав. – 2007. – Квітень-Червень, №2. – С.138-140. – Рец. на кн. : Степовичка Леся. Шлюб із кухлем пільзенського пива : роман. – Дніпропетровськ : ПП «Ліра ЛТД», 2007. – 336 с.

330. **Баран Є.М.** Заворожений словами ... Спроба / Є.М. Баран // Січеслав. – 2007. – Квітень-Червень, №2. – С.140-143; *те саме* : Холодний Яр. – 2007. – Ч.1. – С.261-268. – Рец. на кн. : Білоус Григорій. «Слова, слова, спасіте наші душі» : Вибрані сторінки листування з друзями. – Київ : АКЦЕНТ, 2004. – 624 с.
331. **Баран Є.М.** Під «демонічною косою» буття... / Є.М. Баран // Березіль. – 2007. – №7-8. – С.179-181. – Рец. на кн. : Роговий Юрій. Довга дорога до «Свята...» (Слово для батька). – Луганськ : Книжковий світ, 2000. – 56 с.; Роса в червону ніч / авт.-упорядник Ю.Роговий. – Полтава : Дивосвіт, 2006. – 152 с.
332. **Баран Є.М.** Критичні етюди Володимира Брюггена / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2007. – Травень-Червень, №210-211. – С.351-353. – Рец. на кн. : Брюгген Володимир. Люди і книги : статті, спогади. – Харків : Майдан, 2006. – 142 с.
333. **Баран Є.М.** Ювілейний есей [до 70-річчя Володимира Базилевського] / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2007. – Ч.33. – 16-22 серпня. – С.10; *те саме* : Volodimir Bazilevskuj : ювілейний есей / Є.М. Баран // Холодний Яр. – 2007. – №1. – С.127-128.
334. **Баран Є.М.** Живий вогонь «Холодного Яру» [огляд часопису «Холодний Яр»] / Є.М. Баран // Літературна Україна – 2007. – 30 серпня, №33. – С.6; *те саме* : Життєдайний вогонь «Холодного Яру» / Є.М. Баран // Вітчизна. – 2007. – №9-10. – С.165-167.
335. **Баран Є.М.** Сонетна коловісь оригінального майстра слова / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2007. – 6 вересня, №34. – С.6; *те саме* : «Цей Бог в повітряних словах...» / Є.М. Баран // Дзвін. – 2007. – №9. – С.139-140. – Рец. на кн. : Рябий Василь. Сонети / післяслово канд. філол. наук Олега Пилипюка. – Івано-Франківськ : Гостинець, 2006. – 192 с.
336. **Баран Є.М.** «Оббиті пелюстки» Валерія Герасимчука / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2007. – Ч.38, 20-26 вересня. – Рец. на кн. : Герасимчук Валерій. Оббиті пелюстки : Думки про літературу / 2-е вид., доповн.) / Передмова Петра Сороки. – Тернопіль: Терно-граф, 2007. – 128 с.
337. **Баран Є.М.** «Незакінчений вірше, любове моя незакінчена!» / Є.М. Баран // Вінницький Край. – 2007. – №2. – С.196-197. – Рец. на кн. : Мельник Віктор. Вибрані ночі : Інтимна лірика. – Вінниця : ПП Видавництво «Теза», 2006. – 96 с.
338. **Баран Є.М.** Лицарі ідеї / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2007. – 18 жовтня, №41. – С.14. – Рец. на кн. : Бурнашов Геннадій. Лицар українського духу. – Івано-Франківськ : «Сіверсія МВ», 2006. – 86 с.; Бурнашов Геннадій. Шляхами повстанської слави. – Івано-Франківськ, 2007. – 100 с.
339. **Баран Є.М.** «Ловити слово...» / Є.М. Баран // Буковинський Журнал. – 2007. – №2-3. – С.255-256. – Рец. на кн. : Лазарук Мирослав. Пантір : Поезії, поеми. – Чернівці : Місто, 2006. – 116 с.
340. **Баран Є.М.** «А я відкритий людям і світам...» / Є.М. Баран // Буковинський Журнал. – 2007. – №2-3. – С.260-261; *те саме* : Слово і Час. –

2007. – №9. – С.66-68. – Рец. на кн. : Довбуш Олександр. Свята задуманість вогню. Поезії. – Чернівці: Золоті литаври, 2006. – 168 с.

341. **Баран Є.М.** Слід прямого чересла ... / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2007. – 1-7 листопада, Ч.44. – С.13. – Рец. на кн. : Іванченко Михайло. Осіннє чересло : Поезії. – Київ: Ратибор, 2007. – 62 с.

342. **Баран Є.М.** Ніжність зраних віршів / Є.М. Баран // Галичина. – 2007. – 17 листопада, №173. – С.8. – Рец. на кн. : Підвисоцька Лідія. Сніжинки на папері : збірка віршів. – Івано-Франківськ : Горицвіт, 2006. – 240 с.

343. **Баран Є.М.** «Закон збереження речей»... / Є.М. Баран // Січеслав. – 2007. – №3. – С.146-148. – Рец. на кн. : Поліщук Ярослав. Мости і мілини. – Черкаси : БРАМА. Видавець Вовчок О.Ю., 2004. – 88 с.

344. **Баран Є.М.** Смертельна відчайдушність канатоходця ... : есе / Є.М. Баран // Книжковий Клуб Плюс. – 2007. – Листопад, №11. – С.32-33. – Рец. на кн. : Процюк Степан. Канатоходці. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2007. – 302 с.

345. **Баран Є.М.** «Мій голос у безвісті тоне...» / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2007. – 22-28 листопада, Ч.47. – С.11. – Рец. на кн. : Дяк Олесь. Шипшинова моя душа : вірші. – Львів : Сполом, 2003. – 110 с.; Дяк Олесь. Світ незірваної ожини : вірші. – Львів : Сполом, 2005. – 96 с.

346. **Баран Є.М.** День суботній Василя Терещука / Є.М. Баран // Пектораль. – 2007. – №1. – С.98-99. – Рец. на кн. : Терещук Василь. Субота : поезія. – Львів : Піраміда, 2004. – 112 с.

347. **Баран Є.М.** «Найтривкіше в мені – жага нових слів»... / Є.М. Баран // Пектораль. – 2007. – №1. – С.133. – Рец. на кн. : Сорока Петро. Застиглий вогонь. Денники 2006 року. – Тернопіль : «Сорока», 2007. – 246 с.

348. **Баран Є.М.** Галицька повість Богдана Грабовського / Є.М. Баран // Пектораль. – 2007. – №1. – С.134. – Рец. на кн. : Грабовський Богдан. Воробіївський порив. Галицька повість. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2006. – 168 с.

349. **Баран Є.М.** Зловлена світлом ... / Є.М. Баран // Вітчизна. – 2007. – №9-10. – С.164-165. – Рец. на кн. : Стефурак Неоніла. Душа : вірші, есе. – Коломия : Вік, 2006. – 64 с.

350. **Баран Є.М.** Книга про народного поета / Є.М. Баран // Перевал. – 2007. – №4. – С.142-143. – Рец. на кн. : Григорук Аделя. Микола Близнюк : нарис творчості. – Косів : Писаний Камінь, 2005. – 140 с.

351. **Баран Є.М.** «Безсмертних душ безликі тіні...» / Є.М. Баран // Літературний Вісник. Газета для безкоштовного розповсюдження. – Львів. – 2007. – Вип.2. – С.4; *те саме* : Літературна Україна. – 2008. – 8 травня. – С.6. – Рец. на кн. : Гнида Петро. Кров і Залізо : Поезія. – Львів: Сполом, 2004. – 72 с.; Сонячні медузи // Грона. Літературний збірник: Вип. 1/ упор.текстів Л.Демидюк. – Л. : ПП Лукашук В.С., 2006. – С.67-78.

352. **Баран Є.М.** Шатиловський похід / Є.М. Баран // Січеслав. – 2007. – Ч.4 (14). – С.120-122. – Рец. на кн. : Шатилов Микола. Спадок спинених

годинників: Книжка есеїв і статей. – Київ : Видавничий дім «Всесвіт», 2007. – 200 с.

353. Під крилом поезії / Є.М. Баран // Курінь. Літературно-мистецький альманах. – 2007. – №9. – С.153-155. – Рец. на кн. : Погорецький Володимир. Під крилом вечірньої зорі. – Тернопіль : СорокА, 2006. – 88 с.

354. **Баран Є.М.** «Ці пізні брости виплеканих слів»... / Є.М. Баран // Курінь. Літературно-мистецький альманах. – 2007. – №9. – С.156-157. – Рец. на кн. : Свіжак Йосип. Пізні кетяги: Поезії. – Тернопіль : Рада, 2006. – 104 с.]

355. **Баран Є.М.** «Трохи далі, ніж дозволяє мова»... / Є.М. Баран // Курінь. Літературно-мистецький альманах. – 2007. – №9. – С.158-161. – Рец. на кн. : Андрухович Юрій. Диявол ховається в сирі : вибрані спроби 1999-2005 років. – Київ : Критика, 2006. – 318 с.

356. **Баран Є.М.** Європейська людина з Івано-Франківська : спроба / Є.М. Баран // Курінь : Літературно-мистецький альманах. – 2007. – №9. – С.162-165. – Рец. на кн. : Андрухович Юрій. Дезорієнтація на місцевості : спроби. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1999. – 124 с. ; Андрухович Юрій. Дезорієнтація на місцевості : спроби / 2-е вид. : Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2006. – 128 с.

357. **Баран Є.М.** Приватні ритуали з архіву Галичанина / Є.М. Баран // Курінь. Літературно-мистецький альманах. – 2007. – №9. – С.166-171; те саме : На торговому велеюдді / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2008. – 10 квітня, №14. – С.6; те саме : Альманах «ЛітАкцент». – Київ : Темпора, 2008. – С.261-265. – Рец. на кн. : Неборак Віктор. А.Г. та інші речі (есеїчки, популярна критика, дискурс). – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2007. – 300с.

2008

358. **Баран Є.М.** «Масовізм» на книжкових прилавках [полемічна стаття] / Є.М. Баран // Галичина. – 2008. – 24-30 січня, №10-11. – С.19.

359. **Баран Є.М.** З ряду межових одкровенень / Є.М. Баран // Галичина. – 2008. – 24-30 січня, №10-11. – С.19. – Рец. на кн. : Яковишин Ярослав. Сонце для всіх : Вірші. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. – 192 с.

360. **Баран Є.М.** Терпке вино спокуси і спокути / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2008 р. – 14 лютого, №6. – С.14. – Рец. на кн. : Томенчук Богдан. Німі громи. – Коломия: Вік, 2007. – 320 с.

361. **Баран Є.М.** По той бік страждань / Є.М. Баран // Вечірній Івано-Франківськ. – Тижнева газета. – 2008. – 21 лютого, №7. – С.19; те саме : Слово Просвіти. – 2008. – 14-20 лютого, №7; те саме : ЛітАкцент : Альманах. – Київ : Темпора, 2008. – С.315-317. – Рец. на кн. : Стефак Василь. По той бік ночі. Роман. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2006. – 552 с.

362. **Баран Є.М.** Між культурництвом і донжуанством... / Є.М. Баран // Слово і Час. – 2008. – №1. – С.89-92. – Рец. на кн. : Нахлік Євген. Подружнє життя і позашлюбні романи Пантелеймона Куліша : Документально-біографічна студія. – К. : Український письменник, 2006. – 351с.

363. **Баран Є.М.** «Невдячний» Олесь Гончар / Є.М. Баран // Січеслав. – 2008. – Січень-березень, №1. – С.157-159; те саме : Етнос і Культура. – Івано-Франківськ, 2008. – №4-5. – С.173-175. – Рец. на кн. : Пашенко Володимир. Гончарова правда про духовність і церкву. – Полтава : АСМІ, 2006. – 360 с.
364. **Баран Є.М.** Загублена в просторах Надвірної... / Є.М. Баран // Перевал. – 2008. – №1-2. – С.206-207. – Рец. на кн. : Василик Люба. Межень : поезії. – Надвірна : ЗАТ «Надвірнянська друкарня», 2006. – 68 с.
365. **Баран Є.М.** Грані болю Михайла Андрусяка / Є.М. Баран // Перевал. – 2008. – №1-2. – С.207-208. – Рец. на кн. : Андрусяк Михайло. Брати вогню : Документально-художні повісті. – Коломия : Вік, 2004. – 896 с.
366. **Баран Є.М.** Богородчанський Словоцвіт / Є.М. Баран // Вечірній Івано-Франківськ. – 2008. – 19 червня, №22. – С.8. – Рец. на кн. : «Словоцвіт» : альманах / упоряд. Василь Бабій. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2007. – 120 с.
367. **Баран Є.М.** «Такі справжні немов нетутешні...» / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2008. – 26 червня, №24. – С.5. – Рец. на кн. : Щириця Павло. Територія братства : вірші. – Харків : Фоліо, 2007. – 109 с.
368. **Баран Є.М.** Надійчина Абетка / Є.М. Баран // Галичина. – 2008. – 3-9 липня, №96-97. – С.11. – Рец. на кн. : Дичка Надія. Абетка. – Долина: Видавництво «Гая», 2007. – 28 с.; Надія Дичка Абетка та казки. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2008. – 56 с.
369. **Баран Є.М.** Святомир Фостун – довга дорога повернення / Є.М. Баран // Івано-Франківський оглядач. – 2008. – 03 липня, №002. – С.11. – Рец. на кн. : Сорока Петро. Михайло-Святомир Фостун : документальний нарис про життя, громадсько-політичну діяльність і творчість. – Тернопіль : Горлиця, 2005. – 152 с.
370. На перехресті днів... / Є.М. Баран // Ямгорів. Літературно-краєзнавчий і мистецький альманах. – Городенка, 2006-2008. – Число 15. – С.217-219; те саме : Перевал. – 2008. – №3. – Рец. на кн. : Никифоруk Володимир. Листокрил : вірші, проза. – Снятин : ПрутПринт, 2007. – 128 с.
371. **Баран Є.М.** Наукова епопея Богдана Якимовича / Є.М. Баран // Ямгорів. Літературно-краєзнавчий і мистецький альманах. – Городенка, 2006-2008. – Число 15. – С.219-222; те саме : Вісник Прикарпатського університету. – Серія : Філологія (Літературознавство). – Івано-Франківськ : Видавництво «Плай» ЦІТ Прикарпатського національного університету ім.Василя Стефаніка, 2007-2008. – Вип.ХVII-ХVIII. – С.300-302. – Рец. на кн. : Якимович Богдан. Іван Франко – видавець : книгознавчі та джерелознавчі аспекти. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім.Івана Франка, 2006. – 691 с. : портр., іл.
372. **Баран Є.М.** Парк Бабієвого періоду [про творчість Василя Бабія] / Є.М. Баран // Івано-Франківський оглядач. – 2008. – 31 липня, №006. – С.11; те саме : Літературна Україна. – 2009. – 5 лютого. – С.7.
373. **Баран Є.М.** Біла лілія Долини / Є.М. Баран // Нова Зоря. Український греко-католицький часопис. – 2008. – 1 серпня, Ч.30. – С.8. – Рец. на кн. : Дичка

Надія. За годинником серця : Поезії. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2008. – 120 с.

374. **Баран Є.М.** Все буде барменцаль / Є.М. Баран // Івано-Франківський оглядач. – 2008 р. – 21 серпня, №009. – С.11; Івано-Франківський оглядач. – 2008. – 28 серпня, №010. – С.11 [рубрика : «Живе слово»]; *те саме* : Альманах «ЛітАкцент». – Київ : Темпора, 2008. – С.340-342. – Рец. на кн. : Олег Ущенко. Барменцаль. Сучасна клінічна проза. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2007. – 172 с.

375. **Баран Є.М.** Щоденник клівлендського самітника / Є.М. Баран // ЛітАкцент : Альманах. – Київ : Темпора, 2008. – С.233-236. – Рец. на кн. : Ізарський Олекса. «Висмики» з щоденника. 1940-1980-і роки. – Полтава : Динамік, 2006. – 392 с.

376. **Баран Є.М.** Кетамінові діти... / Є.М. Баран // Альманах «ЛітАкцент». – Київ: Темпора, 2008. – 544 с. – С.248-250. – Рец. на кн. : Дереш Любко. Трохи п'їтьми, або На краю світу. – Харків : Клуб сімейного Дозвілля, 2007. – 288 с.

377. **Баран Є.М.** Ангел над Тичиною ... / Є.М. Баран // ЛітАкцент : альманах. – Київ : Темпора, 2008. – С.354-355. – Рец. на кн. : Слапчук Василь. Новенький ровер старого пенсне. Книга життя і смерті. : Поезія. – Луцьк: Твердиня, 2007. – 88 с.

378. **Баран Є.М.** Поетичний світоплин Нестора Чира / Є.М. Баран // Івано-Франківський оглядач. – 2008. – 18 вересня, №013. – С.11 [рубрика : «Живе слово»]; *те саме* : Глибокий світоплин. – Літературна Україна. – 2008. – 18 вересня, №36. – С.5. – Рец. на кн. : Чир Нестор. Паморозь дивного світіння. Поезії / передмова Володимира Качкана. – Коломия : Вік, 2008. – 232 с.

379. **Баран Є.М.** Отримай ім'я і живи ... / Є.М. Баран // Івано-Франківський оглядач. – 2008. – 25 вересня, №014. – С.11 [рубрика : «Живе слово»]. – Рец. на кн. : Вітер Еріка. Серце(я)вини. Поезія. – Івано-Франківськ : Гостинець, 2006. – 48 с.

380. **Баран Є.М.** Творчі плеса Юрія Рогового / Є.М. Баран // Івано-Франківський оглядач. – 2008. – 9 жовтня, №016. – С.11 [рубрика : «Живе слово»] ; *те саме* : Творчі плеса прозаїка / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2009. – 29 січня, №4. – С.4. – Рец. на кн. : Роговий Юрій. Святвечір : оповідання. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2007. – 64 с.

381. **Баран Є.М.** Про що мовчить словник трави?.. / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2008. – 30 жовтня, №42. – С.4. – Рец. на кн. : Стефурак Іван. Ключі Великого Ключева : поезії. – Івано-Франківськ : Гостинець, 2007. – 192 с.

382. **Баран Є.М.** Серце, прохромлене минулим... / Є.М. Баран // Галицький Книжник. – 2008. – №1. – С.7-10. – Рец. на кн. : Голота Любов. Епізодична пам'ять.– К. : Факт, 2007. – 288 с.

383. **Баран Є.М.** Нерозтрачені миті Олександра Гордона / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 2008. – №8. – С.20. – Рец. на кн. : Гордон Олександр. Нерозтрачена мить : поезія. – Львів : Каменярь, 2008. – 119 с.

2009

384. **Баран Є.М.** W krzywym lustrze odbić... / Є.М. Баран // Informator. Kraków. śródmiejski ośrodek kultury. 2009. Nr 1. – S.11.– <http://www.lamelli.com.pl>
385. **Баран Є.М.** Щасливий лотерейний квиток Василя Бабія / Є.М. Баран // Словоцвіт. Альманах : Івано-Франківськ : Видавець Супрун В.П., 2009. – Другий випуск. – 112 с. – С.87-89.
386. **Баран Є.М.** Про літературу, якої «нема» [рубрика : Літпроцес] / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2009. – 26 березня, №12. – С.7.
387. **Баран Є.М.** Старих дерев тремтливі тіні... / Є.М. Баран // Перевал. – 2009. – №1-2. – С.113-114. – Рец. на кн. : Соловей Василь. Перезва: вірші. – Київ : Просвіта, 2004. – 144с. ; Соловей Василь. Замовляння болю : вірші. – Київ : Діокор, 2006. – 106 с.
388. **Баран Є.М.** Волинська хроніка Олександра Клименка / Є.М. Баран // Перевал. – 2009. – №1-2. – С.114-115. – Рец. на кн. : Клименко Олександр. Supraphon : Новели. Повість. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2006. – 136 с.
389. **Баран Є.М.** Скрип пера полем небесним... / Є.М. Баран // Перевал. – 2009. – №1-2. – С.115-116. – Рец. на кн. : Старун Василь. За некийівським часом : вибране / передмова Петра Коробчука. – Луганськ : Світлиця, 2008. – 128 с.
390. **Баран Є.М.** Життям поета... / Є.М. Баран // Перевал. – 2009. – №1-2. – С.116-117. – Рец. на кн. : Мошура Осип. Тремтіння і пориви: поезії, щоденник. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2008. – 124 с.
391. **Баран Є.М.** Журавлі її слів... : Слово про Галину Турелик / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2009. – 14 травня, №18. – С.7.
392. **Баран Є.М.** «Більшість тепер виставля напоказ...» : Особливості національного літпроцесу / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2009. – 21 травня, №19. – С.7.
393. **Баран Є.М.** Естетика заповітної планки, або Література «інших» / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2009. – 3 вересня, №28. – С.6.
394. **Баран Є.М.** «З планети класичних традиціоналістів...» / Є.М. Баран // Вечірній Івано-Франківськ. – 2009. – 17 вересня, №27. – С.5; те саме : Золота пектораль. – 2009. – №3-4. – С.102. – Рец. на кн. : Чир Нестор. Акорди срібної печалі (сонетарій). – Коломия : Вік, 2009. – 208 с.
395. **Баран Є.М.** Публіцистика Василя Чепурного / Є.М. Баран // Сіверщина. Всеукраїнська тижнева газета. – Чернігів. – 2009. – Середа, 9 вересня; те саме: Перевал. – 2009. – №3. – С.91-93. – Рец. на кн. : Чепурний Василь. Акурайку! : публіцистичне видання. – Чернігів : ТОВ РВЦ «Сіверщина», 2009. – 192 с.
396. **Баран Є.М.** Хліб і шоколад Мирослава Дочинця / Є.М. Баран // Українська літературна газета. – 2009. – 23 жовтня, №2. – С.13; те саме : Проза Мирослава Дочинця / Є.М. Баран // Перевал. – 2009. – №4. – С.94-95.
397. **Баран Є.М.** «...Рабам не дають золотих відзнак...» / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2009. – №1-2. – С.111. – Рец. на кн. : Загребельний Павло. Думки на розхрист 1974-2003 / вступ.слово Л.Копань ; 2-е, доп. вид. – К. : Унів.вид-во «Пульсари», 2008. – 240 с.

398. **Баран Є.М.** «Сльоза з вогнених очей...» / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2009. – №1-2. – С.88-90. – Рец. на кн. : Маланюк Євген. Нотатники (1936-1968). Біографічний нарис, вступні статті, підготовка текстів, упорядкування та примітки Леоніда Куценка. – Київ : Темпора, 2008. – 336 с.

399. **Баран Є.М.** Отой «мандрівний маніяк» Померанцев... / Є.М. Баран // <http://bookvoid.com.ua/reviews/books/2009/11/04/102342.html>; *те саме* : Золота пектораль. – 2010. – №1-2. – С.129-130. – Рец. на кн. : Померанцев Ігор. КГБ та інші... – К. : Грані-Т, 2009. – 240 с.

400. **Баран Є.М.** У вічному полоні ... [про особливості сучасного літпроцесу] / Є.М. Баран // Українська Літературна Газета. – 2009. – 6 листопада, №3. – С.04.

401. **Баран Є.М.** Мисливець за снами... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2009. – 19 листопада, №38. – С.7. – Рец. на кн. : Брюгген Владимир. Блокноты. Книга вторая. – Х. : Майдан, 2007.

402. **Баран Є.М.** Мемуарна проза Романа Іваничука / Є.М. Баран // Українська літературна газета. – 2009. – 4 грудня, №5. – С.15. – Рец. на кн. : Іваничук Роман. Люлька з червоного дерева. – Львів : ЛА «Піраміда», 2009. – 156 с. (Серія «Сучасна мемуаристика»).

403. **Баран Є.М.** Дзвонар із лужок : Дмитрові Юсипу на його листопадовий зрив / Є.М. Баран // Перевал. – 2009. – №4. – С.95-96.

404. **Баран Є.М.** «Я маю свій світ...» : мемуарний триптих Василя Лопати / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2009. – Ч.3-4. – С.118-119; *те саме* : Як на сповіді : Мемуарний триптих творця української гривні [про творчість Василя Лопати] / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2010. – 29 квітня, №15. – С.5.

2010

405. **Баран Є.М.** [2009. Підсумки] / Є.М. Баран // Українська літературна Газета. – 2010. – 1 січня, №7. – С.15.

406. **Баран Є.М.** «Той, що вміє бути самотнім...» / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/02/08/071445.html> – Рец. на кн. : Степан Процюк. Аналіз крові. – К. : Грані-Т, 2010. – 144с.

407. **Баран Є.М.** Ковалівський апологет / Є.М. Баран // Галичина. – 2010. – 11 лютого, №20-21. – С.15; *те саме* : Прикарпатський вісник Наукового товариства ім. Т. Шевченка : Слово. – 2009. – №2(6). – 416 с. – С.371-372. – Рец. на кн. : Лесюк Микола. Мовний світ сучасного галицького села (Ковалівка Коломийського району). – Івано-Франківського : Нова Зоря, 2008. – 328 с.

408. **Баран Є.М.** Мала проза Віктора Полянецького / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2010. – 11-17 лютого – С.5. – Рец. на кн. : Полянецький Віктор. Третім часом : новели / передмова Любомира Сеника. – Париж-Львів-Цвікау, 2008. – 104 с.

409. **Баран Є.М.** Блудний лебідь української поезії / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/02/11/072544.html>; *те саме* : Золота пектораль. – 2010. – №3-4. – С.133. – Рец. на кн. : Павуляк Ярослав. Дороги додому. – Тернопіль : Джура, 2009. – 156 с.

410. **Баран Є.М.** «Не залишай мене поза течією...» / Є.М. Баран // Перевал. – 2010. – №1. – С.112-115 [підпис : Юліан Покирис]. – Рец. на кн. : Удосвіта, коли не спалось. Листи Феодосія Рогового / упорядник Ю.Роговий. – Полтава : Дивосвіт, 2009. – 164 с.
411. **Баран Є.М.** [підпис : Юліан Покирис]. «... Жилами з землею зв'язаний» / Є.М. Баран // Перевал. – 2010. – №1. – С.115-118– Рец. на кн. : «Я світові потрібен як приклад, як можливість». Із щоденників та записників Феодосія Рогового 1954-1992 рр. / упорядн. Ю.Роговий. – Полтава : Дивосвіт, 2009.
412. **Баран Є.М.** Тіні забутої Європи / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/03/04/072431.html> – Рец. на кн. : Гаврош Олександр. Точка перетину. – К. : Грані-Т, 2009. – 168 с.
413. **Баран Є.М.** Сергій Грабар : між до і після ... / Є.М. Баран // Українська Літературна Газета. – 2010. – 5 березня, №5. – С.13. – Рец. на кн. : 1. «Бо Пілат ще не вмер...» (Сергій Грабар. Вибір. – Тернопіль : Джура, 2009. – 112 с.); 2. Пори року. Грабар... (Сергій Грабар. Кава Меланж : Книжка новел. – К.: Факт, 2009. – 164 с.).
414. **Баран Є.М.** Ценявська Джоконда ... : Ользі Слоньовській на ювілей / Є.М. Баран // Вечірній Івано-Франківськ плюс. – 2010. – 11 березня, №2. – С.10; *те саме* : Літературна Україна. – 2010. – 25 березня, №11. – С.7.
415. **Баран Є.М.** Базилевс : у царстві Стефаніка/ Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/03/18/075203.html>; *те саме* : Коломийські ВІСТИ. – 2010 року. – 23 березня, ч. 2. – С.11. – Рец. на кн. : Процюк Степан. Троянда ритуального болю : роман про Василя Стефаніка. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 184 с.
416. **Баран Є.М.** Ярослав Окуневський – відомий незнайомиць ... / Є.М. Баран // Сучасність. – 2010. – №2. – С.154-160. – Рец. на кн. : Окуневський Ярослав. Листи з чужини. – Київ : Темпора, 2009. – 520 с.
417. **Баран Є.М.** Початок року. Літературні підсумки / Є.М. Баран // Українська Літературна Газета. – 2010. – 2 квітня, №7. – С.14.
418. **Баран Є.М.** «І осквернили й обплювали...» / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/04/08/153500.html> – Рец. на кн. : Українська поетична Мазепіяна від Сосюри до наших днів / ідея, упорядкування Уляни Скальської. – Івано-Франківськ : Грань, 2009. – 408 с.
419. **Чекалюк Я.** [псевд.]. Під небом чистим, де зірки / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/04/17/115333.html> – Рец. на кн. : За межею означень... : антологія української інтернет-поезії (Серія : Новітня українська поезія) / упорядники : Євген Баран, Юрій Височанський. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. – 400 с.
420. **Баран Є.М.** Поет, море і флот / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2010. – 15-21 квітня, Ч.15. – С.8. – Рец. на кн. : Мамчак Мирослав. Тарас Шевченко і флот. – Снятин : Видавнича фірма «Прут-Принт», 2010. – 80 с.

421. **Баран Є.М.** Пристрасті навколо «Перевалу» : відкритий лист / Є.М. Баран // Українська Літературна Газета. – 2010. – 16 квітня, №8. – С.12; те саме : Літературна Україна. – 2010. – 29 квітня, №15. – С.3.

422. **Баран Є.М.** Історія однієї родини / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2010. – 22-28 квітня, Ч.16. – С.13; *те саме* : Золота пектораль. – 2010. – №1-2. – С.135. – Рец. на кн. : Марущак Оксана. Родина, родина – від батька до сина... : документально-довідкове видання. – Тернопіль : «Навчальна книга – Богдан», 2010. – 468 с.

423. **Покирис Ю.** [псевд.]. Найпопулярніша із найпопулярніших ... / Є.М. Баран // Перевал. – 2010. – №1. – С.118-119; *те саме* : І Данило Галицький, і Роман Іваничук / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2010. – 18 листопада, №42. – С.5. – Рец. на кн. : Популярна енциклопедія Львова : історія, культура, людина, місто / упоряд.Олесь Ольсич. – Львів : «Ставропігон», 2009. – 244 с.

424. **Баран Є.М.** Вічний Павло [есеї до 80-річчя від дня народження Павла Добрянського] / Є.М. Баран // Перевал. – 2010. – №1. – С.102-103. – Рец. на кн. :

425. **Баран Є.М.** «Перехожий, скажи Музам...» / Є.М. Баран // Золота Пектораль. – 2010. – №1-2. – С.130-135. – Рец. на кн. : Загаєвський Адам. У чужій красі : есеї / з польської переклав Віктор Дмитрук. – Львів : Кальварія, 2008. — 192 с.

426. **Баран Є.М.** Тут була шляхта. Нині Короташ... / Є.М. Баран // <http://litakcent.com/2010/05/26/tut-bula-shljahta-nuni-korotash.html/print/> – Рец. на кн. : Короташ Олег. Елегії острова Патмос. Вірші. Вибране. – Львів : ДП «Видавничий дім «Укрпол», 2010.

427. **Баран Є.М.** Пастух мрій на пасовиськах ночі... / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/05/28/071647.html> – Рец. на кн. : Добренько Гражина. Никифор Побідоносець / Никифор Побідоносець. Поезії / переклад Олександра Гордона. – Львів, 2009. – 88 с.

428. **Баран Є.М.** Антуан де Сент-Екзюпері: свобода як мова і мова як свобода / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/06/11/144326.html>; те саме : Золота пектораль. – 2010. – №3-4. – С.140-141. – Рец. на кн. : Сент-Екзюпері Антуан де. Записники : твори в 4 т. / Антуан де Сент-Екзюпері; передм. і прим. Наталі де Вальер; вступ П'єра Шевр'є; з фр. пер.П.Таращук. – К.: ФОП Жупанський, 2009. – Т.1. – 2009. – 254 с.

429. **Баран Є.М.** «В саду ще ненаписаного вірша» / Є.М. Баран // Вільний Голос. – 2010. – Вівторок, 8 червня, №43. – С.2. – Рец. на кн. : Війтенко Іван. Росяні перевесла. Вірші / передне слово Миколи Васильчука. – Івано-Франківськ, 2010. – 288 с.

430. **Баран Є.М.** Притча про Миколу [есеї про Миколу Холодного] / Є.М. Баран // Сучасність. – 2010. – №4. – С.107-113.

431. **Баран Є.М.** Волостелин мужичого царства... / Є.М. Баран // <http://litakcent.com/2010/06/09/dvi-knyhy-pro-vasylja-stefanyuka.html> – Рец. на кн. : Піхманець Роман. У своїм царстві... – Снятин : ПрутПринт, 2010.

432. **Баран Є.М.** Про що мовчить ковзанка?.. / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2010. – №22, 17 червня. – С.4. – Рец. на кн. : Ткачівська Марія. Тримай мене, ковзанко : роман. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2009. – 300 с.

433. **Баран Є.М.** Одержимість замкнутого простору / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/06/25/125939.html> – Рец. на кн. : Antologia della poesia Ucraina / Traduzioni di Ivan Trush / переклади Івана Труша). – Чернівці, 2009. – 200 с.

434. **Баран Є.М.** Голоси втрачених поколінь... / Є.М. Баран // <http://litakcent.com/2010/07/02/holosy-vtrachenyh-pokolin.html> – Рец. на кн. : Медуниця Михайло. Голоси далекого вирію : хроніка за листами до автора. – Київ : «Щек», 2009.

435. **Баран Є.М.** «Ліри високої сонячний лан» / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/07/22/142531.html> – Рец. на кн. : Погорецький Володимир. Шурави : поезії. – Тернопіль : Астон, 2010. – 80 с.

436. **Баран Є.М.** У традиціях добротної галицької новелістики / Є.М. Баран // Галичина. Громадсько-політична газета Івано-Франківської області. – 2010. – №118, 13 серпня. – С.8. – Рец. на кн. : Пожоджук Дмитро. За ким плачуть фляри (новели). – Городок : Бедрихів Край, 2010. – 156 с.

437. **Баран Є.М.** «Лицарі печального ордена зеків» : невольничя пісня на два голоси... / Є.М. Баран // Буковинський Журнал. – 2010. – №1. – С.260-265. – Рец. на кн. : Івасюк Михайло. У царстві вертухаїв : роман у новелах. – Чернівці : Місто, 184 с.; Іванченко Михайло. Новели неволі. – Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 2008. – 184 с.].

438. **Баран Є.М.** Партитура поетичної зрілості / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/08/24/081803.html> – Рец. на кн. : Зарівна Теодозія. Провінційні розмисли. Вірші. – К. : Український письменник, 2009. – 79 с.

439. **Баран Є.М.** Дон-Кіхот з Івано-Франківська : Микола Мироненко (09.08.1930-11.08.2010) / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2010. – 26 серпня, №30. – С.7. – Рец. на кн. :

440. **Баран Є.М.** Люди, побачені через книжки / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2010. – 26 серпня – 1 вересня, №34. – С.15; те саме : <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/09/06/072340.html> – Рец. на кн. : Брюгген Володимир. Прозріння : літературно-критичні етюди. – Харків : Федорко, 2008. – 188 с.

441. **Баран Є.М.** «І мені вже не страшно у слові іти самій» / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/09/10/114545.html> – Рец. на кн. : Пухонська Оксана. Кризь вени Всесвіту. Поезія. Тернопіль : Лібра Терра, 2008. – 100 с.

442. **Баран Є.М.** Гуцульський мотлох без нафталінового запаху / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/09/16/135100.html> – Рец. на кн. : Карп'юк Василь. Мотлох : Збірка прозових і поетичних текстів / передмова Василя Герасим'юка. – Київ : Смолоскип, 2010. – 192 с.

443. **Баран Є.М.** Осінній цвіт поезії Людмили Малкович / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/09/24/073039.html>; те саме : Літературна Україна. – 2010. – 24 вересня, №34. – С.7. – Рец. на кн. : Малкович Людмила. Свічка зі снігу : вірші. – К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2010. – 40 с.
444. **Баран Є.М.** Кого (що) любив Михайло Михайлович? / Є.М. Баран // <http://litakcent.com/2010/09/16/koho-scho-ljubuv-myhajlo-myhajlovych.html> – Рец. на кн. : Поліщук Ярослав. І ката, і героя він любив... : Михайло Коцюбинський: літературний портрет. – К. : ВЦ «Академія», 2010.
445. **Баран Є.М.** Спокуса мовчати ... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2010 року. – 7 жовтня, №36. – С.5. – Рец. на кн. : Петросаняк Галина. Спокуса говорити. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2008.
446. **Баран Є.М.** Дантові кола українського болю-волі... / Є.М. Баран // Перевал. – 2010. – №3. – С.151-153. – Рец. на кн. : Андрусяк Михайло. Брати грому. – Коломия : Вік, 2001. – 800 с. ; Андрусяк Михайло. Брати вогню. – Коломия : Вік, 2004. – 896 с. ; Андрусяк Михайло. Брати просторів. – Коломия : Вік, 2007. – 840 с.
447. **Баран Є.М.** Денисюк : притча про львівського характерника / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2010 р. – Вересень-Жовтень, №250-251. – С. 389-395.
448. **Баран Є.М.** Оксана і Рабинович, або Возбудитель українського літературного спокою... / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/10/26/071527.html> – Рец. на кн. : Шнайдер В'ячеслав. Записки сільського єврея. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2010. – 192 с
449. **Баран Є.М.** «Ромашка, над якою схилився Бог...» / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 4 листопада 2010 року. – №40. – С.7. – Рец. на кн. : Лазарович Марія. Загублене дзеркало : поезії. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2010.
450. **Баран Є.М.** Снігова Галатея... / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/11/05/071452.html> – Рец. на кн. : Слапчук Василь. Жінка зі снігу : Повість. – К.: Факт, 2008. – 278 с. (Сер. «Ехертis ехсіріendis»).
451. **Баран Є.М.** «Це Павло Ковжун...» / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/11/10/162050.html> – Рец. на кн. : Ковжун Павло. Творча спадщина художника : Матеріали. Біобібліографічний довідник (Постнарбутівська плеяда–1) / упорядники Іван Мельник, Роман Яців. – Львів : Львівська Національна Академія Мистецтв. Науково-дослідний сектор, 2010. – 254 с.
452. **Баран Є.М.** Ігри в літературу як ігри в мізантропів / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/11/29/072417.html> – Рец. на кн. : Черковський Роман. Ігри мізантропа : оповідання. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. – 112 с.
453. **Баран Є.М.** Казка про лицаря, який прагнув перемогти нелюбов... / Є.М. Баран // http://siver.com.ua/publ/kazka_pro_licarja_jakij_pragnuv_peremogti_neljubov/5-1-0-231 – Рец. на кн. : Процюк Степан. Руйнування ляльки. Роман / Післямова Олега Солов'я. – К. : Ярославів Вал, 2010. – 280 с.

454. **Баран Є.М.** Або недочув, або переплутав [полемічна відповідь Григорієві Штоню та Лесеві Герасимчуку] / Є.М. Баран // Українська літературна газета. – 2010. – 27 листопада, №24. – С.07.

455. **Баран Є.М.** Конституція життя Юрія Ілленка / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2010. – 9-15 грудня, №49. – С.12. – Рец. на кн. : Афоризми та сентенції Юрія Ілленка. Криниця для спраглих / автор ідеї, укладач та літературний редактор Ірина Фаріон ; співтворці укладання Людмила Ілленко, Пилип Ілленко, Андрій Ілленко. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. – 160 с.

456. **Баран Є.М.** Процюк як інший... [полемічний матеріал] / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/column/2010/12/14/095614.html>.

457. **Баран Є.М.** «Спочатку були коні...» / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2010 року. – 16 грудня, №46. – С.4. – Рец. на кн. : Девдюк Тарас. Ти, три хвилини тому : поезії. – К.: Смолоскип, 2000; Дерево навколо птаха : поезія. – Львів : Каменяр, 2010.

458. **Баран Є.М.** Пролог любові як пролог життя... / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2010/12/26/114314.html> – Рец. на кн. : Дичка Надія. ПереХрестя : поезія, проза. Драматургія. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2010. – 172 с.

459. **Баран Є.М.** Дев'ятий вал української анархії... / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2010. – №3-4. – С.141-142. – Рец. на кн. : Іванченка Михайла. Дума про Вільних Козаків : роман-хроніка». – Київ : В-во ім. Олени Теліги, 2006. – 336 с.

460. **Баран Є.М.** Пам'яті Івана Денисюка [короткий нарис, листи Івана Денисюка до Євгена Барана ; автографи Івана Денисюка] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2010. – №3-4. – С.125-130.

461. **Баран Є.М.** Наодинці з літературою. Щоденникові нотатки 2007 року / Є.М. Баран // Холодний Яр. – 2010. – №2. – С.199-246.

2011

462. **Баран Є.М.** Лінія оборони Ліни Костенко... / Є.М. Баран // http://siver.com.ua/publ/linija_oboroni_lini_kostenko/5-1-0-243; те саме : Буковинський Журнал. – 2011. – №1. – С.193-194. – Рец. на кн. : Костенко Ліна. Записки українського самашедшого. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2011.– 416 с.

463. **Баран Є.М.** «Магнітне поле крові...» / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/01/11/072312.html> – Рец. на кн. : Григорчук Тарас. Янголи – не дичина : поезії. – Київ : Видавництво Сергія Пантюка, 2008. – 128 с.

464. **Баран Є.М.** Провідник у світі тіней... / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/01/19/075312.html> – Рец. на кн. : Мілош Чеслав. Абетка / переклад, коментарі та вступ Наталки Сняданко ; Передмова Юрія Андруховича. – Харків : Треант, 2010. – 384 с.

465. **Баран Є.М.** Літературні підсумки 2010 / Є.М. Баран // Українська літературна газета. – 2011. – 14 січня, №1. – С.6.

466. **Баран Є.М.** «Шевченківський Календар» Олександра Деко / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/that%20to%20read/2011/01/22/101241.html>; *те саме* : Шевченкове життя : день за днем / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 17 лютого 2011 року. – №7. – С.15. – Рец. на кн. : Деко Олександр. Шевченківський Календар / Є.М. Баран // Соборність. – 2008. – №1. – С.37-94 ; – 2008. – №2-3. – С.133-158 ; – 2009. – №2-3. – С.139-175 ; – 2010. – №1-2.

467. **Баран Є.М.** Реінкарнаційний літопис Сашка Клименка / Є.М. Баран // <http://litakcent.com/2011/01/24/reinkarnacijnyj-litopys-sashka-klymenka.html> – Рец. на кн. : Клименко Олександр. Коростишівський Платонов. – Київ : Ярославів Вал, 2010.

468. **Баран Є.М.** «Маргаритки засушені Фаусте пахнуть як пил...» / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/02/01/074239.html> – Рец. на кн. : Мусаковська Юлія-Ванда. На видих і на вдих: Поезії / Передмова Людмили Таран. – К. : Факт, 2010. – 112 с.

469. **Баран Є.М.** Доказ любові / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/02/05/180019.html> – Рец. на кн. : Щигел. Готтленд Маріуш: документальна проза / Маріуш Щигел. – К.: Грані-Т, 2010. – 240 с.

470. **Баран Є.М.** Угорський гуляш польського приготування / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/02/07/072424.html> – Рец. на кн. : Варга Кшиштоф. Гуляш із турула. – К. : Темпора. 2010. – 174 с.

471. **Баран Є.М.** Заїжджена пісня Оксани Пухонської... / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/02/17/065337.htm> – Рец. на кн. : Пухонська Оксана. Вогонь : поезія. – Тернопіль : ТзОВ «Терно-граф». – 2009. – 96 с.

472. **Баран Є.М.** Лист із навколзем'я / Є.М. Баран // <http://litakcent.com/2011/02/21/lyst-iz-navkolzemja.html> – Рец. на кн. : Веприняк Ярослав. Ворожба вітру : поезії / передмова Петра Засенка. – Київ : Задруга, 2010.

473. **Баран Є.М.** Духовний заповіт «Короля-сонце» / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/02/27/064514.html> – Рец. на кн. : Сент-Екзюпері Антуан де. Твори в 4 т. / Антуан де Сент-Екзюпері ; з фр. пер. П.Терещук. – К. : Вид-во Жупанського, 2009. – Цитадель. – Т.2 / Скороч. вид., підгот. М.Кенель. – 2010. – 272 с.

474. **Баран Є.М.** Сповняючи власну місію... [Ярославові Ясінському – 70] / Є.М. Баран // Галичина. – 2011. – 3 березня; *те саме* : Ярослав / Є.М. Баран // Буковинський Журнал. – 2011. – №1. – С.79-80.

475. **Баран Є.М.** Пані Уляна... : Улянні Скальській на 80-річний ювілей / Є.М. Баран // Вечірній Івано-Франківськ Плюс. – 2011. – 17 березня, №10. – С.5.

476. **Баран Є.М.** Побачити світ кризь інше вікно... / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/03/22/071242.html>; *те саме* : Йдучи своєю дорогою... / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2011. – 31 березня, №13. – С.7. – Рец. на кн. : Лазарук Мар'ян. Руки Сіяча : поезії / передмова Василя Герасим'юка. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2006. – 112 с. ;

Мар'ян Лазарук. Черн: зухвалі візії. – Чернівці : Видавничий дім «Букрек», 2009. – 96 с.

477. **Баран Є.М.** «Печаль трави на відстані дощів» : поетичний сад Анатолія Мойсієнка / Є.М. Баран // Українська літературна газета. – 2011. – 11 березня, №5. – С.13.

478. **Баран Є.М.** Серце до серця... / Є.М. Баран // Нова Зоря. Український греко-католицький часопис. – 2011. – 25 березня, Ч.7. – С.8. – Рец. на кн. : Ткачівський Ярослав. Сльоза блаженства. Духовна поезія. – Нова Зоря, 2010. – 76 с.

479. **Баран Є.М.** Три заповіді Петра Яковенка... / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/03/30/071616.html> – Рец. на кн. : Лазарук Мирослав. Через терни до любови. Сповідь перед художником : Романесе. – Чернівці : Букрек, 2010. – 124 с.

480. **Баран Є.М.** Чи стане Сергій Федака закарпатським Умберто Еко? / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/04/06/074135.html> – Рец. на кн. : Федака Сергій. Валет Валентина Другета : історико-пригодницький роман. – Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2010. – 220 с.

481. **Баран Є.М.** Дон-Кіхот і Робін Гуд по-мукачівськи / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/04/12/075820.html> – Рец. на кн. : Дочинець Мирослав. Лис у винограднику. – Київ : Ярославів Вал, 2010. – 292 с.

482. **Баран Є.М.** Сходження Надії Степули / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/04/14/134433.html> – Рец. на кн. : Степула Надія. Анабазис / Передм. С.Процюка.– К.: Ярославів Вал, 2011. – 224 с.

483. **Баран Є.М.** Краєзнавчі відкриття Василя Харитона / Є.М. Баран // Галичина : громадсько-політична газета Івано-Франківської області. – 14 квітня 2011 року. – №55-56. – С.15. – Рец. на кн. : Харитон Василь. Покутяни : літературно-документальний диптих. – Снятин : Прут Принт, 2010. – 272 с.

484. **Баран Є.М.** Казкар Срібної землі ... / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/04/20/211148.html> – Рец. на кн. : Шкіря Василь. Михайлик-Насміхайлик: Казки. – Ужгород : Мистецька Лінія, 2007. – 90 с. ; Шкіря Василь. Майстер Нехай. Казки для дітей і дорослих / вст. стаття Л.Ходанич. – Ужгород : Карпати, 2008. – 220 с.; Шкіря Василь. Пригоди Поштарика : Казки. – Ужгород : Видавництво «Мистецька Лінія», 2010. – 132 с.

485. **Баран Є.М.** Про Миколу Лесюка та його дослідження еротичної лексики в українському пісенному фольклорі / Є.М. Баран // Вечірній Івано-Франківськ Плюс. – №16. – 28 квітня 2011 р. – С.11. – Рец. на кн. : Лесюк Микола. Еротизм в українському пісенному фольклорі : лінгвістичний аспект : наукове видання. – Івано-Франківськ : Місто-НВ, 2010. – 244 с.

486. **Баран Є.М.** «Чорний Ворон» Василя Шкляра : між національним міфом і політичною кон'юнктурою / Є.М. Баран // Славянин. – 2011. – Т.5. – С.202-204. – Рец. на кн. : Шкляр Василь. Чорний Ворон. – Київ : Ярославів Вал, 2009. – 356 с.

487. **Баран Є.М.** Чорна рілля пізнання мужицького Бетговена / Є.М. Баран // <http://bukvoid.com.ua/reviews/books/2011/05/06/075656.html> – Рец.

на кн. : Горак Роман. Кров на чорній ріллі : есе-біографія Василя Стефаника. – Київ : Видавничий центр «Академія», 2010. – 610 с.

488. **Баран Є.М.** Лауреати стефаниківської премії / Є.М. Баран // Університет : видання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. – 2011. – Травень, №30. – С.17-18.

ПЕРЕДМОВИ, ПІСЛЯМОВИ ДО КНИГ

1993

1. **Баран Є.М.** «Блукаєм з тобою у пошуках істин» / Є.М. Баран // Олесь Ольсич [Олександр Гордон]. Самоспалення істини : вірші. – Львів, 1993. – С.3.

1996

2. **Баран Є.М.** І настане День Шостий (Штрихи до прози Степана Процюка) / Є.М. Баран // Процюк С. Переступ у вакуумі. – Коломия : Вік, 1996. – С.99-103.

1999

3. **Баран Є.М.** «Поза межі можливого?..» / Є.М. Баран // Позадесятники : поетична антологія. – Львів : Престиж-Інформ, 1999. – С.111-112.

2001

4. **Баран Є.М.** Словопис Івана Юва : Штрихи до поезії / Є.М. Баран // Юв І. Вічністю живемо : вірші. – Париж-Львів-Цвікау: «Зерна», 2001. – С.69-72.

5. **Баран Є.М.** «Сміхомаргіналії» від Богдана Бастюка / Є.М. Баран // Бастюк Б. Сміхомаргіналії : вибраний гумор та сатира. – Тернопіль : Джура, 2001. – С.3-5.

2002

6. **Баран Є.М.** «Басаврюк-XX», або Українська історія за Дмитром Білим / Є.М. Баран // Білий Д. Басаврюк-XX : роман. – Київ : Смолоскип, 2002.– С.5

7. **Баран Є.М.** Гуцульська ересь Івана Бойчука / Є.М. Баран // Бойчук І. «The wall» (Стіна) : вірші. – Київ : Смолоскип, 2002. – С.5-7.

8. **Баран Є.М.** Дорога до серця ... / Є.М. Баран // Онуфрив М. Просінь : вірші. – Стрий : Щедрик, 2002. – С.7-9.

9. **Баран Є.М.** «На рифах крихких сподівань» / Є.М. Баран // Тулай Василь. Колесування миттєвостей : оповідання. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2002. – С.3-4.

10. **Баран Є.М.** «Це поезія міста у снах ожива ...» / Є.М. Баран // Гордон Олесь. Послідовність поезії або Львівське ретро : вибране. – Львів : Сполом, 2002. – С.3-4.

2003

11. **Баран Є.М.** «Безсмертя купується любов'ю» / Є.М. Баран // Сорока П. Рік подвійних райдуг. Денники 2002 року. – Тернопіль : Джура, 2003. – С.128-131.

12. **Баран Є.М.** Біле Сонце Нати Гранич / Є.М. Баран // Гранич Ната. Безсмертні лики слів : медитації над книгами. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2003. – С.3-5.

13. **Баран Є.М.** «На відстані любові ...» / Є.М. Баран // Чир Н. Калиновий спалах : поезії. – Коломия : Вік, 2003. – С.3-4.

14. **Баран Є.М.** Пісні та романси Василя Михайлищука / Є.М. Баран // Михайлищук В. На перехресті долі : збірка пісень. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2003. – С.3-4.

2004

15. **Баран Є.М.** Жінка, вилита зі смутку ... / Є.М. Баран // Івасів О. Заповідний сад : поезії. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2004. – С.3-4.

16. **Баран Є.М.** Ластівка, викупана у хмарі / Є.М. Баран // Слоньовська О. Джоконда : поезії. – Київ : Український письменник, 2004. – С.3-4.

17. **Баран Є.М.** Скарбівничий Карпат / Є.М. Баран // Пушик С. Сенети : поезії. – Івано-Франківськ : Гостинець, 2004. – С.3.

2005

18. **Баран Є.М.** «Спочатку потрібно рятувати красу» / Є.М. Баран // Юсип Д. Норовистий кінь Посейдона : творчі портрети, статті і полемічні нотатки. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2005. – С.3-4.

19. **Баран Є.М.** Критика всіх... / Є.М. Баран // Чайківський Є. І це – відродження? – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2005. – С.6.

20. **Баран Є.М.** У тривимірах світлотіння... / Є.М. Баран // Бастюк Б. Слівини : вибрані поезії. – Тернопіль : Богдан, 2005. – С.3-4.

2006

21. **Баран Є.М.** «У слово прагне слово перелитись»... / Є.М. Баран // Яцура І. Обручка на долоні. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2006. – С.5-8.

22. **Баран Є.М.** Вступ / Є.М. Баран // Іван Франко і Прикарпаття : реком. бібліограф. покажч. / уклад. В.Дволітка, Г.Горбань ; відп.за вип. М.Альба. – Івано-Франківськ, 2006. – С.3-4.

23. **Баран Є.М.** Бермудський трикутник Ольги Деркачової / Є.М. Баран // Деркачова О. Синдром підсніжника : збірник езотеричних, еротичних оповідань. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2006. – С.126.

24. **Баран Є.М.** Ніколи не визнавала себе поетесою / Є.М. Баран // Підгірянкa Марія. Мати-страдниця : поема. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2006. – С.41-43.

25. **Баран Є.М.** Поетичні наміри Юлії Починок / Є.М. Баран // Починок Ю. Назустріч сонцю... : поезії. – Тернопіль : Воля, 2006. – С.3.

2007

26. **Баран Є.М.** «Я загорну тебе в ніжність...» (про поетичну творчість Тетяни Дігай) / Є.М. Баран // Дігай Т. Удвох із тишею : поезії. – Тернопіль : «СорокА», 2007. – С.3-5.

27. **Баран Є.М.** Білий Сум Степана Поповича / Є.М. Баран // Попович С. Десь посередині життя : поезії. – Тернопіль : СорокА, 2007. – С.5-6.

28. **Баран Є.М.** Спізнати магію Слова... / Є.М. Баран // Літоплин над Бистрицею : антологія творів літературної студії «Бистринь» Надвірнянщини. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. – С.3-8.

29. **Баран Є.М.** «Стоїть Мазепа, як докір...» / Є.М. Баран // Мазепа, гетьман український у поетичних образах корифеїв української літератури від Шевченка до Сосюри : ювілейний збірник. – Дрогобич : Відродження, 2007. – С.5-7.

30. **Баран Є.М.** «Світ перед порогом бунту...» / Є.М. Баран // Погорецький В. На призьбі літа : поезії. – Тернопіль : Тайп, 2007. – С.3-4.

31. **Баран Є.М.** У династичному полоні : родина Лепких та Глібовицьких у стосунках з Іваном Франком / Є.М. Баран // Франкіана Богдана Лепкого : Іван Франко та родини Лепких, Глібовицьких / [упорядкування Уляни Скальської]. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2007. – 200 с. – С.10-12.

32. **Баран Є.М.** Книгосвіт Василя Бабія / Є.М. Баран // Бабій В. Герої і зрадники. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2007. – С.3-4.

33. **Баран Є.М.** «Коли від суєти знесилюсь...» / Є.М. Баран // Равлюк В. Причаститися до незбагненого : поезії. – Івано-Франківськ : Місто-НВ, 2007. – С.6-8.

34. **Баран Є.М.** Книга щоденної філософії / Є.М. Баран // Брюгген В. Блокноты. – Харьков : Майдан, 2007. – С.455-457.

2008

35. **Баран Є.М.** «У часи Смолякові...» / Є.М. Баран // Смоляк О. Річка снів і яви. – Коломия : Вік, 2008. – С.396-397.

36. **Баран Є.М.** Шевченко назавжди... / Є.М. Баран // Шевченкіана Богдана Лепкого. Ювілейний науковий збірник. – Івано-Франківськ : Грань, 2008. – Книга II. – С.5-8.

37. **Баран Є.М.** Причаститися книгою... / Є.М. Баран // Равська С. Підкова для Метелика : роман-уява. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2008. – С.3-4.

38. **Баран Є.М.** Вірші у краплині дощу / Є.М. Баран // Гросевич В. Янголи у вікні. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2008. – С.3-4.

39. **Баран Є.М.** До останньої краплі... / Є.М. Баран // Боба-Дига Б. Писане дощем. – Львів : Новий Львів, 2008. – С.3-5.

40. **Баран Є.М.** Поезовидихи Петренка-київського / Є.М. Баран // Петренко М. Виставка Осені. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2008. – С.61-63.

41. **Баран Є.М.** Передмова / Є.М. Баран // Костів М.І., Коцюбинська С.В., Левицька І.М. Читанка. Рідний край. 1-2 клас. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2008. – С.3.

2009

42. **Баран Є.М.** Отой невгамовний Василь Бабій... / Є.М. Баран // Бабій В. Моя жінка вийшла заміж за телевизор : гумор. – Івано-Франківськ : ПП Супрун В.П., 2009. – С.3-4.

43. **Баран Є.М.** У вододертті вічної ріки... / Є.М. Баран // Ткачівський Я. Сяєво сьомого неба : інтимна й еротична лірика. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2009. – С.119-121.

44. **Баран Є.М.** Мала космогонія Василя Равлюка / Є.М. Баран // Равлюк В. Космос душі : медитативні акценти. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. – С.6-8.

45. **Баран Є.М.** Богородчанський словоцвіт / Є.М. Баран // Словоцвіт : альманах. – Івано-Франківськ : Видавець Супрун В.П., 2009. – С.3-4.

46. **Баран Є.М.** «Всі дороги ведуть до рими...» / Є.М. Баран // За межею означень... : антологія української інтернет-поезії / [упоряд. Євген Баран, Юрій Височанський]. – Івано-Франківськ : Місто-НВ, 2009. – 400 с.

47. **Баран Є.М.** Передчуття любові... / Є.М. Баран // Слоновьська О. Пектораль : поезії / [передм. Вол. Погребенника ; післямова Євгена Барана]. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. – С.111-112.

48. **Баран Є.М.** Упізнавання істин призабутих ... / Є.М. Баран // Галина Турелик. Здвиження : поезії / [передм. Євгена Барана]. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. – С.3-4.

49. **Баран Є.М.** Любов і голуби ... / Є.М. Баран // Солодка Л. Все перемагає любов. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. – С.3-4.

50. **Баран Є.М.** Сага про останнього гуцула / Є.М. Баран // Радиш-Маринюк Б. Вино з цвіту папороті. – Коломия : Вік, 2009. – С.5-8.

51. **Баран Є.М.** Ці сірі дні, неначе сірі миші ... : про вірші Надії Павлик / Є.М. Баран // Павлик Н. P.S. : поезії. – Івано-Франківськ : Місто НВ. 2009. – С.3-4.

52. **Баран Є.М.** Передмова / Є.М. Баран // Костів М.І., Коцюбинська С.В., Левицька І.М. Читанка. Рідний край. 3-4 клас. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2009. – С.3.

53. **Баран Є.М.** Віктор Мельник як критик / Є.М. Баран // Мельник В. Рефлекси : з літературної критики 2000-х. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2009. – С.6-9.

54. **Баран Є.М.** Ліричний серпанок Марії Турчин / Є.М. Баран // Турчин М. Золоті гердани осені. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2009. – С.3-4.

55. **Баран Є.М.** Хмельівський умілець : замість вступу / Є.М. Баран // На пошану Михайла Васильовича Паранюка : статті та нариси. – Івано-Франківськ : Супрун В.П., 2009. – С.5-6.

56. **Баран Є.М.** Євангеліє серця / Є.М. Баран // Яструбецька Г. MEMORIOGLIFIKA (Різьблення на пам'яті) : поезія. – Луцьк : Твердиня, 2009. – С.3-4.

57. **Баран Є.М.** «Спрага Жінки й Поета...» / Є.М. Баран // Карпенко З. Дорогою причастя : вибрані поезії. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. – С. 3-5.

58. **Баран Є.М.** Різьбяр правдивих строф. Слово про Дмитра Арсенича / Є.М. Баран // Арсенич Д. П'ять витоків. – Косів : Писаний Камінь, 2009.– С.3-5.

59. **Баран Є.М.** Чисте срібло Господнього Слова / Є.М. Баран // Листопад А. Всевишній zenit. Псалми. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2009. – С.187-188.

60. **Баран Є.М.** Вічний Павло / Є.М. Баран // Добрянський П. Що маю, те й везу : вибрані твори. – Івано-Франківськ : Місто-НВ, 2009. – С.367-368.

2010

61. **Баран Є.М.** Цепендіада... / Є.М. Баран // Марущак О. Родина, родина – від батька й до сина... : документально-довідкове видання. – Тернопіль, 2010. – С.4-6.

62. **Баран Є.М.** Вступне Слово / Є.М. Баран // Орлики : журнал для дітей. – Івано-Франківськ : Грань, 2010. – С.5.

63. **Баран Є.М.** Філософські скрижалі Василя Равлюка / Є.М. Баран // Равлюк В. У пошуках істини : медитативні акценти. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. – С.6-7.

64. **Баран Є.М.** «В добу, коли вторують віроломні догми...» / Є.М. Баран // Свіжак Й. Подорожній : поезії. – Тернопіль : ТЗОВ «Терно-граф», 2010. – С.3-4.

65. **Баран Є.М.** Передмова / Є.М. Баран // Костів М.І. Довідник з теорії літератури. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2010. – С.3.

66. **Баран Є.М.** У царстві Стефаніка / Є.М. Баран // Піхманець Р. «У своїм царстві...». – Снятин : Прут-Принт, 2010. – С.3-4.

67. **Баран Є.М.** Поетичний політок Миколи Симчича : післямова літературознавця / Є.М. Баран // Симчич М. Політок : вибране. – Коломия : Вік, 2010. – С. 338-344.

68. **Баран Є.М.** Білим по білому / Є.М. Баран // Костюк І. Крізь час... : вірші. – Івано-Франківськ, 2010. – С.2-3 [без місця видання і без ISBN].

69. **Баран Є.М.** Сповідь мудрої Душі / Є.М. Баран // Малкович Л. Свічка зі снігу : вірші. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2010. – С.40.

70. **Баран Є.М.** «Вибухають палімпсестні кола світобудови»... / Є.М. Баран // Яструбецька Г. Фотодосія (Світлодаяння) : поезії / Г.І.Яструбецька. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2010. – С.3-6.

71. **Баран Є.М.** До джерел / Є.М. Баран // Фольклорні скарби Прикарпаття : бібліогр. покажч. / ОУНБ ім.І.Франка : [уклад. В.Дволітка, вступ.ст. Є.Барана, відп.за вип.. Л.Бабій]. – Івано-Франківськ, 2010. – 62 с.

72. **Баран Є.М.** Гнат Хоткевич (1877-1938) : вступне слово / Є.М. Баран // Хоткевич Г. О полку Ігоревім : історична п'єса на 7 картин. – Івано-Франківськ : Грань, 2010. – С.5-6.

73. **Баран Є.М.** У пошуках Райського Саду / Є.М. Баран // Малий Б. Світло з Долини Плачу : поезії. – Тернопіль, 2010. – С.3-4.

2011

74. **Баран Є.М.** Народження Автора... / Є.М. Баран // Мацкевіч Т. Памфлети юності. – Галич, 2011. – С.1-2.

ПЕРЕДМОВИ, ПІСЛЯМОВИ ДО ЖУРНАЛЬНИХ І ГАЗЕТНИХ ПУБЛІКАЦІЙ

1994

1. **Баран Є.М.** «Блукаєм з тобою у пошуках істин ...» [передне слово до поетичної добірки Олександра Гордона] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Червень, Ч.14. – С.6.

2. **Баран Є.М.** На вістрі емоційних тез [передне слово до «Емоційних тез» Степана Процюка] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Листопад, Ч.17(23). – С.15.

3. **Ю.П.** [псевд.]. [Передне слово до есею С.Процюка «Культурист гармонії і честі»] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Ч.16. – С.9.

1995

4. **Баран Є.М.** «І проліском синім залишусь в руці ...» [передне слово до поетичної добірки Олександри Хоми] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1995. – Ч.18-19(42-42). – С.5.

5. **Баран Є.М.** Пора дозрівання слів ... [передне слово до поетичної добірки Галини Петросаняк] / Є.М. Баран // Літературний Львів. – Липень, 1995. – Ч.10 (34). – С.4-5.

1998

6. **Баран Є.М.** Традиційні міркування про харківську школу нетрадиційної поезії [передне слово до поетичних добірок Ігоря Бондара-Терещенка і Ростислава Мельникова] / Є.М. Баран // Березіль. – 1998. – №7-8. – С.15.

1999

7. **Баран Є.М.** Післямова [«На добранок, міленіум!» Сучасна українська проза] / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 1999. – №119-121. – С.493-496.

2002

8. **Баран Є.М.** Антон Морговський : «Самого таланту замало, потрібен іще характер» [передне слово : Антон Морговський. Тінь птеродактиля : повість] / Є.М. Баран // Березіль. – 2002. – №9-10. – С.81-82.

9. **Баран Є.М.** «Не встигаю вимовити слово» [переднє слово : Антон Морговський. Загадкова усмішка Божої кульбабки ; Чорна кура на півдорозі (оповідання)] / Є.М. Баран // Форма[р]т. – 2002. – Вип.6. – С.13-18. – С.12.

2003

10. **Баран Є.М.** Михайло Стрельбицький. Армія Пресвятої Покрови. Відкопана книга ; фрагменти [переднє слово Євгена Барана] / Є.М. Баран // Перевал. – 2003. – №1. – С.71.

11. **Баран Є.М.** Невигадані історії від Тані Малярчук [переднє слово : Тетяна Малярчук. Троянда Адольфо : повість] / Є.М. Баран // Березіль. – 2003. – №5-6. – С.58-59.

2004

12. **Баран Є.М.** Антон Морговський : прожити (перебути) час життя / Є.М. Баран // Кальміус. – 2004. – Ч.1(21). – С.114-117; *те саме* : Перевал. – 2004. – №4. – С.64-65.

13. **Баран Є.М.** Щоденникові нотатки Антона Морговського [переднє слово : Антон Морговський. Щоденник] / Є.М. Баран // Перевал. – 2004. – №2. – С.117.

14. **Баран Є.М.** Брама, якою входиш ... [переднє слово до поетичної добірки Василя Андрушка] / Є.М. Баран // Березіль. – 2004. – №10. – С.134-135.

15. **Баран Є.М.** Жіночі фантазії про це [переднє слово : Ольга Деркачова. Інтимні оповідки] / Є.М. Баран // Березіль. – 2004. – №2. – С.108-109.

16. **Баран Є.М.** Новий Фолкнер? Ні, він – новий Криштопа [переднє слово : Олег Криштопа. Кохання, секс і смерть – гарантовані : повість] / Є.М. Баран // Березіль. – 2004. – №5. – С.127-128.

17. **Баран Є.М.** [Переднє слово до поетичної добірки Івана Бойчука] / Є.М. Баран // Березіль. – 2004. – №12. – С.140.

2005

18. **Баран Є.М.** Вишукані історії від Світлани Хопти [післяслово до оповідання Світлани Хопти. Про чоловіка з крамниці білого фарфору] / Є.М. Баран // Перевал. – №4. – С.47-54. – С.54.

19. **Баран Є.М.** Післяслово до «Профанації» [Ольга Ястребова. Профанація або Потворні мазки] / Є.М. Баран // Перевал. – 2005. – №4. – С.123.

2006

20. **Баран Є.М.** Про тиху вулицю, вечірнє місто і черговий «жіночий» роман [переднє слово до роману Ганни Арсенич-Баран. Тиха вулиця вечірнього міста] / Є.М. Баран // Перевал. – 2006. – №1. – С.4-5.

21. **Баран Є.М.** Бути сонячним променем [переднє слово до публікації афоризмів Володимира Брюггена «Із «блокнотів»»] / Є.М. Баран // Перевал. – 2006. – №1. – С.53.

22. **Баран Є.М.** У царстві Стефаніка [передне слово до роману Романа Піхманця «У своїм царстві...»] / Є.М. Баран // Перевал. – 2006. – №4. – С.37.

2007

23. **Юліан Покирис** [псевд.]. Як народжуються письменниками [передне слово до публікації оповідань Ольги Деркачової] / Є.М. Баран // Перевал. – 2007. – №1. – С.78

24. **Баран Є.М.** [передне слово до роману Романа Черковського «Фрондео»] / Є.М. Баран // Перевал. – 2007. – №1. – С.96-97.

25. **Баран Є.М.** Оливовий сад Надії Степули [передне слово до поетичної добірки Надії Степули «Оливовий сад»] / Є.М. Баран // Перевал. – 2007. – №1. – С.174.

26. **Баран Є.М.** Сашко Стусенко і посткарнавальне безглуздя ІФА / Є.М. Баран // Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2006-2007. – С.4-5.

27. **Баран Є.М.** [вступне слово до прозової добірки новел Ольги Ястребової Міські настрої] / Є.М. Баран // Березіль. – 2007. – №5-6. – С.79. – (у журналі помилково: Яструбової).

28. **Баран Є.М.** Ритм творчості Олександра Гордона [післямова до поетичної добірки Олександра Гордона «І не забруднити священне русло»] / Є.М. Баран // Перевал. – 2007. – №2. – С.19.

29. **Баран Є.М.** [передне слово до поетичної добірки Василя Мойсишина «Легенди верхів Чорногірських»] / Є.М. Баран // Перевал. – 2007. – №3. – С.71.

30. **Баран Є.М.** Післяслово [післямова до поетичної добірки Надії Степули «Дощі»] / Є.М. Баран // Пектораль. – 2007. – №1. – С.101.

31. **Баран Є.М.** Оцей невгамовний Петро Сорока ... [передне слово : Петро Сорока. Світ, омийтий Божою сльозою. Інтроверсійний денник 2007 року] / Є.М. Баран // Перевал. – 2007. – №4. – С.36-37.

32. **Баран Є.М.** Майже впізнавана історія [передне слово до роману Василя Тулая «Клонований пророк»] / Є.М. Баран // Перевал. – 2007. – №4. – С.69-70.

33. **Баран Є.М.** [передне слово до поетичної добірки Степана Поповича «Лиш ясні зорі спів наш чують...»] / Є.М. Баран // Перевал. – 2007. – №4. – С.133.

34. **Баран Є.М.** Післяслово [Ігор Мочкодан. Одна незвичайна історія] / Є.М. Баран // Пробраз. – 2007. – Вип.3. – С.196.

2008

35. **Юліан Покирис** [псевд.]. Григорій з роду Білоусів [передне слово до добірки афоризмів Григорія Білоуса «Окрушини»] / Є.М. Баран // Перевал. – 2008. – №4. – С.37

36. **Мар'ян Севрасевич** [псевд.]. [передне слово до збірки оповідань Юрія Рогового «Барвінкова скатірка»] / Є.М. Баран // Перевал. – 2008. – №4. – С. 57-64. – С.57

37. **Баран Є.М.** [переднє слово до прозової добірки Сергія Грабара «Дві новели»] / Є.М. Баран // Березіль. – 2008. – №11-12. – С.82.

38. **Баран Є.М.** «І кожне у тобі побачить брата» [переднє слово до поетичної добірки Богдана Смоляка «Горизонт срібної ворини»] / Є.М. Баран // Березіль. – 2008. – №11-12. – С.96.

39. **Баран Є.М.** Прозові монологи Сергія Грабара [післяслово до прозової добірки Сергія Грабара «Притчі»] / Є.М. Баран // Золота Пектораль. – 2008. – №3-4. – С.38.

40. **Баран Є.М.** Культовий Бойчук [післямова до поетичної добірки Івана Бойчука «Культові вірші»] / Є.М. Баран // Золота Пектораль. – 2008. – №3-4. – С.72.

41. **Баран Є.М.** Творчі плеса Юрія Рогового [післяслово до прозової добірки Юрія Рогового «Барвінкова скатірка»] / Є.М. Баран // Золота Пектораль. – №3-4. — С.32-33.

42. **Баран Є.М.** Замість післямови [післяслово до публікації автобіографії і поетичної добірки Михайла Іванченка «Поки душі не впали в руїну», з додатком двох листів Михайла Іванченка до Євгена Барана] / Є.М. Баран // Холодний Яр. – 2008. – №1. – С.130-132.

2009

43. **Баран Є.М.** Неспокійний, рвійний Богдан Чепурко [переднє слово до публікації: Богдан Чепурко. Інтернат. Школярський щоденник] / Є.М. Баран // Перевал. – 2009. – №1-2. – С.55.

44. **Баран Є.М.** Шукайте істину ... [післяслово до поетичної добірки: Любомир Михайлів « На шляху до нашої свободи»] / Є.М. Баран // Перевал. – 2009. – №3. – С.15.

45. **Баран Є.М.** [передслово до драматичного етюд : Богдан Стрільчик. Маска смерті : драматичний етюд] / Є.М. Баран // Перевал. – 2009. – №3. – С.126.

46. **Баран Є.М.** Пам'яті Павла Загребельного... [переднє слово до публікації двох листів Євгена Барана Павлові Загребельному і відповіді письменника] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2009. – №1-2. – С.109.

47. **Баран Є.М.** Ісидор Нагаєвський : біографічний коментар [післяслово до спогадів о. проф. др. Ісидора Нагаєвського. Будь благословенна, земле батьків моїх] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2009. – №1-2. – С.142.

48. **Баран Є.М.** Щоденникові одкровення Степана Поповича: замість післямови [Степан Попович. Твій біль завжди з тобою... (щоденникові записи)] / Є.М. Баран // Перевал. – 2009. – №4. – С.163.

2010

49. **Баран Є.М.** Сергій че Гевара : пантюкізм як революційний спротив суспільному дебілізмові [Сергій Пантюк. Ця кров позначається тільки зеленим... : з нових віршів 2009 року. – С.83-84.] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2010. – №1-2.– С.84.

50. **Баран Є.М.** Про вірші Людмили Малкович. Замість післяслова [Людмила Малкович. Візерунок долі. – С.85-86] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2010. – №1-2. – С.86.

51. **Баран Є.М.** Стоїк у світі абсурду [Андрій Малащук. Пам'ятник. Вони] / Є.М. Баран // Березіль. – 2010. – №1-2. – С.30.

52. **Баран Є.М.** П'ятнадцятирічний капітан [про добірку віршів Богдана Стрільчика] / Є.М. Баран // Буковинський журнал. – 2010. – №2. – С.14-20.

53. **Баран Є.М.** Химерний хлопчина зі Станиславова : замість післяслова [про поетичну добірку Богдана Стрільчика] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2010. – №3-4. – С.64.

2011

54. **Баран Є.М.** Химерний чоловік із Лісок [про поетичну добірку : Ярослав Ясінський. Прочитав Бог мої думки...] / Є.М. Баран // Березіль. – 2011. – №1-2. – С.118-119.

ДІАЛОГИ З ПИСЬМЕННИКАМИ

2000

1. Базилевський В. Я волів залишатися самим собою... : відповіді на запитання критика Євгена Барана / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2000. – №123. – С.95–113; *те саме*: Базилевський В. Лук Одиссеїв. Статті, есеї, діалоги. – Київ: «Ярославів Вал», 2005. – С.630-653.

2001

2. Десять запитань Ярославу Дорошенкові від критика Євгена Барана / Є.М. Баран // Перевал. – 2001. – №1-2. – С.359-371.

3. Двадцять запитань поетові Василю Слапчукові від критика Євгена Барана / Є.М. Баран // Березіль. – 2001. – №7-8. – С.171-179.

4. Двадцять питань Олександрові Гордону від критика Євгена Барана / Є.М. Баран // Форма[р]т. – 2001. – №2. – С.48-52.

5. **Євген Баран.** Дванадцять запитань критикові Григорієві Сивоконю. Григорій Сивокінь. Одна відповідь на дванадцять запитань / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2001. – №142. – С.122-132.

6. «Мене цікавлять поєднання ... найрізноманітніших літературних досвідів» (розмова Євгена Барана зі Степаном Процюком) / Є.М. Баран // Кальміюс. Літературно-мистецький альманах. – 2001. – Ч.3-4. – С.3-12.

7. **Євген Баран.** Тринадцять запитань для Михайлини Коцюбинської. Михайлина Коцюбинська : «Я не могла дати більше, ніж мала...» / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2001. – №143. – С.134-141.

8. Леонід Талалай: «А що ж воно таке поет?..» : відповіді на запитання критика Євгена Барана / Є.М. Баран // Кур'єр Кривбасу. – 2001. – №144. – С.71-83.

2002

9. Конфлікт між поколіннями... Де він?.. (Діалог Євгена Барана і Тараса Салиги) / Є.М. Баран // Тарас Салига. Вокатив : літературно-публіцистичні статті. – Львів, 2002. – С.231-242; *те саме* : Дзвін. – 2002. – №1. – С.147-151.

10. «Чистий» теоретик нової доби : Роман Гром'як з погляду Євгена Барана / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2002. – 18 квітня, №15. – С.6.

11. Тринадцять запитань прозаїку Антону Морговському від критика Євгена Барана / Є.М. Баран // Кальміус. – Число 1-2. – С.199-208.

12. Володимир Брюгген : Я розумію літературу передусім як спосіб життя (відповіді на запитання Євгена Барана) / Є.М. Баран // Форма[р]т. – 2002. – Вип.6. – С.58-60; *те саме* : Володимир Брюгген. Люди і книги. Статті. Спогади. – Харків : «Майдан», 2006. – С. 88-95; *те саме* : Київ. – 2007. – №12. – С.133-137.

2004

13. Володимир Качкан : «Якби я мав сто рук і жив сто літ...» / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 22 квітня 2004 року; *те саме* : «Нове з поля українознавства» / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2004. – 3-9 червня, Ч.23 [розмовляв Євген Баран]; *те саме* : «Як много слово важить...» : Науковий збірник на пошану професора Володимира Качкана / за заг. ред. д-ра іст.наук, проф. М.М. Романюка. – Івано-Франківськ : Видавництво Івано-Франківського державного медичного університету, 2006. – С.74-79.

14. Степан Процюк : «Хотів би мало турбуватися зовнішньолітературною погодою, яка часто від мене не залежить» [розмовляв Євген Баран] / Є.М. Баран // Львівська газета. – 2004. – 12 серпня.

2007

15. Степан Процюк : «Вони сміливо досліджують злами і піруети людської душі» [спілкувався Євген Баран] / Є.М. Баран // Західний кур'єр. – 2007. – 15 лютого, №6. – С.15

16. Ольга Деркачова: «Я роблю те, що мені до вподоби» [розмову вів Євген Баран] / Є.М. Баран // Книжковий Клуб Плюс. – 2007. – Березень, №3. – С.28-30.

17. Сергій Дзюба : «Я вирішив не передплачувати і не читати «Літературну Україну» до кращих часів» [розмову вів Євген Баран] / Є.М. Баран // Книжковий Клуб Плюс. – 2007. – №12. – С.26-28.

2008

18. Богдан Бастюк : «Волю зостатись малопопулярним ... автором» [розмовляв Євген Баран] / Є.М. Баран // Пектораль. – 2008. – №1-2. – С.69-74.

19. Дмитро Кремінь : «Не я пишу – це мною пише Бог...» [розмовляв Євген Баран] / Є.М. Баран // Перевал. – 2008. – №1-2. – С.189-205.

20. Марія Матіос : Ієрархія щастя [розмовляв Євген Баран] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2008. – №3-4. – С.4-5.

2009

21. Микола Жулинський : «Об'єктивності в оцінюванні ніколи не буде...» [розмовляв Євген Баран] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2009. – №1-2. – С.3.

22. Роман Іваничук : «Література – це храм» [розмовляв Євген Баран] / Є.М. Баран // Народне Слово. – 2 липня 2009 року (http://slovo-unp.com/admin/print.php?subaction=showfull&id=1246524573&archive=1247127584&start_from=&ucat=6&i=archiv); те саме: Золота пектораль. – 2009. – №3-4. – С.3-6.

23. Галина Тарасюк : «Поверніть Спільці її майно!» [розмовляв Євген Баран] / Є.М. Баран // <http://www.umoloda.kiev.ua/number/1529/188/53795/>

2010

24. Галина Турелик : «У літературі визнаю єдиний культ – духовної й мовної краси» / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2010. – 14 січня, №2. – С.10-11.

25. Степан Процюк : «Я завжди жив із поглибленим інтересом до тасмниці Стефаника» [розмовляв Євген Баран] / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2010. – 4 лютого, №5. – С.13.

26. Степан Процюк : Мені було легко писати про Стефаника... [розмовляв Євген Баран] / Є.М. Баран // Галичина. – 2010. – 23 лютого. – С.7.

27. Павло Добрянський : Сміймося, допоки сміється! : відомому гумористові з Івано-Франківська виповнюється 80! [із ювіляром серйозно жартував Євген Баран] / Є.М. Баран // Галичина. – 2010. – 4 березня, №32-33. – С.9 ; те саме: Слово Просвіти. – 2010. – 25-31 березня, Ч.12. – С.13.

28. Ольга Слоньовська : «Я перетворилась на холоднокровну амазонку...» [спілкувався Євген Баран] / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2010. – 4-10 березня, Ч.9. – С.12 ; *те саме*: «З тонкої натури я перетворилася в холоднокровну амазонку, ... фурію» / Є.М. Баран // Галичина. – 2010. – 6 березня, №34. – С.5.

29. Петро Сорока : «Найглибше, найсокровенніше завжди невимовне»... : розмова Петра Сороки з Євгеном Бараном / Є.М. Баран // Перевал. – 2010. – №1. – С.158-164 ; *те саме* : «Мое серце належить Грицівцям...» / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2010. – №1-2. – С.66-70.

30. Віктор Анушкевичус : «2011 року в Івано-Франківську буде встановлено пам'ятник Тарасові Шевченку» [розмовляв Євген Баран] / Є.М. Баран // Слово Просвіти. – 2010. – 22-28 квітня, №16. – С.2.

31. Григорій Білоус : «Ніколи не поділяв своє життя на між ювілейні періоди...» [розмовляв Євген Баран] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2010. – №3-4. – С.35-38 ; *те саме* : «Щоб голуби сідали на плечі...» : [з нагоди ювілею Г. Білоуса запитання від. Є. Барана] / Є.М. Баран // Перевал. – 2010. – №4. – С. 132-136 ; Холодний Яр. – 2010. – №1. – С.151-161.

**ПУБЛІКАЦІЇ В ГАЗЕТІ «ГАЛИЧИНА»
(РУБРИКА «ВІДВЕРТА РОЗМОВА»)**

2006

1. **Баран Є.** Інша література / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 21 вересня. – С.15; *те саме*: Так, ми – інші / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2006. – 28 вересня. – №37. – С.3.
2. **Баран Є.** Був – і нема... / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 28 вересня. – С.14; *те саме*: Остап Михайлович / Є.М. Баран // Пектораль. – 2007. – №1 (жовтень-грудень). – С.125-126.
3. **Баран Є.** Повертаючись до Франка ... / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 7 жовтня, №153. – С.5.
4. **Баран Є.** Відстріл по-московськи / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 19 жовтня, №159–160. – С.4.
5. **Баран Є.** Немає влади нашої і не нашої / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 21 жовтня, №161. – С.7.
6. **Баран Є.** П'ятий письменський... / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 26 жовтня, №163-164. – С.8.
7. **Баран Є.** Помпа універсальна / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 2-8 листопада, №167-168. – С.8.
8. **Баран Є.** Уманські парадокси / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 9-15 листопада, №171-172. – С.6.
9. **Баран Є.** Відкладемо суїцид на завтра?.. / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 16-23 листопада, №175-176. – С.9.
10. **Баран Є.** Сага про голод / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 30 листопада – 6 грудня, №183–184. – С.15.
11. **Баран Є.** Бій привидів / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 7-13 грудня, №187-188. – С.15.

2007

12. **Баран Є.** Конкурсоманія / Є.М. Баран // Галичина. – 2007. – 12-17 січня. – №3-4. – С.15.

**ПУБЛІКАЦІЇ В ГАЗЕТІ «ГАЗЕТА.IF.UA»
(РУБРИКА «ВІДВЕРТІ ДУМКИ»)**

2005

1. **Баран Є.** Гола сутність правди / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2005. – 8 вересня; *те саме* : Порнографічна сутність правди / Є.М. Баран // Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2005. – №2-3. – С.98-99.
2. **Баран Є.** Дюжина ножів у спину революції / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2005. – 15 вересня.

3. **Баран Є.** Україна тінейджерська / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2005. – 22 вересня.
4. **Баран Є.** Сімейний корпоратизм / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2005. – 29 вересня.
5. **Баран Є.** Котляревський без надобности... / Є.М. Баран // Газета.if.ua. – 2005. – 6 жовтня ; *те саме* : Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2005. – №2-3. – С.101-103 ; *те саме* : Під Франковою зорею : Збірник творів прикарпатських авторів. – Коломия : Вік, 2006. – 928 с. – С.142-143 ; *те саме* : Літературна Україна. – 2007. – 7 червня, №21. – С.6.
6. **Баран Є.** Мій найвірніший приятель на ім'я Зрада / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2005. – 13 жовтня; *те саме* : Мій найбільший приятель на ім'я Зрада / Є.М. Баран // Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2005. – №2-3. – С.106-109.
7. **Баран Є.** «Божевільний будильник» / Є.М. Баран // Газета.if.ua. – 2005. – 20 жовтня ; *те саме* : Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2005. – №2-3. – С.103–104 ; *те саме* : Під Франковою зорею : збірник творів прикарпатських авторів. – Коломия : Вік, 2006. – 928 с. – С.135-136 ; *те саме* : Літературна Україна. – 2006. – 14 грудня, №49. – С.6.
8. **Баран Є.** Хабар душі моєї / Є.М. Баран // Газета.if.ua. – 2005. – 27 жовтня.
9. **Баран Є.** Вуйко Яремко / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2005. – 3 листопада ; *те саме* : Пектораль. – 2007. – №1. – С.125.
10. **Баран Є.** Народжені в СРСР / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2005. – 10 листопада.
11. **Баран Є.** Коханки і коханці / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2005. – 17 листопада.
12. **Баран Є.** На барикадах з графоманією / Є.М. Баран // Газета.if.ua. – 2005. – 24 листопада ; *те саме*: Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2005. – №2-3. – С.104-106; *те саме* : Під Франковою зорею : збірник творів прикарпатських авторів. – Коломия : Вік, 2006. – С.138-140.
13. **Баран Є.** Художні особливості галицького фарисейства / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2005. – 1 грудня.
14. **Баран Є.** Автоляпас / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2005. – 8 грудня.
15. **Баран Є.** Книги і люди / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2005. – 15 грудня; *те саме* : Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2005. – №2-3. – С.111-113 ; *те саме* : Під Франковою зорею : збірник творів Прикарпатських авторів. – Коломия : Вік, 2006. – С.136-138.
16. **Баран Є.** «Дябло» / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2005. – 22 грудня.
17. **Баран Є.** Дежа-вю / Є.М. Баран // Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2005. – №2-3. – С.99-101 [публікації в газеті редактором було відмовлено з цензурних мотивів].

2006

18. **Баран Є.** Книга безпам'ятства / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 5 січня.
19. **Баран Є.** Лель і Полель / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 12 січня.
20. **Баран Є.** Чорно-білі фантазії / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 26 січня; *те саме*: Алкос. Літературно-мистецький альманах. – 2005. – №2–3. – С.109-111.
21. **Баран Є.** «Аська» / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 2 лютого.
22. **Баран Є.** Сповідь, яка вбиває... / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 16 лютого.
23. **Баран Є.** Штрафний удар / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 23 лютого.
24. **Баран Є.** Людина у вікні / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 2 березня.
25. **Баран Є.** Етичне альфонство / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 9 березня.
26. **Баран Є.** Регіональний статус / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 16 березня; *те саме* : Під Франковою зорею: Збірник творів прикарпатських авторів. – Коломия : Вік, 2006. – 928 с. – С.140-141.
27. **Баран Є.** Вибір / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 23 березня.
28. **Баран Є.** Ювілеї і будні / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 30 березня.
29. **Баран Є.** Інтрига / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 6 квітня.
30. **Баран Є.** Селюхи і міщухи / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 13 квітня.
31. **Баран Є.** Великдень / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 20 квітня.
32. **Баран Є.** Бідний родич / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 27 квітня.
33. **Баран Є.** Весна / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 4 травня.
34. **Баран Є.** Пастка самоїдства / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 11 травня. – С.16, 15.
35. **Баран Є.** Історія навиворіт / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 18 травня. – С.16.
36. **Баран Є.** Історія літератури як фікція / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 25 травня. – С.16 ; *те саме* : Досконала порожнеча / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2006. – 5 липня. – №25. – С.6.
37. **Баран Є.** Її високість корупція / Є.М. Баран // Газета.if.ua – 2006. – 1 червня. – С.16, 15.

**ПУБЛІКАЦІЇ В ГАЗЕТІ В «ЗАХІДНИЙ КУР'ЄР»
(РУБРИКА «ЕСЕЙ»)**

2007

1. **Баран Є.** Різдвяні містерії / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2007. – 18 січня. – №2. – С.16.
2. **Баран Є.** Шевченко як несвобода / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2007. – 15 березня. – №10. – С.13; *те саме* : Шевченків світ : науковий щорічник. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю. – 2008. – Випуск 1. – С.125-126.
3. **Баран Є.** Опудало / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2007. – 21 червня, №24. – С.6; *те саме* : Літературна Україна. – 2007. – 21 червня. – С.7.
4. **Баран Є.** Хануковичевія / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2007. – 5 липня. – №26. – С.11 ; *те саме* : Наша Україна. – 2007. – 26 травня, №9. – С.3.

**ПУБЛІКАЦІЇ В ГАЗЕТІ «ЗАХІД ПОСТ»
(ДОДАТОК ДО ГАЗЕТИ «АНОНС-КОНТРАКТ»;
РУБРИКА «ПОРНОГРАФІЧНА СУТНІСТЬ ПРАВДИ»)**

2008

1. **Баран Є.** Веселих Свят / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 17 січня, №2. – С.88.
2. **Баран Є.** У черзі за щастям ... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 24 січня, №3. – С.88.
3. **Баран Є.** Повість про те, як посварився Іван Іванович з Іваном Никифоровичем / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 31 січня, №4. – С.88.
4. **Баран Є.** Телетерор / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 7 лютого, №5. – С.86.
5. **Баран Є.** Страна Героєв / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 14 лютого, №6. – С.86.
6. **Баран Є.** Війна Домова... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 21 лютого, №7. – С.86.
7. **Баран Є.** Матушка всія попси ... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 28 лютого, №8. – С.86.
8. **Баран Є.** Гвалт над Шевченком ... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 6 березня, №9. – С.86.
9. **Баран Є.** Сільські розваги ... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 13 березня, №10. – С.90.
10. **Баран Є.** Кохана жінка механіка Гаврилова... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 20 березня, №11. – С.90.
11. **Баран Є.** Земельні аферисти ... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 27 березня, №12. – С.90.
12. **Баран Є.** Останній герой ... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 3 квітня. – №13. – С.90.

13. **Баран Є.** «Проліт» над гніздом зозульки ... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 10 квітня, №14. – С.90.
14. **Баран Є.** Університет: Антиода / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 17 квітня. – №15. – С.90.
15. **Баран Є.** Премія / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 24 квітня, №16. – С.90; *те саме* : Вечірній Івано-Франківськ. – 2008. – 8 травня, №16. – С.12.
16. **Баран Є.** Однорукий бандит / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 8 травня, №17. – С.90.
17. **Баран Є.** Рідна школо моя... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 15 травня, №18. – С.90.
18. **Баран Є.** Літанії брехні / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 22 травня, №19. – С.94.
19. **Баран Є.** Ностальгія за святом / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 29 травня, №20. – С.94.
20. **Баран Є.** Останній дзвоник / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 5 червня, №21. – С.94.
21. **Баран Є.** Світське життя / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 12 червня, №22. – С.94.
22. **Баран Є.** Хай живе і пасеться... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 19 червня, №23. – С.94.
23. **Баран Є.** Футбольні слайди нефанатика / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 26 червня, №24. – С.94.
24. **Баран Є.** Зустрічі – прощання... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 3 липня, №25. – С.94.
25. **Баран Є.** Літнє, необов'язкове ... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 10 липня, №26. – С.94.
26. **Баран Є.** У полоні стереотипів / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 17 липня, №27. – С.94 (*на титулі газети дата : №26 (146). – №26. – 10 липня 2008 р. – Помилка*).
27. **Баран Є.** Криворівня: картинки з натури / Є.М. Баран // Захід-ПОСТ. – 2008. – 24 липня, №28. – С.94; *те саме* : Літературна Україна. – 2010. – 26 серпня, №30. – С.8.
28. **Баран Є.** У стилі ретро... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 31 липня, №29. – С.94.
29. **Баран Є.** Сон НОЯ... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 7 серпня, №30. – С.94.
30. **Баран Є.** Порнозалежність / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 14 серпня, №31. – С.94.
31. **Баран Є.** Московсько-українська війна... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 21 серпня, №32. – С.94.
32. **Баран Є.** Коли Зевс спить ... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 28 серпня, №33. – С.94.

33. **Баран Є.** Прохіндіяда, або Біг на місці ... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 4 вересня, №34. – С.94.
34. **Баран Є.** Рятуйся, хто може! / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 11 вересня, №35. – С.94.
35. **Баран Є.** 451⁰ за Фаренгейтом: XV книжковому форумові у Львові присвячується... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 18 вересня, №36. – С.94.
36. **Баран Є.** Київ вокзальний ... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 25 вересня, №37. – С.94.
37. **Баран Є.** Про любов до ближнього... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 2 жовтня, №38. – С.94; *те саме* : Нова Зоря. Український греко-католицький часопис. – 2008. – 3 жовтня. – Ч.39. – С.7.
38. **Баран Є.** Псевдо «Яструб» / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 9 жовтня, №39. – С.94.
39. **Баран Є.** Патріотичне (обов'язкове) / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 16 жовтня, №40. – С.96; *те саме* : Наша Україна. – 2008. – №2. – 10 жовтня. – С.5.
40. **Баран Є.** Бий своїх, аби чужі боялися... / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 23 жовтня, №41. – С.96.
41. **Баран Є.** Література без кордонів / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 30 жовтня, №42. – С.96.
42. **Баран Є.** Листопадевий зрив / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 6 листопада, №43. – С.92.
43. **Баран Є.** Чого бажаєте?.. / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 13 листопада, №44. – С.87.
44. **Баран Є.** Геноцид / Є.М. Баран // Захід ПОСТ. – 2008. – 20 листопада, №45. – С.87.

ПУБЛІКАЦІЇ В ГАЗЕТІ «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ОГЛЯДАЧ»: (РУБРИКА «ЖИВЕ СЛОВО»)

2008

1. **Баран Є.** Читання як кара... / Є.М. Баран // Івано-Франківський оглядач. – 2008. – 26 червня, №001. – С.11 ; *те саме* : Літературна Україна. – 2008. – 24 липня, №28. – С.4.
2. **Мар'ян Севрасевич** [псевд.]. Павло / Є.М. Баран // Івано-Франківський оглядач. – 2008. – 10 липня, №003. – С.11 ; *те саме* : Літературна Україна. – 2008. – 7 серпня. – №30. – С.8
3. **Баран Є.** Імпресіоністичне... / Є.М. Баран // Івано-Франківський оглядач. – 2008. – 7 серпня, №007. – С.11 ; Івано-Франківський оглядач. – 2008. – 14 серпня, №008. – С.11.
4. **Баран Є.** Як учив Кожелянко-цзи... : есей / Є.М. Баран // Івано-Франківський оглядач. – 2008. – 11 вересня, №12. – С.11; *те саме* : Літературна Україна. – 2008. – 2 жовтня, №38. – С.8.

ПУБЛІКАЦІЇ НА ФОРУМІ ГАЗЕТИ «СІВЕРЩИНА»

1. **Баран Є.** Я вибираю літературу : есей / Є.М. Баран // [http:// siver.com.ua/forum/62-465-1](http://siver.com.ua/forum/62-465-1)
2. **Баран Є.** Казка про лицаря, який прагнув перемогти нелюбов ... / Є.М. Баран // <http://siver.com.ua/forum/62-466-1>. – Рец. на кн. : Процюк Степан. Руйнування ляльки. Роман / Післямова Олега Солов'я. – К. : Ярославів Вал, 2010. – 280 с.
3. **Баран Є.** «Вікілікс» : руйнування ілюзій (есеї) / Є.М. Баран // [http:// siver.com.ua/forum/62-468-1](http://siver.com.ua/forum/62-468-1).
4. **Баран Є.** Апостольська самота Якова ... / Є.М. Баран // <http://siver.com.ua/forum/62-469-1>. – Рец. на кн. : Лис Володимир. Століття Якова / Передм. О.Забужко. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2010. – 240 с.
5. **Баран Є.** Святий Миколай / Є.М. Баран // <http://siver.com.ua/forum/62-477-1>.
6. **Баран Є.** Феномен Андрія Куркова ... [Міркування, спричинені читанням нового роману : Андрій Курков. Садовник из Очакова. – Харьков : Фолио, 2010. – 314 с.) / Є.М. Баран // <http://siver.com.ua/forum/62-481-1>.
7. **Баран Є.** Лінія оборони Ліни Костенко ... [Міркування, спричинені читанням нового роману : Ліна Костенко. Записки українського самашедшого. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2011.– 416 с.] / Є.М. Баран // <http://siver.com.ua/forum/62-486-1>.
8. **Баран Є.** Українська зима взірця 2011-го... / Є.М. Баран // <http://siver.com.ua/forum/62-492-1>.
9. **Баран Є.** Україна терористична... / Є.М. Баран // <http://siver.com.ua/forum/62-501-1>.
10. **Баран Є.** Хата, якої я не збудував... / Є.М. Баран // <http://siver.com.ua/forum/62-503-1>.
11. **Баран Є.** Цьоця Геня. З любов'ю і сумом присвячую... / Є.М. Баран // <http://siver.com.ua/forum/62-561-1>.

ЕСЕЇ

2007

1. *Баран Є.* Ганька Мушкова / Є.М. Баран // Ятрань. – 2007. – №7. – С.11-112.
2. *Баран Є.* Чортків / Є.М. Баран // Пектораль. – 2007. – №1. – С.126.

НАРИСИ

2007

1. *Баран Є.* Кому це потрібно, або Про справжню українську книгу ... / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2007. – 1 лютого, №4. – С.15.
2. *Баран Є.* Мінорний лист: Світлій пам'яті Леоніда Куценка / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2007. – 1 лютого, №4. – С.7.
3. *Баран Є.* Прощання з Андрієм Жураківським [некролог] / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2007. – 15 березня, №10. – С.2
4. *Баран Є.* Той, хто оволодів собою [Володимиру Брюггену – 75] / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2007. – 5 квітня, №13. – С.4.
5. *Баран Є.* Калиновий спалах Нестора Чира / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2007. – 30 серпня, №34. – С.13.
6. *Баран Є.* «Смужка неба ширшала й довшала...» : Дмитрові Юсипу – 65 / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2007. – 8 листопада, №44. – С.19 ; *те саме* : «Салон +» : Інформаційний тижневик Прикарпаття. – 2007. – 8 листопада, №24. – С.3.

2008

7. *Баран Є.* «Доле моя, терням вкрита...» : Несторові Чиру – 70 / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2008. – 6 березня, №9. – С.15 ; *те саме* : Пектораль. – 2008. – №1-2. – С.135-136.
8. *Баран Є.* Той, хто повернувся на Батьківщину... : Несторові Чирові / Є.М. Баран // Західний Кур'єр. – 2008. – 6 листопада, №44. – С.6.

2010

9. *Баран Є.* Ценявська Джоконда ... : Ользі Слоньовській на ювілей / Є.М. Баран // Вечірній Івано-Франківськ плюс. – 2010. – 11 березня, №2. – С.10.
10. *Баран Є.* Пам'яті Дон-Кіхота з Івано-Франківська : Микола Мироненко (09.08.1930-11.08.2010) / Є.М. Баран // Вечірній Івано-Франківськ плюс. – 2010. – 19 серпня, №24. – С.13 ; *те саме* : Дон-Кіхот з Івано-Франківська / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2010. – 26 серпня, №30. – С.7.
11. *Баран Є.* Самоспалення як перемога [есеї : Олесь Ульяненко, 08.05.1962-18.08.2010] / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2010. – 2 вересня, №31. – С.2.

12. **Баран Є.** Русівський будитель [пам'яті Теофіла Виноградника, 02.03.1932-07.10.2010] / Є.М. Баран // Галичина : громадсько-політична газета Івано-Франківської області. – 2010. – 13 листопада, №169. – С.6.

13. **Баран Є.** Євангеліє від Богдана ... : Богданові Бринському на 50-річчя / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2010. – №3-4. – С.154.

ГАЗЕТНІ МАТЕРІЯЛИ

2008

1. **Баран Є.** Івано-Франківськ літстудійний / Є.М. Баран // Західний кур'єр. – 2008. – 20 листопада, №46. – С.4.

2. **Баран Є.** Повернення із забуття [про презентацію поетичної книги Осипа Мошури] / Є.М. Баран // Західний кур'єр. – 2008. – 27 листопада, №47. – С.3.

3. **Мар'ян Севрасевич** [псевд.]. Олесь Дяк в Івано-Франківську / Є.М. Баран // Західний кур'єр. – 2008. – 18 грудня, №50. – С.11

4. **Баран Є.** ГарМІДер по-станіславськи... / Є.М. Баран // Західний кур'єр. – 2008. – 18 грудня, №50. – С.11.

5. **Мар'ян Севрасевич** [псевд.]. Літературні зустрічі [про презентацію книжок Олександра Гордона і Володимира Осипчука] / Є.М. Баран // Західний кур'єр. – 2008. – 25 грудня, №51. – С.11.

2009

6. **Мар'ян Севрасевич** [псевд.]. Спілка письменників інформує ... [про ювілейні заходи, присвячені 70-річчю Миколи Яновського ; про встановлення меморіальної дошки Ірині Вільде на будинку Літературного музею Прикарпаття ; про підсумові збори ІФО НСПУ за 2008 рік] / Є.М. Баран // Західний кур'єр. – 2009. – 1 січня, №1. – С.12

7. **Мар'ян Севрасевич** [псевд.]. Спілка письменників інформує... [про поїздку письменників на похорон П.Загбельного ; про різного роду презентації, літературні зустрічі тощо] / Є.М. Баран // Західний кур'єр. – 2009. – 26 лютого, №8. – С.14

8. **Мар'ян Севрасевич** [псевд.]. Літературні зустрічі [про презентацію «Літературної агенції» сестер Демських ; міські урочистості до Шевченківських свят ; зустріч із М.Жулинським ; презентацію книги Яр.Ткачівського «Сяєво сьомого неба»] / Є.М. Баран // Західний кур'єр. – 2009. – 19 березня, №11. – С.5

9. **Баран Є.** Письменник іде до людей / Є.М. Баран // Галичина. – 2009. – 26 грудня. – С.11.

2010

10. **Баран Є.** Трохи про терпіння і такт [про похорон тітки Мальвіни Братків, 1920-2010] / Є.М. Баран // Чортківський вісник : Газета Чортківщини. – 2010. – 16 квітня, №14. – С.8.

11. **Мар'ян Севросевич** [псевд.]. Фестиваль поезії на Циганському горбі [про фестиваль поезії, проведений у селі Ліски Коломийського району Івано-Франківської області] / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2010. – 7 жовтня, №36. – С.8

12. **Баран Є.** Івано-Франківщина [від краю до краю] / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2010. – 11 листопада, №41. – С.8.

ПУБЛІЦИСТИКА

1991

1. **Баран Е.** Нам же жить вместе [рубрика «Каким быть Крыму»] / Є.М. Баран // Сакская общеполитическая газета. – 1991. – 12 октября. – С.2

2. **Баран Е.** Чем больна демократия? [рубрика «Каким быть Крыму»] / Є.М. Баран // Сакская общеполитическая газета. – 1991. – 29 октября. – С.3.

1993

3. **Михайлов Е.** [псевд.]. Вперед, к победе религиозного социализма! / Є.М. Баран // Сакская общеполитическая газета. – 1993. – 20 февраля, №14. – С.2.

4. **Михайлов Е.** [псевд.]. Простое невежество или дальновидная политика? / Є.М. Баран // Сакская общеполитическая газета. – 1993. – 6 марта, №18. – С.1.

ХУДОЖНІ ТВОРИ

1991

1. *Баран Є.* Самі собі розкошуємо... (етюд) / Є.М. Баран // Львівсільмашівець : газета Трудового колективу виробничого об'єднання «Львівхімсільгоспмаш». – 1991. – 19 квітня, №16. – С.2.

1993

2. *Баран Є.* Претендент (Монолог без імені) / Є.М. Баран // Львівсільмашівець. – 1993. – 7 травня. – С.2.

1994

3. *Баран Є.* Місто Самогубців / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Ч.8-9. – С.5.

4. *Ян Жоравницький, м.Луцьк* [псевд.]. Геній Залі ... / Є.М. Баран // Літературний Львів. – 1994. – Липень, Ч.15. – С.15

5. *Баран Є.* Вовкулака ; Храм Божевільних ; Плітки / Є.М. Баран // Неділя : культурно-громадський тижневик. – Львів, 1994. – 22 липня, №29. – С.7.

6. *Баран Є.* Вона (з циклу «Вибір») / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1995 року. – 6 квітня, №12. – С.2; *те саме*: Тернопільщина-97. – Тернопіль, 1997. – Вип. 3. – С.385-386.

7. *Баран Є.* З циклу «Вибір» : монолог небіжчика ; Убивця ; Вовкулака ; Елегійне ; Ляпас ; Місто Самогубців / Є.М. Баран // Тексти. Антол. прози / упоряд. А.Кокотюхи та ін. – К. : Смолоскип, 1995. – С.45-52.

ПЕРЕКЛАДИ

2008

1. Буйдін Геннадій. Ненависть: оповідання / [переклад з російської Євгена Барана] / Є.М. Баран // Пектораль. – 2008. – №1-2. – С.60-63.
2. Баран Юзеф. Сім порожніх колосків (Слово від автора; Вірші; Від перекладача) / [переклад з польської Євгена Барана] / Є.М. Баран // Пектораль. – 2008. – №1-2. – С.121-125 ; *те саме* : Перевал. – 2008. – №4. – С.3-14.
3. Ленковська Кристина. Провістив Адам Сетові : вірші / [переклад з польської Євгена Барана] / Є.М. Баран // Пектораль. – 2008. – №1-2. – С.126-128.
4. Боба-Дига Божена. Писане дощем / [переклад з польської Олександра Гордона і Євгена Барана] / Є.М. Баран. – Львів, 2008. – 96 с.
5. Поезія єднання : вірші з Кракова [переклад Євгеном Бараном віршів : Аліції Балух, Ельжбети Войнаровської, Лешека Електоровіча, Міри Кусь, Юзефа Куриляка, Кристини Ленковської, Аарне Пуу, Анни Скочияс, Еви Сонненберг, Леслава Фалецького] / [переднє слово Габрієли Матушек ; переклад з польської Олександра Гордона і Євгена Барана] / Є.М. Баран. – Львів, 2008. – 72 с.
6. Зільберштайн, Сільва фон (Божена Боба-Дига). Схованка / [переклад з польської Євгена Барана] / Є.М. Баран // Перевал. – 2008. – №4. – С.15-21 ; *те саме* : Золота пектораль. – 2008. – №3-4. – С.79-81.
7. Аарне Пуу. Із книги «Інший вибір : Вірші з років 1978-1998» [переклад з польської Євгена Барана] / Є.М. Баран // Перевал. – 2008. – №4. – С.22-28 ; *те саме* : Золота пектораль. – 2008. – №3-4. – С.83-84.

2009

8. Зехентер-Сплавінська Ельжбета. Вибрані вірші / [переклад з польської Євгена Барана] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2009. – №1-2. – С.70-74
9. Щерба Наталія. Оповідання: Квіти, бажання і доміно; Чарана; Селестіна (містика) / [з російської переклав Євген Баран] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2009. – Ч.3-4. – С.13-21.
10. Ядзька Маліна. Шукаю темряви / [переклад з польської Євгена Барана] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2009. – Ч.3-4. – С.103-106.

2010

11. Шаруга Лешек [рубрика «З перекладів: Поети Варшави»] / [переклад з польської Євгена Барана] / Є.М. Баран // Золота пектораль. – 2010. – №1-2. – С.97-100.

ІНТЕРВ'Ю

1997

1. Євген Баран : «Критик завжди в опозиції» / [експрес-інтерв'ю взяв Андрій Кокотюха] / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1997. – 18 вересня, №38. – С.5.

1999

2. Анкета «ЛУ» : Євген Баран / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 1999. – 14 жовтня, №34-35. – С.6.

2001

3. «Дев'яносто відсотків прочитаного мною – це непотріб» / [розмову вела Надія Гуменюк] / Є.М. Баран // Віче. – Луцьк, 2001 року. – 22 лютого, №8. – С.5.

4. Євген Баран : «Гарт перехідної доби» / [діалог вів Віктор Вербич] / Є.М. Баран // Луцький Замок. – 2001 р. – 29 березня, №13. – С.9.

5. Євген Баран : «Від письменницького з'їзду чекаю чергової сварки» / [розмовляла Дарина Назарчук] / Є.М. Баран // Галичина. – 2001. – 16 жовтня, Ч.157. – С. 3.

2002

6. Євген Баран: «Читаючи, відчуваю себе співтворцем» / [авторська рубрика Оксани Процюк] / Є.М. Баран // Анонс-Контракт : тижневик. – 2002. – 24.V – 31.V, №19. – С.41.

2003

7. Євген Баран : «У Фащенківському досвіді шаную виваженість і толерантність позиції» / Є.М. Баран // Думська площа : додаток до газети Одеської міської ради «Одесский вестник». – 2003 року. – 13 червня, №22. – С.10.

2004

8. Євген Баран : «Не очікую, а читаю...» / [анкета критиків] / Є.М. Баран // Літературна Україна. – 2004. – 22 січня, №3. – С.3.

9. Євген Баран : «Письменницьким з'їздом засуджено діяльність розкольників» / [підготувала Оксана Процюк] / Є.М. Баран // Анонс-Контракт. – 2004. – 2 березня. – С.5; *те саме* : Як Є. 2004. – №5, 16 березня

10. Євген Баран : «90% сучасної української літератури – макулатура» / [розмовляли Олег і Марія Криштопи] / Є.М. Баран // Львівська Газета. – 2004. – 16 березня.

2005

12. Євген Баран : Одна з причин нашого суспільного і культурного занепаду – ми перестали вірити мітам, вірити в казку / [розмовляла Оксана Процюк] / Є.М. Баран // Газета.if.ua. – 2005. – 1 вересня.

13. Євген Баран : «Кожен повинен знати свої можливості й узгоджувати їх зі своїм покликанням» / [розмовляла Оксана Процюк] / Є.М. Баран // Самостійна Україна. – 2005. – 15-21 вересня, Ч.37. – С.6

14. Євген Баран : «І найголовніше – потрібно любити літературу. Не себе чи своїх приятелів у ній, а літературу як велику і світлу мету...» / [розмовляла Ольга Деркачова] / Є.М. Баран // Книжковий Клуб Плюс. – 2005. – №12. – С.28-30.

2006

15. Євген Баран / [два запитання до теми : 1. Комітет з присудження Національної премії імені Тараса Шевченка це: корумпована структура чи безкомпромісний арбітр? 2. Роман Лубківський на посаді голови Комітету це : свідомо профанація державної нагороди, чиясь некомпетентність чи щось інше?] / Є.М. Баран // Книжковий Клуб Плюс. – 2006. – №1. – С.6.

16. «Убити книжку неможливо» / [круглий стіл «Галичини» : Олександр Смоляк, Степан Пушик, Ольга Слоньовська, Євген Баран, Неоніла Стефурак] / Є.М. Баран // Галичина. – 2006. – 13 квітня, №57–58. – С.13.

17. Євген Баран : «Вважаю, що пишу своєрідну прозу...» [розмовляла Любов Загорівська] / Є.М. Баран // Репортер. Інформаційно-аналітична газета : Івано-Франківський тижневик. – 2006. – 11 травня, №19. – С.5.

18. Євген Баран / [погляд на історичну прозу] / Є.М. Баран // Книжковий Клуб Плюс. – 2006. – №5. – С.34.

19. Євген Баран : «Це була вистава провінційного театру» / [розмовляла Ольга Деркачова] / Є.М. Баран // Книжковий Клуб Плюс. – 2006. – №12. – С.11-12

2007

20. Євген Баран / [погляд на письменницьку етику] / Є.М. Баран // Книжковий Клуб Плюс. – 2007. – №6. – С.15.

21. Євген Баран : «Мені імпонують люди, а не «клоуни» від літератури» / [розмовляв Володимир Бодак] / Є.М. Баран // «САЛОН+» : інформаційний тижневик Прикарпаття. – 2007. – 1 листопада, №23. – С.3.

22. Євген Баран : «Я старався не брехати...» / [розмовляв Олег Шум (Олег Ущенко)] / Є.М. Баран // Захід ПОСТ : додаток до газети «Анонс-Контракт». – 2007. – №49, 20 грудня – С.97

23. Євген Баран : «Не хочу спілкуватися з літераторами» / [розмовляла Любов Загорівська] / Є.М. Баран // Станіславська газета : громадсько-політичний тижневик. – 2007. – №1(001), 20 грудня. – С.6.

24. Євген Баран : «У мені живе відчуття туги за ідеальним спілкуванням...» / [розмовляв Дмитро Штофель] / Є.М. Баран // <http://pokyrys.livejournal.com/10414.html>

2009

25. Євген Баран : «Критик не повинен мати улюбленого письменника, але повинен любити добру й талановиту літературу» / [розмовляла Н.Пилипчук] / Є.М. Баран // Вечірній Івано-Франківськ. – 2008. – №6, 14 лютого. – С.19.

26. Євген Баран : Чи з висоти естетичної планки можна дотягнутись до найвищої відзнаки України? / [записала Неоніла Стефурак] / Є.М. Баран // Галичина. – 2008 р. – 14 лютого, №22-23. – С.18.

27. Євген Баран : «Графоманам Бог простить...» / [розмовляв Олег Шум] / Є.М. Баран // Вечірній Івано-Франківськ. – 2009. – №8, 5 березня. – С.11.

28. Євген Баран : Вічна пам'ять на мноїї літа? / [розмовляв Олег Шум] / Є.М. Баран // Вечірній Івано-Франківськ. – 2009. – №15, 30 квітня – С.11.

29. Євген Баран : Про книги, спілку та маніпуляції / [розмовляла Надія Шегда] / Є.М. Баран // Репортер. – 2009. – №18, 30 квітня. – С.11.

30. Євген Баран : «Влада минуща – письменник вічний» / [розмову вела Галина Пługатор, 20.05. 2009] / Є.М. Баран // <http://kolomyua.org/se/sites/pb/15053/print/>

31. Євген Баран : Спілка опинилася на маргінесі суспільних інтересів / [розмовляв Роман Івасів] / Є.М. Баран // Галичина. – 2009. – 21-27 травня, №72-73. – С.15.

2010

32. Євген Баран : «Мені завжди було цікаво читати книги» / [розмовляв Тарас Гросевич] / Є.М. Баран // Край : Городенківська газета. – 2010. – 1 січня, №1. – С.8.

33. Євген Баран : 2009. Підсумки / Є.М. Баран // Українська літературна газета. – 2010 року. – 1 січня, №7. – С.15.

34. Євген Баран : «Література – єдине, чим ми відрізняємося від звірів» / [розмовляла Надія Степула] / Є.М. Баран // Львівська газета. – 2010. – 28 січня, №4. – С.13.

35. Євген Баран : «Середньостатичний читач – це той, хто читає 20 книжок на рік» / [розмовляла Олександра Іванців] / Є.М. Баран // І плюс : Чортківський інформаційний тижневик. – 2010. – 11 березня, №8. – С.6.

36. Євген Баран/ [коментар] / Є.М. Баран // Кухня культури : грантоїди і грантофоби / Є.М. Баран // Галицький кореспондент. – 2010. – 18 березня, №11. – С.20.

37. Євген Баран : «Пишеш тоді, коли тобі бракує слів чи колись щось недоказав» / [розмовляла Галина Цап] / Є.М. Баран // Івано-Франківський оглядач. – 2010. – 22 липня, №027. – С.13.

38. Євген Баран : «У нас все відбувається не завдяки, а всупереч» / [Наталя Пасічник для ZAXID.NET] / Є.М. Баран // <http://www.zaxid.net/article/74203/>; те ж саме : Євген Баран : «Є така професія – патріот» /

[спілкувалася Наталя Пасічник] / Є.М. Баран // Українська літературна газета. – 2010. – 15 жовтня, №21. – С.09.

39. Євген Баран [Вирок українській мові несе законопроект «Про мови в Україні» : компетентна думка] / Є.М. Баран // Галичина : громадсько-політична газета Івано-Франківської області. – 2010. – 28 вересня, №142. – С.1-4.

40. Євген Баран : «Літературне Закарпаття – багате і розмаїте» / [розмовляв Олександр Гаврош] / Є.М. Баран // <http://www.bukvoid.com.ua/events/interview/2010/10/20/144637.html>.

41. Євген Баран : «Ми одне з тих останніх поколінь, яке ще може передати своїм дітям справжній український національний ген» / [під зорею Тараса Мельничука – розмовляла Марта Войцехівська-Павлишин] / Є.М. Баран // Вечірній Івано-Франківськ : громадсько-політичний тижневик Прикарпаття. – 2010. – 28 жовтня, №34. – С.12.

2011

42. Євген Баран : «Найважче завдання – залишатися людиною...» / Є.М. Баран // Галичина : громадсько-політична газета Івано-Франківської області. – 2011. – 26 травня, №75-76. – С.9.

РЕДАГУВАННЯ. ВНУТРІШНЄ РЕЦЕНЗУВАННЯ. УПОРЯДКУВАННЯ

1998

1. Прообраз : літературно-мистецький альманах. / [ред.колегія: Євген Баран та ін.] – Івано-Франківськ : Плай, 1998. – Вип.1. – 139 с.

2001

2. Прообраз : літературно-мистецький альманах. 2001. / [ред.колегія: Євген Баран та ін.] – Івано-Франківськ: Плай, 2001. – Вип.2. – 196 с.

2005

3. Голгота Василя Кархута : статті, публікації, бібліографія (до 100-річчя з дня народження) / редактор-упорядник – кандидат філологічних наук, доцент М.М.Васильчук / [рецензент Є.М. Баран]. – Коломия : Коломийський інститут Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2005. – 76 с.

4. Федунь Марія. «Щоденник. (Листопад 1914 – січень 1915)» Марка Черемшини / [рецензент Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : ОППО; Снятин : ЗАТ Видавнича фірма «ПрутПринт», 2005. – 42 с.

2006

5. Білінкевич Іван. Іван Франко на Станіславщині : біографічно-краєзнавчі нариси / [всуп. ст., підгот. тексту і наук.редакція кандидата філологічних наук, доцента М.М.Васильчука ; рецензент Є.М. Баран]. – Коломия : Вік, 2006. – 164 с. + 27 с.іл.

6. Федунь Марія. Вивчення творчості Богдана Лепкого в загальноосвітній школі. Методичні поради для вчителя української літератури / [рецензент Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2006. – 40 с.

7. Мельничук Тарас. Твори в трьох томах / [упорядник Євген Баран]. – Коломия : Вік, 2006. – Том 3. Книга 1. – 496 с.

8. Васильчук Микола. Силуети: Коломиєзнавчі тексти / [післямова канд. істор. наук В.Глаголюка, Ю.Плекана ; рецензент Є.М. Баран]. – Коломия : Вік, 2006. – 304 с.

9. Качак Тетяна Богданівна. Художні особливості жіночої прози 80-90-х років ХХ століття : автореферат ... канд. філол. наук / [наук. керівник Є.М. Баран]. – Кіровоград, 2006. – 20 с.

10. Федунь Марія. Публіцистика та мемуари Осипа Назарука / [рецензент Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2006. – 48 с.

11. Руслана Галицька. Структурно-мистецький синкретизм лірики поеток-емігранток / [рецензент Є.М. Баран]. – Тернопіль : Рада, 2006. – 85 с.

12. Слоньовська Ольга. Слід невловимого Протея (Міф України в літературі української діаспори 20-х – 50-х років ХХ століття) / [літературний редактор Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : Плай – Коломия : Вік, 2006. – 688 с.

2007

13. Тарас Мельничук. Твори в трьох томах. Том 3. Книга 2 / [упорядкування, післямова, примітки Євгена Барана]. – Коломия : Вік, 2007. – 344 с. – С.305-307; 333-334.

14. Пахаренко Наталія Андріївна. Своєрідність художнього мислення Костянтина Москальця : автореферат ... канд.філол.наук / [офіційний опонент Є.М. Баран]. – Кіровоград, 2007. – 20 с.

15. Чортківщина : Історико-туристичний путівник / [автор-упорядник Володимир Погорецький; фото Ореста Лижечки; рецензент Є.М. Баран]. Тернопіль : ТЗОВ «Астон», 2007. – 181 с.

16. Прообраз : літературно-мистецький альманах / [упорядник Євген Баран]. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2007. – Вип. 3. – 228 с.

2008

17. Ільків Анна Володимирівна. Жанр щоденника в українській літературі другої половини ХХ – початку ХХІ століть : автореферат ... канд. філол. наук / [наук.керівник Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ, 2008. – 20 с.

18. Манюх Наталія Богданівна. Поетика характеротворення у прозі В.Дрозда : автореферат ... канд.філол.наук / [наук.керівник Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ, 2008. – 19 с.

19. Галицька Руслана Романівна. Релігійно-духовний дискурс жіночої поезії 60-х років ХХ ст. (на матеріалі творів Емми Андіївської, Анни-Марії Голод, Ірини Жиленко, Зореслави Коваль, Ліни Костенко і Марти Мельничук-Оберраух) : автореферат ... канд.філол.наук / [офіційний опонент Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ, 2008. – 20 с.

20. Яновський Микола. Гірське серце : вибране. / [упоряд., передм. Дмитра Юсипа ; упоряд., коментарі Євгена Барана]. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2008. – 648 с. – С.638-643.

21. Бабій Василь. Знаки на повітряній стіні : повість-есеї / [рецензент Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : ПП Супрун В.П., 2008. – 66 с.

22. Бабій Василь. Планета на ім'я Бандера : повість / [редактор Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : ПП Супрун В.П., 2008. – 144 с.

23. Бабій Василь. Сміх крізь кризу. Гумор / [редактор Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : ПП Супрун В.П., 2008. – 68 с.

24. Костів М.І., Коцюбинська С.В., Левицька І.М. Читанка. Рідний край. 1-2 клас / [рецензент Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2008. – 192 с.

2009

25. Лисенко Олександра Миколаївна. Природа ліризму в українському сонеті ХІХ – початку ХХ століття : автореферат ... канд.філол.наук / [наук.керівник Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ, 2009. – 16 с.

26. Ткачівський Ярослав. Сяєво Сьомого неба : інтимна й еротична лірика / [редактор Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2009. – 128 с.

27. Насмінчук Ірина Анатоліївна. Проза Марії Матіос : особливості індивідуального стилю: автореферат ... канд. філол. наук / [офіційний опонент Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ, 2009. – 16 с.

28. Народжений Черемошем. Ювілейний збірник : до 135-річчя від дня народження видатного українського письменника Марка Черемшини (Івана Семанюка) / [ідея і впорядкування Василя Бабія ; редактор Євген Баран]. – Івано-Франківськ : Видавець Супрун В.П., 2009. – 70 с. – (Серія «Снятинська бібліотека»).

29. Сузір'я його душі (до 75-річчя від дня народження Й.А.Попадюка) / [упорядк. Марія Вайно, Василь Олійник ; керівник проекту Євген Баран]. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. – 64 с.

30. Костів М.І., Коцюбинська С.В., Левицька І.М. Читанка. Рідний край. 3-4 клас / [редактор Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2009. – 196 с.

2010

31. Бабій Василь. Аномалії життя : оповідання / [редактор Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : Супрун В.П., 2010. – 84 с.

32. Ясінський Ярослав. Родина Цісіків і Ліски : краєзнавчий нарис-буклет / [рецензент Є.М. Баран]. – Ліски, 2010 [без вказування кількості сторінок].

33. Покутський трисвіт / [авт.-упоряд. В.І.Бабій] / [наук.керівник Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : Супрун В.П., 2010. – 208 с.

34. Назарук Осип. Мемуари / [упорд., автор передм. і післясл. М.Федунь ; рецензент Є.М. Баран]. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2010. – 168 с.

35. Ільків Анна. Жанр щоденника в українській літературі другої половини ХХ – початку ХХІ століть : монографія / [наук.редактор Євген Баран]. – Надвірна : ЗАТ «Надвірнянська друкарня», 2010. – 287 с.

КЕРІВНИЦТВО НАУКОВИМИ ДИСЕРТАЦІЯМИ

1. **Федунь Марія Романівна.** Українська мемуаристика в Галичині кінця ХІХ – початку ХХ століття : жанрово-стильові особливості : [автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук]. – Івано-Франківськ : Прикарпатський університет ім.Василя Стефаника, 2001. – 20 с.

2. **Деркачова Ольга Сергіївна.** Поезія Аркадія Казки та її місце в літературному процесі перших десятиліть ХХ ст. : [автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук]. – Івано-Франківськ: Прикарпатський університет ім.Василя Стефаника, 2003. – 22 с.

3. **Качак Тетяна Богданівна.** Художні особливості жіночої прози 80-90-х років ХХ століття : [автореферат на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук]. – Кіровоград : Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2006. – 20 с.

4. **Ільків Анна Володимирівна.** Жанр щоденника в українській літературі другої половини ХХ – початку ХХІ століть : [автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук]. – Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2008. – 20 с.

5. **Манюх Наталія Богданівна.** Поетика характеротворення у прозі В.Дрозда : [автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук]. – Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2008. – 20 с.

6. **Лисенко Олександра Миколаївна.** Природа ліризму в українському сонеті ХІХ-початку ХХ століття : [автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук]. – Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. – 16 с.

7. **Хопта Світлана Михайлівна.** Парадигма екзистенціалізму в українській літературі кінця ХХ століття: систематика художніх образів та характерів : [автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук]. – Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. – 20 с.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ЄВГЕНА БАРАНА

2001

1. Премія імені Івана Франка : цього року претендентів менше, а лауреатів – більше [інформація про присудження Івано-Франківської міської премії імені Івана Франка в номінації «Література» Євгенові Барану] // Галичина. – 2001. – 28 квітня, Ч.63. – С.2

2002

2. Анатолій Колісниченко. Постмодернізм : «дещо» з дороги до храму // Історико-літературний журнал : Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова – 2002. – №7. – С.92-93.

2003

3. Ляшкевич П.А. Баран Євген Михайлович // Енциклопедія Сучасної України. – Київ, 2003. – Том 2. Б-Біо. – С. 217.

4. Hnatiuk Ola. Pożegnanie z imperium. Ukraińskie dyskusje o tożsamości. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2003. – S .134-137, 148-151, 158-160, 293.

5. Petryk Michal. Fenomen encyklopedii – encyclopedia fenomenu. Niektóre aspekty stanisławowskiego subdyskursu // Warszawskie zeszyty ukrainoznawcze : Spotkania polsko-ukraińskie. Studia Ucrainica / [pod redakcją Stefana Kozaka]. – Warszawa, 2003. – Т. 15-16. – S. 285-286, 288.

2004

6. Кокотюха А., Розумний М. Лірика дев'яностих. Любити живих : Художньо-документальна повість. – Х. : А.П.Стожук, 2004. – С.6, 85-86, 87, 140, 183, 239.

7. Дем'янова І., Ляшкевич П. Баран Євген Михайлович // Тернопільський Енциклопедичний Словник. – Тернопіль : Збруч, 2004. – Т.1. А-Й. – С.77-78.

2005

8. Гнатюк Оля. Прощання з імперією : Українські дискусії про ідентичність. – Київ : Критика, 2005. – С.202, 205-207, 223-228, 238, 240-241, 437.

9. Бондар-Терещенко І. Неоліт : Про дев'яності у двох словах [про Євгена Барана] // Кур'єр Кривбасу. – 2005. – Листопад, №192. – С. 204-205.

10. Брюгген В. Авторитет критика // Кур'єр Кривбасу. – 2005. – Грудень, №193. – С.188-191; те саме: Брюгген В. Люди і книги : Статті і спогади. – Харків : Майдан, 2006. – С.125-129 ; те саме: Баран Є. Навздогін дев'яностим ... : проза бібліофіла. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2006. – С.188-191. – (Серія «Інша критика»).

2006

11. Бондар-Терещенко І. Ревізорге [про Євгена Барана] // Кур'єр Кривбасу. – 2006. – №196. – С.239-240.

12. Нові лауреати [інформація про присудження обласної літературної премії ім.В.Стефаніка за 2006 рік: в галузі документалістики та літературознавства Євгенові Барану за серію публікацій в 2004-2005 роках] // Західний кур'єр. – 2006. – 4 травня, №21. – С.3.

13. І дух Стефаніка над Русовим витав... [про святкування Стефаніківського ювілею і нових лауреатів Стефаніківської премії з друкуванням фото] // Галичина. – 2006. – 20 травня, №75. – С. 7.

14. Редакційна колегія альманаху «Краєзнавець Прикарпаття». Вітаємо нашого автора п. Євгена Барана з отриманням літературної премії імені Василя Стефаніка і бажаємо нових успіхів на ниві літературної критики // Краєзнавець Прикарпаття : регіональний науково-методичний альманах. – 2006. – Січень-червень, №7. – С.19.

15. Від редакції: Вітаємо Євгена Барана, члена редакційної ради нашого альманаху, з присудженням йому за 2006 рік престижної літературної нагороди – премії ім. Василя Стефаніка і 45-річчям від дня народження. Надіємося на подальшу творчу співпрацю // Курінь. Літературно-мистецький альманах. – 2006. – №8. – С.124.

16. Євген Баран, критик, літературознавець // Письменники України : Біобібліографічний довідник. – К. : Український письменник, 2006. – С.18.

17. Яровий О. Оптимістична листівка критикові Євгену Барану Літературна Україна. – 2006 року. – 23 листопада, №45. – С.6.

18. Загоровська Л. Нестандартна критика [про презентацію книжок «Навздогін дев'яностим», «Читацький щоденник-2005»] // Репортер. – 2006. – 14 грудня, №50. – С.17.

19. Голомідова Н. Інша критика Євгена Барана [про презентацію книжок «Навздогін дев'яностим», «Читацький щоденник – 2005»] // Західний кур'єр. – 2006. – 14 грудня №53. – С.3.

20. Баран Євген // Письменницькій Спілці Прикарпаття – 35 : рекомендаційний бібліографічний покажчик / [укладачі Г.В.Горбань, В.Р.Дволітка]. – Івано-Франківськ, 2006. – С.20-21.

21. Харченко Г. // Записки Наукового товариства імені Тараса Шевченка. – Том ССLVII : Праці Філологічної секції. – С.750-753. – Рец. на кн. : Євген Баран. Навздогін дев'яностим... : проза бібліофіла. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2006. – 200 с. (Серія «Інша критика»).

2007

22. Погорецький В. Якби ж ти знав, як багато важить слово ... [про зустріч Євгена Барана з читачами у м. Чорткові Тернопільської обл.] // Голос народу. – 2007. – 2 лютого, №5. – С.5.

23. Харченко А. Розмова на рівних із письменником // Перевал. – 2007. – №1. – С.216-218. – Рец. на кн. : Баран Євген. Навздогін дев'яностим... – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2006. – 200с.
24. [Нові лауреати : Премія імені Богдана Лепкого : Євген Баран (м.Івано-Франківськ) за книжку літературно–критичних нарисів (II премія)] // Літературна Україна. – 2007. – 22 лютого, №7. – С.2; Літературний Львів. – 2007. – №6. – С.6.
25. Писарева О. Літпроцес, а не гуртожиток // Книжковий Клуб Плюс. – 2007. – Лютий, №2. – С.19.
26. Мельник В. Щоденники для усіх // Подільська Зоря : регіональна газета. – Вінниця, 2007. – Четвер, 1 березня, №9. – С.9.
27. Терлецький І. Сердючка їде «на Європу», а справжні митці – до Городенки [про творчу зустріч Євген Барана із читачами в районній бібліотеці] // Край. – Городенка, 2007. – 17 березня, №2. – С.2.
28. Васильчук М.. Із «читацького щоденника 90-х» Євгена Барана // Слово Просвіти. – 2007. – 29 березня-4 квітня, Ч.13. – С.10.
29. Мельник В. Малий інтим публічного щоденника // Книжник-review. – 2007. – №4.– С.20-21.
30. Бабій В. Наздогнані дев'яності... [анонс : Євген Баран. Навздогін дев'яностим... : проза бібліофіла. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2006. – 191 с.] // Василь Бабій. Щастя читальника. – Івано-Франківськ, 2007. – С.7.
31. Бойчук І. «... ще один запис до власного щоденника ...» // Алкос : Літературно-мистецький альманах. – Косів, 2006-2007. – С. 98-104. – Рец. на кн. : Баран Є. Читацький щоденник-2005. – Тернопіль : «СорокА», 2006. – 104 с.; Баран Є. Навздогін дев'яностим... – Івано-Франківськ : Типовіт, 2006. – 200 с.
32. Н.С [Неоніла Стефурак]. Є критика – буде й література // Галичина. – 2007. – 14-20 червня, №85-86. – С.18.
33. Лукасевич С. Ріки течуть впоперек : екстравертна повість. – Тернопіль: СорокА, 2007. – С.69, 81, 82-83.
34. Лихоманка Данка. ...Та інша макалатура // Post-Поступ. – 2007. – Травень, №8. – С.41.
35. Лихоманка Данка. «Безплатні» адвокати Андруховича // Post-Поступ. – 2007. – Червень, №9. – С.35.
36. Лихоманка Данка. Зірка Альдебаран і її зіркова хвороба // Post-Поступ. – 2007. – Липень, №10. – С.28.
37. Гросевич Т. В епіцентрі книжкових подій // Галичина. – 2007. – 26 липня-1 серпня, №108-109. – С.15.
38. Мельник В. Наодинці зі словом і сумлінням // Галичина. – 2007. – 4-10 жовтня, №147-148. – С.15.
39. Козлик І. Літературна критика і літературознавство : проблематика взаємостосунків у методологічному аспекті // Слово і Час. – 2007. – №6. – С.10, 12-13.
40. Книгопанорама [анонс книги Євгена Барана «Навздогін дев'яностим»] // Кур'єр Кривбасу. –2007. – Січень-Лютий, №206-207. – С.393-394.

41. Книгопанорама [анонс книги Євгена Барана «Читацький щоденник-2005»] // Кур'єр Кривбасу. – 2007. – Вересень-Жовтень, №214-215. – С.392.

42. Деркачова О. Наодинці з Андруховичем і Процюком, або критичні дні Барана // <http://culture.unian.net/news>.

43. Малащук А. Нестерпна привабливість правди [про зустріч Євгена Барана із читачами у музеї історії м.Коломиї] // Вільний Голос. – Коломия, 2007. – Вівторок, 13 листопада, №115. – С.2

44. Баран Євген Михайлович [кафедра української літератури] / Є.М. Баран // Бібліографічний покажчик праць викладачів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (1992-2006) : у 3 тт. / [уклад. І Шимків ; ред. І.Миронюк ; передм. Б.Остафійчук]. – Івано-Франківськ : ВТД ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2007. – Т.ІІ. – С.169-179.

45. Качак Т. Читацький досвід Євгена Барана... // Пектораль. – 2007. – №1. – С.135-140.

46. Юсип Д. «Якби не Євген, то Процюка ніхто б не знав...», або Кілька думок про нову книгу Євгена Барана «Наодинці з літературою» // Вечірній Івано-Франківськ. – 2007. – 29 листопада, №43. – С.13.

47. Бабій В. Одкровення Євгена Барана [про книжку «Щоденникових нотаток та есеїв» Євгена Барана] // «Салон +» : інформаційний тижневик Прикарпаття. – 2007. – №28, 6 грудня. – С.4.

48. Н.С. [Неоніла Стефурак]. Жити так, як писати [про презентацію нових книг Євгена Барана] // Галичина. – 2007. – 20-26 грудня, №191-192. – С.17.

49. Смоляк О. Євген Баран – відомий і новий [про презентацію нових книг Євгена Барана] // Західний Кур'єр. – 2007. – 20 грудня, №50. – С.6.

50. Тимчишин І. Уміння читати [про презентацію нових книг Євгена Барана] // «Салон +» : інформаційний тижневик Прикарпаття. – 2007. – 20 грудня, №30. – С.11.

51. Гросевич Т. Звичайний Читач Літератури [відгук : Євген Баран. Читацький щоденник-2005. – Тернопіль : Сорока, 2006. – 104 с.] // Перевал. – 2007. – №4. – С.147-148.

52. Сорока П. Світ, омийтий Божою сльозою : денники 2007 року [вірш-присвята : Євгенові Барану] // Перевал. – 2007. – №4. – С.49.

53. Коробчук П. Декілька приватних думок про не зовсім звичайного читача [рец. : Баран Євген. Звичайний читач. – Тернопіль : Джура, 2000. – 140 с.] // Коробчук П. Авалон та інші території : Рецензії та статті (2000-2006). – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2007. – С.67-69. – (Сер. «Літературний ексклюзив»).

2008

54. Сорока П. Перед незримим вівтарем. Денники 2007 року. – Тернопіль : Сорока, 2008. – С.135, 148,158.

55. Короненко С. Лауреати премії імені Дмитра Нитченка – 2008 [Євген Баран, критик, літературознавець, викладач кафедри української літератури

Прикарпатського національного університету ім.В.Стефаника] // Літературна Україна. – 2008. – 21 лютого, №7. – С.2.

56. Дігай Т. Хроніка часу за версією Євгена Барана // Дігай Т. Кубик рубіка. Рецензії. – Тернопіль : СорокА, 2008. – С.62-63.

57. Гросевич Т. Враження звичайного читача // Літературна Україна. – 2008. – 6 березня, №9. – С.6. – Рец. на кн. : Баран Євген. Читацький щоденник-2005. – Тернопіль : «СорокА», 2006.

58. Дігай Т. Божевільний подзвін за правдою // Слово Просвіти. – 2008. – 20-26 березня; те саме : <http://sevama.uaforums.net/post23707.html#23707> ; *те саме* : Дігай Т. Метроном : Рецензії на твори сучасної української прози та поезії. – Тернопіль : Воля, 2008. – С.19-21. – Рец. на кн. : Євген Баран. Порнографічна сутність правди : Есеї. – Париж-Львів-Цвікау : Зерна, 2007. – 80 с.

59. Поліщук Я. Автопортрет із книжкою в руці // Березіль. – 2008. – №1-2. – С.179-184 ; *те саме* : ЛітАкцент : альманах. – Київ : Темпора. 2008. – С.296-300. – Рец. на кн. : Євген Баран. Наодинці з літературою : щоденникові нотатки, есеї. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2007. – 172 с.

60. Кухарук Р. Наодинці з тлом // <http://www.litforum.org/index.php?r=18&a=2875>. – Рец. на кн. : Євген Баран. Наодинці з літературою : Щоденникові нотатки, есеї. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2007. – 172 с.

61. Гнида П. Практична сутність літератури // <http://www.litforum.org/index.php?r=18&a=2880>. – Рец. на : Баран Є. Читацький щоденник-2005». – Тернопіль : СорокА, 2006; Баран Є. Порнографічна сутність правди». – Париж-Цвікау-Львів : Зерна, 2007.

62. Бабій В. Порнографія як спосіб мислення // Вечірній Івано-Франківськ. – 2008. – 17 квітня, №14. – С.6. – Рец. на кн. : Баран Є. Порнографічна сутність правди. – Париж-Цвікау-Львів : Зерна, 2007.

63. Харченко А. Щоденник як ще одна спроба «тлумачити себе» // Перевал. – 2008. – №1-2. – С.243-245. – Рец. на кн. : Баран Є.М. Наодинці з літературою... : щоденникові нотатки, есеї. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2007. – 172 с.

64. Харчук Р.Б. Сучасна українська проза: Постмодерний період : Навч. посібник. – К. : ВЦ «Академія», 2008. – С.14, 236.

65. Наш кор. «Пектораль» – річ коштовна [про перекладацький дебют Євгена Барана] // Вечірній Івано-Франківськ. – 2008. – 12 червня, №21. – С.6

66. Ляшкевич П. Записки оперативного репортера // Дзвін. – 2008. – №5-6. – С.160-162.

67. Бабій В. «Пектораль», ч.1, 2 // Літературна Україна. – 2008. – 14 серпня, №31. – С.4.

68. Тебешевська Т. Виправдані сподівання [огляд : Пектораль. Літературно-мистецький та громадсько-публіцистичний часопис південно-західного Поділля і Тернопільської обласної організації Національної спілки письменників України. – Чортків, 2007-2008. – №1, 2-3] // Дзвін. – 2008. – Число 8. – С.145.

2009

69. Сорока П. Знак серця. Денники 2008 року [про Євгена Барана]. – Тернопіль: «Астон», 2009. – С. 45-46; 91; 96.

70. Глібчук У. Окремішня дорога до світу літератури // http://www.molod-ukraine.com/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1

71. Влас.кор. [Ущенко Олег]. Євген Баран очолив письменників області // Вечірній Івано-Франківськ. – 2009. – 2 квітня, №12. – С.2.

72. Єшкілев В. Будильник як несвобода // Репортер. – 2009. – 16 липня. – Рец. на кн.: Баран Євген. У полоні стереотипів та інші есеї. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2009. – 256 с.

73. Качкан В. Де ж критерії правди? Погляд на книгу Євгена Барана «У полоні стереотипів та інші есеї» (Івано-Франківськ : Тіповіт, 2009. – 256 с.) // Галичина. – 2009. – 15 вересня, №136. – С.7 ; *те саме* : На архетипах правди / Є.М. Баран // Перевал. – 2010. – №3. – С.161-162.

74. Мельник В. Самовираження як скандал // Україна молода : щоденна інформаційно-політична газета. – 2009. – 29 вересня. – Рец. на кн. : Баран Євген. У полоні стереотипів та інші есеї. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2009. – 256 с.

75. Карп'юк В. Стереотипи Євгена Барана // Вечірній Івано-Франківськ : суспільно-політичний тижневик. – 2009. – 1 жовтня, №29. – С.10 ; *те саме* : Золота пектораль. – 2010. – №1-2. – С.142-143. Рец. на кн. : Баран Євген. У полоні стереотипів та інші есеї. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2009. – 256 с.

76. Баран Євген // Популярна енциклопедія Львова : історія, культура, людина, місто / упорядник Олесь Ольсич. – Львів : Ставропігон, 2009. – С.16-17.

77. Качак-Тебешевська Т. Читач книг і сьогодні // <http://bookvoid.com.ua/reviews/books/2009/10/21/140536.html>. – Рец. на кн. : Баран Євген. У полоні стереотипів та інші есеї. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2009. – 256 с.

78. Названо лауреатів Міжнародної літературної премії імені Григорія Сковороди «Сад божественних пісень» за 2009 рік // http://cult.gov.ua/news/nazvano_laureativ_mizhnarodnoji_literaturnoji_premiji_imeni_grigorija_skovorodi_sad_bozhestvennikh_pisen_za_2009_rik/2009-12-03-1560 ; *те саме* : Літературна Україна. – 2009. – 17 грудня, №42. – С.2.

79. Клименко О. Звільнитися в есеї [про книгу Євгена Барана «У полоні стереотипів та інші есеї»] // <http://litakcent.com/2009/12/01/zvilnytysja-v-eseji.html>.

80. Євгена Баран спрезентував «У полоні стереотипів» (фото) / Є.М. Баран // <http://news.if.ua/news/2492.html>.

81. Гросевич Т.В. «Ця болюча і нікому не потрібна правда...» // Прикарпатський вісник Наукового товариства ім.Шевченка. – 2009. – №2(6). Слово. – С.383-386. – Рец. на кн. : Баран Євген. У полоні стереотипів та інші есеї. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2009. – 256 с.

2010

82. Стула І. Суспільство викинуло письменника на узбіччя життя [про зустріч у Чорткові з письменниками Євгеном Бараном, Володимиром

Погорецьким] // Чортківський Вісник. Газета Чортківщини. – 2010. – 5 березня, №8. – С.4.

83. Погорецький В. «Золота Пектораль» творить світ ... / [спілкувалася Тетяна Будар ; про Євгена Барана як про заступника редактора журналу «Золота Пектораль», згадується мати критика] // Слово Просвіти. – 2010. – 8-14 квітня, Ч.14. – С.11.

84. Т.Є. [Єрушевич Тетяна]: Баран покаявся // Галицький кореспондент. – 2010. – 29 квітня, №17. – С.21.

85. Сорока П. Язики вогненні – II: літературні денники // Золота пектораль. – 2010. – №1-2. – С.9, 23, 32.

86. Дігай Т. «Шукаю свою Україну...» // Літературна Україна. – 2010. – 3 червня, №20. – С.5. – Рец. на кн. : Баран Євген. У полоні стереотипів та інші есеї. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2009. – 256 с.

87. Карась Г.. Баран Євген // Івано-Франківськ : енциклопедичний словник / [автори-упорядники : Карась Ганна, Діда Роман, Головатий Михайло, Гаврилів Богдан]. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2010. – 496 с. – С.55.

88. Малащук А. Гомонів Циганський горб [про фестиваль Поезії у с.Ліски Коломийського району Івано-Франківської області] // Вільний голос – Коломия, 2010 року. – Вівторок, 14 вересня – С.2.

89. Сорока П. На захід від спадаючого сонця : денникові проза. – Тернопіль : Тайп, 2011. – С.176-177, 180-182, 124, 98, 85-86.

90. Мельник В. Маленька бомба під великі стереотипи // Вінницький Край : літературно-мистецький журнал. – 2010. – №4. – С.133. – Рец. на кн. : Євген Баран. У полоні стереотипів та інші есеї. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2009. – 256 с.

91. Загрійчук А., свящ. Відновлення жанру проповіді // Вінницький Край : літературно-мистецький журнал. – 2010. – №4. – С.132-133. – Рец. на кн. : Баран Євген. У полоні стереотипів та інші есеї. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2009. – 256 с.

2011

92. Герасимчук Л. Дозвольте і Вам відповісти [полеміка із Євгеном Бараном] // Українська літературна газета. – 2011. – 14 січня, №1. – С.16.

93. [Редакція :] Зустріч із літературним критиком // Снятинська Вежа : народний часопис. – 2011. – 25 лютого, №4. – С.6.

94. Ясінський Я. Євгенові Барану [вірш-посвята «зав'яже зв'яже і напише...»] // Буковинський журнал. – 2011. – №1. – С.15.

95. Арсенич Д. Євген Баран [жартівливі колумійки про людей відомих і знайомих] // Дмитро Арсенич. Гра : поезії. – Косів: Писаний Камінь, 2011. – С.39.

96. Літературознавець, критик, очільник обласної організації НСПУ – Євген Баран // Письменники-ювіляри 2011 року : методичні рекомендації / Івано-Франківська ОУНБ ім. І. Франка, наук.-метод. відділ; [уклад.

Г.М.Покотило ; відп. за вип. Л.В.Бабій ; комп.диз. Г.М.Щепанська]. – Івано-Франківськ, 2011. – С.21. – (Серія «Літературна скарбниця України», вип.1).

97. «Читаючи, відчуваю себе співтворцем...» : Євгенові Барану – 50 : пам'ятка користувачу / [Івано-Франківська ОУНБ ім. І. Франка ; уклад. О.Черепович, О.Шаран, відп. за вип. Л.Бабій]. – Івано-Франківськ, 2011. – 22 с.

98. Соловей О. «Божевільний будильник» Євген Баран // <http://bukvoid.com.ua/events/culture/2011/05/23/095317.html>

99. Смоляк Б. Клас критика Євгена Барана / Є.М. Баран // http://www.ri4.lviv.ua/index.php?rubric=studios&subrubric=word_about_word&id=389

100. Слабошпицький М. Покликання – читач : ювілейна силуетка про Євгена Барана // Літературна Україна. – 2011. – 26 травня, №21. – С.9.

101. Погорецький В. За пройденим не треба сумувати, попереду щаслива йде пора // Рідна Земля. – 2011. – 27 травня, №22. – С.8.

102. Гордон О. Перший «звичайний читач» в незалежній Україні // Вечірній Івано-Франківськ Плюс : громадсько-політичний тижневик Прикарпаття. – 2011. – 2 червня, №20. – С.1, 10.

ВИБРАНІ ПУБЛІКАЦІЇ ПРО ТВОРЧІСТЬ ЄВГЕНА БАРАНА (РЕЦЕНЗІЇ, ВІДГУКИ)

Володимир Качкан

Де ж критерії правди? (погляд на книгу Євгена Барана «У полоні стереотипів та інші есеї» (Івано-Франківськ: Тіповіт, 2009. – 256с.)

Задумаймося над філософським інгредієнтом людської сутності, того соціуму, у якому власне перебуває тривалий час мисляча істота, – над правдою. Вочевидь, вона, як і інші незміримі феномени: любов, зло, кривда, істина, час, має і не має конкретно історичних вимірників; вона, правда, живе, існує і не існує з особою і в ній, у тому доокіллі, що її формує і якийсь час тримає у сув'язі з живим оточенням. У всі часи і віки правда мала і має принаймні два виміри-вияви: «твоя» правда – і правда «моя», себто, цю філософсько-моральну фігуру кожен трактує по-своєму, у залежності від світоглядного концепту.

І все ж, і все ж... Коли вельми знаний літературообізнанець Євген Баран пише про того, а чи того письменника, обмірковує його писання взагалі або ж аналізує конкретний твір, наче бачить перед собою певну схему-модель тієї правди, що зведена на багатому людському знанні й досвіді, на тих архетипах правди, що їх витворювало людство упродовж власної історичної ходи й зафіксувало у вигляді зразків писемної чи рукописної творчості.

У новій есеїстичній книжці автор цікаво і вдало розпагінює два крила: наукове й образне. Маю на увазі перш за все те, що Є.Баран спочатку підмурівком бере факт-суть книги, твору, письменницького єства, якоїсь події, явища, що є у центрі його обсервації, а дахом тієї побудови уже стають нерозлогі, місткі, густо сконденсовані але насичені ментафоризмом, афористичні судження, роздуми, узагальнення. Він, як досвідчений аптекар, дозує факт, за те не виглядає скупарем в оціночному баченні або й прогнозуванні.

Книжка, про яку мовиться, органічно увібрала у дрібно-розділах ті шкіци-озири, ті оперативні вихлюпи думки, які, як міркується авторові, і фіксують якісь бодай наближені до правдивих погляди на трансформовану і життям, і письменницькими спробами правду.

Читаєш Євгенові «дріб'язки» – і стільки у них підміченої правди, отого осердя, на чому і тримаються стрижні людського чину і характеру. Десь вихоплена фраза, десь словесне суцвіття, десь вигляд чоловіка або його хода, жест, бесіда – усе це, як з калейдоскопа земного вертепу, повертається на дослідницьке поле критика, опромінюється його добром – і уже повертається не лишень у зафіксованій чистій убері, а з прифастригованими до неї авторською фантазією крилами правди.

Здавалось би, ну, що тут літературно значимого: комп'ютерні ігри, що заповнили світ («Дьябло»), повсюдна корумпованість, хабарництво, утриманство («Автоляпас», «Хабар душі моєї», «Її величність корупція», «Етичне альфонство»...) та ще й інші уже, на жаль, типові обдурювання громадян, мешканців, тотальне ошуканство й приниження – аж до фізичного прибирання небажаних – хіба оцей розмай злочинення владців когось дивує. Так, виявляється, є ще люди, як оце Є. Баран, які бачать, чують і, що найсуттєвіше, дуже болісно реагують, звичайно ж словом – на наше ментальне халепство, на нашу предковичну глухоту, сліпоту й німоту, бо ж повсюдно й повсякчасно плещимо не лишень у долоні, а й язиками, мовляв, ну і що, коли довкіль усе валиться, але ж не у мене!..

Письменник виймає із індивідуальних комірчин не лишень власну тещу і власне сумління а й вельможних верховодів і притягає її під опромінення власної правди, сильного голосом слова, дивіться ж, люди, які вони, наші державці, чисті та ясні думкою й чином; міркуйте, людоньки, над тим, як поміж нас засівають гоголівську роздвоєність душі; як убивчо-гротескна шевченківська картина національного мордобиття вправно укладається у позолочену раму часу. Це, може, плід авторської фантазії, його незнання життя? Ні, борше паростки його ж таки правди!

Ненароком ловиш себе на гадці, що Є. Баран дещо згущує фарби, мовби спеціально висмикує фактики і так уже їх «смаже», так уже смакує, що в читача аж слинка йде дзюром. Та коли перемикаєш клеми від його фактознаходження до власного бачення й розуміння, виявляється, що таки правда за ним, бо як інакше назвеш реальну ситуацію із закопуванням у нікуди української культури, історії шустерівськими колючкосіями й телеквартальними та масмедійними клоунами й паяцами, як не жорстоко разючою правдою?..

А ще... а ще Євгенове зірке око поливає вогневицею правди ті естеровизначальні чинники та характероутворювачі, що їх висипають час і хода з рога нібипоступу на велетенську купу майбутнього суспільного гною: кон'юнктура, флюгерство, апофеозність тотальній брехні, прислужницьке козачкування й мішурне розмноження п'ятолизунів, порнозалежність й чума наживи, лельство й полельство як роздвоєність природи – вся ота пошесть смердить віками на українському нібиінтелігентському тілі, струпитися і, видно ніяк не виведе до остаточного видужання суспільного організму. І що тут може бідний, хоч і відкритий до діалогічного дискурсу пан літератор. Та хіба що бажати «вилити... ківш правди». Добре, що є у наших рядах ось такий бодлерівський традиціоналіст і недолюблений новатор.

У прочитаній книзі Є. Баран самовдоволено демонструє ще і таку грань хисту, як уміння вилуцтити з людського характеру найядерніше зерно, себто, так вивернути душу, аби через один-єдиний випадок дати уяві читача вдосталь напою що заспокоює спрагу пізнання, навіть художньо-естетичного задоволення. Кожен мінієсей, шкіц, зарисовка чи намір нарисопису («Книги і люди», «Літнє, необов'язкове...», «Прохіндіяда, або біг на місці...», «Павло», «Сільські розваги», «Світське життя», «Сповідь, яка вбиває...») – це картки з

письменницького і чисто людського проживання. І немає тут принципового значення, на чиєму досвіді «талабується» перо правдописця – це сучасники Є.Барана чи відмерлі класики, все одно на поверхні авторського письма є доля часто-густо і трагічна, і драматична, як отієї безіменної, яку ... убила сповідь.

Є у книжці ряд літературознавчих начерків, як «Повертаючись до Франка...», «Шевченко як несвобода», «Гвалт над Шевченком...», «Той, хто повернувся на Батьківщину...», «Література без кордонів», де актуальна тема вистрілює одверто у заголовку. Тут Є.Баран десь репортажно-ескізно, десь анлітико-прогностично, але все таки закроює через бодай своє торгання шнура суспільного дзвона правдоголосіння щодо стану в нашій літерацькій робітні, її каменотесів та прокладачів бруків, її засвічувачів та кадильників.

Література як чорноробство доквіл і над словом, література як будівельний матеріал багатоповерхового храму духовності нації, література, зрештою, як вино і кара для читання – далеко неповний перехоп тих сторінок, які прочиталися неослабно й з неабияким хісном.

**Микола Васильчук,
м. Коломия**

З «читацького щоденника 90-х» Євгена Барана

Здається, цей чоловік поставив собі за мету читати книги у час телевізії та Інтернету аби цим самим урятувати від зникнення поняття «читач» (так само, як пишу листи я, аби врятувати від забуття поняття «епістолярій»). Та від простого читача Євген Баран різниться тим, що він не просто читає, а фіксує думки про прочитане і доносить їх до інших у вигляді численних публікацій у періодиці, науково-популярних та наукових виданнях. Причому, все це він робить доволі фахово, незалежно від того, написано його текст для газети, чи для солідного наукового збірника. Він дійшов до того рівня майстерності і розголосу, коли у середовищі літераторів стало престижним «потрапити на перо» Євгенові Баранові. З одного боку це тому, що критик має добрий художній смак, уміє вхопити головне, а з іншого – пише він здебільшого все ж таки про ті з'яви в літературі, які видаються багато-обіцяючими. Євген Баран, спрагло ловлячи ознаки нового в літературі, має власну думку, яка, базується на певних мистецьких орієнтирах, тому й не заперечує сліпо традиційне, вартісне, а натомість безпідставно (просто з принципу, з прагнення нового) не возвеличує бездарне. Тому Євген Баран має моральне право (перед собою передусім, бо за життя людині найвищий суддя його вчинків – вона сама) написати: «Ми в цьому житті багато що «забалакали», тому я волів **недоказати**, аніж «проносити» словами ... – Я завжди старався відкидати **зайві** слова».

Що це саме так, видно і з нової книги Євгена Барана «Навздогін дев'яностим...: Проза бібліофіла» (Івано-Франківськ: Тіповіт, 2006. – 192 с). Хтось може сказати: про яку новизну тут мова, коли в книзі зібрано матеріали,

вже опубліковані в періодиці. Так, опубліковано, але це аж ніяк не применшує вартісності книжки. По-перше, витримано певний іспит часом, отож можна подивитися, наскільки критик зумів передбачити те, про що писав колись, і чи оті аванси, роздані молодим, варті були їх самих, уваги критика і читачів. А по-друге це те, що зібрані під спільною обкладинкою ці тексти творять одну з граней літературного процесу, виписану учасником-сучасником. Це вже документ доби, документ переконань і помилок, своєрідний читацький щоденник, написаний не школярем, а кандидатом філологічних наук, доцентом, талановитим літературознавцем і критиком. Критиком доволі працьовитим, який цікавий не лише своїми судженнями, оцінками, а й широтою охоплення явищ, оскільки це дає змогу йому не скакати з вершини на вершину, лише окреслюючи творчий процес, а доволі щільно відображати його ключові моменти, тому й кількість (поряд з якістю) тут теж суттєвий чинник. Автор ретельно освоює певний часовий простір, щільно «прочісуючи» літературний процес, виокремлюючи те вагоме, що можна вважати стиглим словом.

Уже сама форма критичних текстів, зібраних у книзі свідчить про те, що автор, який пише передусім для періодики, змушений бути лаконічним, невелемовним. Водночас це сприяє й чіткості формулювань, науково-публіцистичному забарвленню мови. Взагалі, розмір окремого тексту для нього не головне (це можуть бути декілька рядків, менше за сторінку, але насичені тими чи іншими думками, які цінні для автора, і які він вважає за доцільне внести як один зі штрихів літпроцесу 90-х). Євген Баран у своїх статтях-візіях часто здійснює первісне освоєння художнього матеріалу, тому часто лише окреслює якісь моменти, які згодом отримують розвиток у публікаціях інших дослідників.

«Навздогін дев'яностим» має підзаголовок «Проза бібліофіла». Автор реалізує поняття «бути літератором» у тлумаченні Олени Теліги: читати, говорити про літературу, жити літературою. Що це саме так, свідчить і задекларована автором позиція, згідно з якою «бути і читати» для Євгена Барана те ж саме, що «жити». Він, можливо, так захопився цим процесом, що не помічає докола себе нічого іншого, або, точніше, дивиться на життя саме з цих, літературних позицій.

Євген Баран у книзі відобразив своє бачення окремих теоретичних аспектів новітньої літератури, виступає як автор фейлетонів, а також як людина, яка сказала своє слово про художню прозу та про поезію. Все це структуровано у відповідні розділи. Скажімо, його фейлетони спрямовані на те, аби пролити цебер води на голови надто вже «залітературених літераторів» і дещо остудити їхній запал. Та, звичайно ж, він найбільше своєї праці вклав в осмисленню внеску у художню прозу Юрія Андруховича, Богдана Бойчука, Володимира Брюггена, Григорія Гусейнова, Оксани Забужко, Володимира Єшкілева, Степана Процюка, Василя Слапчука, Петра Сороки, Олеся Ульяненка... У «Прозі бібліофіла» багато уваги приділено поезії Володимира Базилевського, Івана Іова, Ольги Слоньовської, Василя Старуна, Неоніли Стефурак.... Тут знайшлося місце й жанрові інтерв'ю (не препарованого до форми газет-

ного інформаційного жанру, а скоріше – літературного діалогу), в якому автор має змогу висловити свою точку зору на ті чи інші літературні реалії.

У «Ліричній констатації: Вступі до теми» Євген Баран, ховаючись за маскою іронії, пробує відповісти на питання про доцільність своєї праці: «Літературний процес – фікція. Він забирає здоров'я, нерви. Забирає роки. Тоді ти розумієш, що літературний процес – се болото. Але шкодуєш поривати, бо в болото ти вклав свої роки. Потім виявиться, що вони були найкращими, і ти починаєш облагороджувати процес, який аж ніяк цього не потребує. Бо важливий не він, важливий результат».

Справді, важливий результат.

**Петро Ляшкевич,
м. Львів**

ЗАПИСКИ ОПЕРА

(Баран Є. Читацький щоденник-2005. – Тернопіль : Сорока, 2006 ;
Баран Є. Навздогін дев'яностим... : Проза бібліофіла. – Івано-Франківськ :
Тіповіт, 2006).

Активний читач і критик українського літературного процесу останнього десятиліття Євген Баран минулого творчого року вистрілив дуплетом – видав два збірники своїх «виступів у періодичній пресі». Загалом, разом з попередніми окремими виданнями («Замах на міражі», 1997; «Зоїлові трені», 1998; «Звичайний читач», 2000) на авторському балансі п'ять збірок статей, рецензій, відгуків, інтерв'ю та різних «суплік» маніфестового й публіцистичного характеру. Нещодавно з'явилася друком чергова книжка – «Наодинці з літературою...: щоденникові нотатки, есеї» (Луцьк, 2007). Хоча в анотації стверджується, що «Євген Баран написав книжку абсолютно відмінну від усіх своїх попередніх», проте вона теж є, по суті, «публічним веденням читацького щоденника» (таке визначення дає автор своїм творам).

Минулорічні видання, за авторським задумом, є підсумковими книгами певного часового проміжку й естетичного досвіду. У передмові до однієї з них Є. Баран декларує, що він «зав'язує» з попереднім способом творчого думання й надалі літературні твори «читатиме інакше», і, можливо, писатиме про них, але теж «інакше». Якщо взяти до уваги алогічне кредо критика: «Для мене «бути» і «читати» є синонімом слова «жити» – «Для мене література ніколи не була сенсом життя», то він явно намислив щось третє, якого не дано.

Євген Баран майже двадцять років є великим ентузіастом і активістом у літературному процесі, вибився на відомого в Україні авторитета, удостоївся лавреатства кількох премій. Тому не зовсім зрозуміло, чому він планує так круто мінятися, адже постійно декларує, що йде «власним шляхом». Розгадку спробуємо знайти дещо пізніше.

Основою кожного рецензованого збірника є три розділи, в яких об'єднано рецензії на прозові, поетичні та літературознавчі тексти. Загалом їх вийшло акурат рівно 100. І за кожною з рецензій – прочитані, осмислені й оцінені збірки віршів, повісті, романи, епічні монографії і мемуари на кілька сотень сторінок. Невтомно і регулярно відгукується Є. Баран на різножанрові літературні новини. Найчастіше його рецензії з'являються першими, а то і єдиними. Виробивши професійні навички й естетичну ерудицію, автор вже не займається популяризацією літновин і власних смаків, як траплялося в попередні часи, а прагне до синтетичних узагальнень, вибудовування внутрілітературних типологій, виокремлення тенденцій і явищ. Однак у своєму ентузіазмі він надто часто стає неперебірливим читачем-критиком. З-поміж тисяч сторінок ним прочитаного стільки «чорнухи», духовної отрути, що здоровим глуздом не збагнеш, навіщо Є.Баран цей блуд читає і який вид насолоди отримує. Можливо, така неперебірливість є фаховою необхідністю. Принаймні, рецензії і відгуки станіславського літературного опера допоможуть читачеві робити власну селекцію.

Спостерігається шкідливий вплив від надмірної кількості прочитаних патогенних текстів і на самого Є.Барана. Невеликий розділ «Фейлетони» з книжки «Навздогін дев'яностим...» прикро вражає невластивим авторові брудом думок і вульгарним стилем висловлювань. Сумні рецидиви етнічної ментальності («Не так ті вороги, як рідні люди...») демонструє він у фейлетоні «Танцювала риба з раком...» на видрукувану в Москві у перекладі російською поетичну антологію «Станіслав+2». Ви думаєте, український критик радіє з такої рідкісної події, великодушно пересиливши в собі певну тенденційність відбору авторів? Ні, лихословить на слово.

Засадничим принципом, своєрідним кредо для Є.Барана в літературі є щирість і правда («Я за щирість і правду»). Ці категорії він запозичив у літературознавців М.Євшана і Ю.Шереха, які приміряли їх до художньої літератури, а не критики. Здійснивши підміну понять, Є.Баран регулярно практикує ці народницькі амбівалентні принципи як власну методологічну настанову. Однак такі суб'єктивні й непевні критерії часто критика підставляють.

Справді, в есеїстично-критичних розважаннях Є.Барана – багато щиро особистого, навіть приватного, родинного. Він щиро зізнається, що працює в «болоті літпроцесу» зі скромним наміром його «облагородити». Ще зізнається, що об'єктом своїх критичних зацікавлень свідомо вибирає не фігури, а «нефігури», тобто «другорядні» постаті, бо вони є «основою (його) світосприймання», його симпатиками. Вочевидь, знає, що в перекладі з грецької це слово означає «співчуття».

Щодо симпатинів, то Є.Баран найчастіше щиро любить писати про щирих друзів – С.Процюка, В.Слапчука й П.Сороку.

На практиці, тобто в текстах рецензій, щира стихійна методологія, передозована емоціями, призводить до непослідовності викладу міркувань, частих зіскакувань з теми на шкоду аналізу й інтелектуальності. Тому характерною рисою рецензій Є. Барана є перенасиченість загальними роздумами у вигляді

різних прогнозів, уведень, відступів, підступів, перед- та післямов. Наприклад, третина відгуку на роман С. Процюка «Інфекція» – загальні міркування про Шевченківську премію з недвозначним натяком на небажання стати принагідним лавреатом. Непокірنا щирість заважає приховати основну особливість літературно-критичних писань Є. Барана: він постійно і послідовно робить себе головним персонажем власних текстів. А це провокує автора до надмірних виявів цитатної ерудиції, образливих реплік, переказування різних чуток «одної знайомої» і навіть розмов на кухні. Вочевидь, цю психологічну, а не естетичну «негліжеву» схильність не вдається прикривати верхнім одягом об'єктивізованого мислення чи стилістичними засобами.

Ще одним невидимим персонажем книжок Є. Барана є повсюдна присутність тіні Ю. Андруховича, хоча безпосередньо про його творчість мовиться в куцо́му, однак підозріло апологетичному відгуку на роман «Дванадцять обручів». Ув одній з рецензій критик, правда, зізнається, що вже позбувся «психологічної залежності від Андруховича», вилікувався від «комплексу Андруховича», однак його постійно в різних рецензіях заносить без сюжетної необхідності набік: Є. Баран то береться захищати Андруховича від звинувачень у непатріотизмі, то принагідно прихвалить його стиль або дочку Софію. Акурат за Фрейдом, Є. Баран рефлексивно комплексує на прізвищі Ю. Андруховича. Ці його гейби побіжні зауваги на маргінесах розмов підтверджують золоте правило психоаналізу: маргінальне (підсвідоме) є визначальне. Історію їхнього недружнього життя щиро переказав Є. Баран в одній з рецензій книжки «Читацький щоденник». Вона дещо нагадує долю поета-молодомузівця Остапа Луцького, який після непоштивої пародії на І. Франка і сильної реакції у відповідь нажив відчуття психологічної і творчої невпевненості, сублімованого комплексу вини. І. Франко, у свою чергу, не зміг побороти комплексу психологічної залежності від владної особистості М. Драгоманова. Подібні міжособистісні конфлікти виробляють, як стверджують психологи, у людей слабшої волі комплекс провини і жертви.

Захопившись, Є. Баран іноді стає настільки суб'єктивним, що сам починає плутатися у власних оцінках і судженнях. Пафосно, наприклад, стверджує, що літературним персонажам прози С. Процюка властиві «винниченківська поза» і «шекспірівська пристрасть». А в наступних буквально рядках пише протилежне: героями С. Процюка є «анемічні літератори», «неврастеніки, імпотенти, шльондри», одним словом, «хворобливо-претензійна сіра маса». Хіба такі здатні на шекспірівську пристрасть або хоча б на винниченківську позу?

Іноді, як у химерному жанрі: пише критик, що той-таки «любий друг» С. Процюк не вміє будувати сюжети і створювати характери, а через кілька рядків стверджує протилежне: сильні сторони С. Процюка – це «динамічність сюжету» і «повноцінний художній образ». А все до купи є «цінним набутком сучасної української прози». Не більше і не менше. Так декларована щирість і правдивість перемінюються на легковажність і безапеляційність суджень. Враження, що пише на скрижалях, а не на тлінному папері.

Свідомою чи підсвідомою настановою критика є те, що він пише рецензії не для читачів, а для авторів, чий твори обсервує. Тому в його писаннях домінує дидактизм. Сміслова інтенція не прихована: підказувати, оцінювати, повчати, давати поради, підсумовувати та чекати вдячного слова від своїх «важких дітей». Весь педагогічний арсенал дипломованого викладача використовується по повній програмі, а також проявляється у нав'язливих вболіваннях за рідну неньку-літературу, щирих розпачах, що письменників, на жаль, не можна перевиховати, зробити моральнішими і скромнішими. Настирливу схильність до повчального тону слушно зауважує критик у прозі С.Процюка, яка вкупі з юродствуваннями про моральність є справді присутньою рисою авторської нарації цього ударника пера. Очевидно, обидва літератори саме тому психологічно близькі й сумісні в житті, що є виразними автодидактами.

Попри це, Є.Баран виробив власну методу представлення літературних новин. Його спосіб і викладову манеру можна назвати літературознавчою журналістикою (за аналогією з мистецтвознавчою журналістикою, кіножурналістикою). Не вдаючись ні до важко-стравних аналітичних процедур, ні до модних постмодерних інтерпретацій, він фіксує факт появи книжки як явища публічної естетики і супроводжує це власними суб'єктивними коментарями. Якраз його короткі, недомовлені, пунктирні або провокативні судження є добрим спонукальним стимулом для читача. Не піддався Є.Баран спокусі писати в стилі поп-критики, який агресивно демонструють українські необелінські І.Бондар-Терещенко, О.Бузина, О.Бойченко.

Щирісіречні зізнання й розчарування Є. Барана справді видають його невдоволеність від самого процесу творчості, тому, на нашу думку, він і замислив зміни. Причина – в розірваній комунікації його творчого статусу. У творчості відкривається її найважливіша функція – комунікативність. Євген Баран в якийсь час відчув, як почали «окислюватися» контакти з оточенням і апологетами Ю.Андруховича, далі з «вісімдесятниками», «дев'яностівцями», ще далі – з власними інтенціями. Тому, думається, він знайде себе у більш органічних для його творчого обличчя жанрах-есеях, щоденниках, спогадах тощо. А, можливо, з оперативного репортера літпроцесу самовишколиться як його системно-аналітичний слідчий, чий слід не занесе листом писанини.

Ольга Деркачова

Щоденники звичайного читача

Писати критику на критику – таке дещо попахує збоченням. Але з іншого боку, критика теж має право на оцінку та аналіз.

Мова йтиметься про дві книги Євгена Барана – «Навздогін дев'яностим...» і «Читацький щоденник - 2005», які вийшли у 2006 році.

Перша з них має підзаголовок «Проза бібліофіла». Вийшла в серії «Інша критика». Отож маємо нашестя не лише «іншої літератури», а й «іншої критики». Хоча в чому її відмінність від «не іншої критики», я так і не зрозуміла. В авторській передмові Баран зазначає, що «Ця книга літературно-критичних текстів в жодній мірі не є підсумком. Це, насамперед, процес, але з відтінком ностальгії». І далі: «Для мене література ніколи не була сенсом життя. Але вона залишається одним із способів пізнання життя». Структурно книга розпадається на кілька розділів, що вміщують загальнолітературні розмірковування, фейлетони, власне літпроцес та інтерв'ю. До неї ввійшли розмірковування не лише про книги, писані у 90-х роках, а й вже у 2000 році і далі.

Друга книга – читацький щоденник. Як зазначає сам Є.Баран, «я задумав оформити всі прочитані мною книги у своєрідні публічні цикли читацьких денників. Бо найкраще пізнати моє «Я» можна не лише через моє приватне листування і щоденники, а також і через міркування з приводу прочитаних мною книг». Книга розбита на кілька блоків: «Блок поетичний», «Блок прозовий», «Блок літературно-критичний».

Попри відмінність назв, обидві книги об'єднали критичні есеї, писані протягом останніх років. Про них можна багато сказати як доброго, так і не зовсім, закинувши їм ненауковість, поблажливе ставлення до деяких аналізованих творів. Причина такої поблажливості не в особливій любові до автора чи його книг, а у любові до читання як такого.

Це не є літературознавчий аналіз у його класичному **розумінні**, зрештою, у нас є купа літературознавців, аби то робити. Це швидше фіксація вражень та емоцій від прочитаного, а враження від літератури іноді важливіші за самі тексти, бо саме вони лишаються в пам'яті, а не влучно підібрані образи чи вдало розкриті теми.

Є.Баран пише дуже тактовно і толерантно, але добродушною і поблажливою його критику не назвеш. Він говорить те, що думає, або те, що йому видається, що він так думає. Його оцінки текстам, авторам неможливо забути: «Читаючи новий роман Ульяненка, у мене було відчуття, що мій рот заповнений блювотинням і заклеєний липучкою: ти давишся власним затруєним шлунковим соком, гидко кривишся, ковтаючи поволі його знову. Парадокс полягає в тому, що Ульяненка все-таки треба читати. Його проза - своєрідний фізіологічно-психологічний протиотруйний засіб». Або: «У наш час ми звикли, що літератором викидається на наші голови будь-який словесний непотріб, мовляв, якщо ви не здатні оцінити генія, то наступні покоління «шаленітимуть» від моїх творінь».

Баран пише про всіх. Тобто у нього немає певних суворих критеріїв до вибору автури (лиш суто особисті відчуття і розуміння). Скажімо, писати лише про «розкручених» авторів або ж про бідних і невідомих містечкових геніїв, яких ніхто не визнає, окрім родичів, і не читає. В його книгах є прізвища обидвох Андруховичів, Забужко, Єшкілева, Процюка, Криштопи, Ульяненка і так далі.

Але є прізвища і менш відомі, які можливо, окрім есеїв Барана, ніде більше не фігуруватимуть. І не в силу їхньої неталановитості, а у зв'язку з цілим рядом причин і випадковостей, які не дають їм вийти за межі свого регіону. Таких причин багато: обмежені накладі книг, видання книжок власним коштом, вперте замовчування, бо так хочеться, мовляв, у літпроцесі і так повно народу, а тут ще і ви пхається, це ж літпроцес, а не гуртожиток. Так часто буває у житті: хтось напише одну малоцікаву книжку і носиться з нею, як з писаною торбою, а хтось десять набагато цікавіших, але не зможе їх вчасно і вміло пропіарити. Євген Баран наївно вірить, що цю ситуацію можна змінити. Я менш оптимістична. Але зрештою, якщо постійно воювати з млинами, вони таки розваляться.

Тетяна Качак-Тебешевська

Читач книг і сьогодення

Баран Є. М. У полоні стереотипів та інші есеї. – Івано-Франківськ: Видавництво «Типовіт», 2009. – 256 с.

... що я можу робити – добре, погано, але можу – це писати про книги. Часто ловлю себе на думці, що пишу про них, як про живих людей; у той же час стараюся писати про людей, як про книги...
Євген Баран

Кожна прочитана книжка залишає враження, яким читач живе впродовж певного часу або не переймається зовсім. "У полоні стереотипів" – збірка есеїстки відомого літературознавця, критика Євгена Барана, яка провокує читача якщо не на літературно-критичну рецепцію, то на осмислення прочитаного. Відчуття накресленості, але незавершеності розмови про різні речі помножується із прочитанням кожного наступного есею: автор пропонує тему, щось говорить з цього приводу, активізуючи асоціативне мислення та самоаналіз власного досвіду реципієнта... і переходить до іншої проблеми уже в іншому тексті. Звичайно, таку тенденцію можна пояснити специфікою обраного жанру, літературно-критичною манерою письма чи трактувати як рису авторського стилю тощо.

У книзі порушено стільки різноманітних тем соціального, морально-етичного, політичного, психологічного, історичного, національного, літературного та іншого плану, що їх можна було б розгорнути не в один десяток прозових текстів. Можливо, саме ця політематичність, незважаючи на заявлену жанрову одноманітність матеріалу, ускладнює процес узагальнення і формування цілісного уявлення про книжку.

«У полоні стереотипів» – це мозаїка, фрагменти авторського світобачення і світовідчуття, життєвого досвіду і реакції на реалії буття індивідуального, суспільного і літературного плану. Автор переконаний: «Живемо, мов роботи,

механічно відраховуємо свій час, тільки іноді зупиняємося, зачепившись за чиюсь смерть... Одне слово, живемо за стереотипами, живемо у стереотипах, саме життя зводять до стереотипу» [С. 44]. Критикуючи конкретних осіб і явище загалом, Є. Баран вказує на стандартність мислення і відсутність власної національної позиції у більшості громадян, кар'єрні інтереси та загальнонаціональну байдужість.

Окремі тексти, які ввійшли у збірку, вже були опубліковані у книгах есеїстки «Порнографічна сутність правди», «Наодинці з літературою» та періодиці. Перечитуючи їх вдруге, зауважила, що думки з приводу... ті ж... Найбільше чомусь запам'ятався есей «Людина у вікні».

Філософський погляд на людське життя сконцентровано у образі самотнього старого чоловіка, «який сумними «собачими» очима вдивляється у перехожих на вулиці». Світ із вікна квартири, самотність та приреченість людини, державна байдужість і державний терор до людини зокрема і до людей загалом – таке проблематичне коло тексту. Розкриваючи низку роздумів про цього невідомого чоловіка, автор намагається уявити його життя, думки, життєвий досвід, вивести «основу основ екзистенції». «Самотній погляд самотнього чоловіка» – центральна художня деталь, яка може бути ключем інтерпретації. «Людина у вікні» – не есей із публіцистичними акцентами, це, швидше, художня новела. Навіть часова парадигма тут інша, бо якщо в більшості текстів Є. Баран вдається до спогадів, ремінісценцій та повернення у минуле, то в цьому творі автор (герой новели?) заглядає у майбутнє: «Можливо тому (швидше проходить повз людину у вікні. – *К.Т.*), що у вікні, як у дзеркалі, я впізнаю себе. Далекого і незнамого себе. Старого самотнього чоловіка, який сумними «собачими» очима «вгризається» у спину перехожих...» [С. 57]. Художні засоби підсилюють емоційно-символічне тло твору, надаючи образності й трагічного пафосу.

Є. Баран структуруючи видання, запропонував читачеві 8 розділів, намагаючись систематизувати матеріал і згрупувати його за проблемним спрямуванням. Але будь-які межі чи систематизація є умовними. Смісл текстів письменника далеко не однозначний. Автор говорить власну правду і найчастіше прагне виступати у ролі читача – читача книг, літературного процесу, суспільного буття нашого сьогодення. Інколи письменник різко критикує чи намагається повчати, висловлює своє захоплення (людською добротою, «чистотою людських облич», літературними постатями) чи розчарування, передає ностальгійний настрій чи спогади.

Перший розділ, власне, висвітлює актуальні проблеми виховання майбутнього покоління, формування національно свідомої нації, індивідуальне бачення ієрархії морально-етичних та загальнолюдських цінностей. Хоча сам автор зауважує, що тема моралі обширна і не проста, а сьогодні «до будь-яких розмов на теми моралі ставлення просто ніяке» [С. 113], все-таки «помедитувати на тему *штрафного удару самому собі*» варто.

Публіцистичними апеляціями до читачів звучать есеї «Дьябло», «Хабар душі моєї», «Її величність корупція», «У черзі за щастям», «Телетерор» та інші.

Кожну розмову Є. Баран починає від власного «Я», відштовхуючись від особистого життєвого досвіду, реалізуючи таким чином власну потребу висловити свої міркування. Правда інколи такі спроби і автокоментуються як флюгерство, але бере верх оптимістична зорієнтованість і віра у силу слова, вічну Істину: «Споконвіку було Слово, і з Богом було Слово, і Слово було – Бог. З Богом було воно споконвіку» [С. 251].

Внутрішньо осмислені проблеми, що стають художньо-реалістичним ядром есею і максимально індивідуалізують його зміст, як правило, є типовими для нашого часу («Автоляпас», «Етичне альфонство» та інші). Є. Баран намагається говорити про те, що відоме кожному, але ніхто не наважується сказати так відверто і голосно, байдуже спостерігаючи і за моральною деградацією, і за втратою національної ідентичності, і за ураженням вірусом байдужості, брехні, пристосуванства всього суспільства. З іншого боку – це «релаксація душі». Як пише автор у есеї «Хабар душі моєї»: «Я озвучую цю проблему, аби позбутися темних забаганок власної душі. Не впевнений, що мені буде легше. Але спокійніше – однозначно» [С. 11].

Художній прийом автокоментаря та самокритики, використовуваний письменником, надає есеям автобіографічності, пафосу відвертості та щирості wypowiedання, формує у читача портрет-характеристику самого автора. «Направду я не такий сміливий, як це може декому видатись. Багато переживаю і багато сумніваюсь (боюся теж не менше)», – читаємо у «Автоляпасі». Такі фрагменти самохарактеристики та спогади щоденникового плану немов пазли складаються у цілісний портрет письменника (його зацікавлення, принципи, погляди, життєвий досвід і літературний аспект буття).

Однією із типових рис стилю Є. Барана є літературні, історичні, культурологічні, мистецькі ремінісценції. Літературні авторитети (Гоголь і Шевченко), сюжети та інтертекстуальні елементи накладаються на осмислення різних подій. Так, «Повість про те, як посварився Іван Іванович з Іваном Никифоровичем» – це не переказ твору Гоголя, а резонанс політичної історії Луценка з Черновецьким. Поряд із коментарем відчитуємо обурення з приводу української ницості «політичної дрібноти». Має рацію автор: «Все це я веду до того, що кожного з нас болить те, що не дає нам забути, звідки ми прийшли і куди підемо» [С. 24]. Елементи сарказму та іронії виразно присутні у есеях на злободенну політичну тематику.

Є. Баранові вдається лаконічно і незаангажовано коментувати суспільні події, вчинки представників владних структур: "Це – продумана маніпуляція суспільною свідомістю, щоб відчували постійну залежність і постійну вдячність владі, яка все робить, аби її громадяни чулися винними..." [С. 27]). Символічні «черга за щастям» і «Країна дурнів» («Патріотичне (обов'язкове)» – два концепти образу сучасної держави і політичного курсу. Окремою групою можна виокремити міркування автора про державні інтереси («Московсько-українська війна») та «батьків нації» («Рятуйся, хто може!»), відгомін резонансу дискусій щодо історичних фактів, їх офіційного трактування та асоціювання

із сьогоденням («Псевдо "Яструб"», «Бий своїх, аби чужі боялися», «Листопадовий зрив», «Сага про голод», «Геноцид»).

Окремі тексти розважають «веселими асоціаціями», іронічно-гумористичним настроєм, що плавно перетікає у ностальгію свята («Щасливого Різдва!»). Живим анекдотом звучить есеї «Помпа універсальна». Імплицитні смисли подібних міркувань додають їм критичного аспекту.

До національних питань державності, ментальності, української мови та україномовного простору, свободи слова та демократії («Телетерор», «Регіональний статус», «Україна тінейджерська», «Відстріл по-московськи») Є. Баран повертається фактично у кожному другому матеріалі. Його хвилює «державна підтримка» поширення лудоманії («Однорукий бандит»), процвітання принципу «чого бажаєте» («Чого бааєте?..»),

Деякі тексти відкривають для нас ностальгійного романтика, кіномана, який захоплюється (і добре їх знає!!!) радянськими фільмами («У стилі ретро» і справжніми почуттями («Кохана жінка механіка Гаврилова»), «аристократами духу»).

Ностальгією віє від есеїв, включених до III розділу збірки, де знаковим є перший текст – «Книги і люди». «Книги – це єдині друзі, які ніколи не зраджують. Навпаки, дуже часто зраджують їх» [С. 67], – пише автор, асоціативно співставляючи життя людини і книги.

Окремі есеї є справжніми художніми нарисами-спогадами: про батька («Книги і люди»), татову сестру Софію Котик («Світське життя»), дідуся Івана Братківа («Останній герой»), про вуйка Яремка («Вуйко Яремко»), вуйка Остапа («Остап Михайлович») чи інших родичів («Мій Чортків»); про «край свого сонячного дитинства» («Літнє, необов'язкове...», «Імпресіоністичне...» – зразок автобіографічного письма, який за своїм характером перегукується із спогадами про дитячі роки Б. Лепкого, О. Довженка, М. Стельмаха), юнацькі пригоди («Сільські розваги») і дорослі подорожі («Київ-Вокзальний» – есе з цікавим розгортанням одного із міських топосів – образу вокзалу). Елегійно-ностальгійною інтонацією звучить «Останній дзвоник», як нагадування про те, що все минає, а час та обставини диктують свої закони життя.

Частина текстів подібні до щоденникових нотаток про пережиті відрізки часу («Прохіндіяда, або біг на місці...», «Ностальгія за святом»). Часто у одному есеї переплітаються вибіркові фрагменти спогадів про родичів та знайомих, які накладаються на пласт критики явищ суспільного життя, відлунюють у асоціативних ремінісценціях різного плану (літературного, історичного, містецького тощо), щоб, зрештою, творити безперервний потік свідомості і думки – цілісний текст есею («Останній герой», «Сповідь, яка вбиває», «Відкладемо суїцид на завтра?..» та ін.).

Серія есеїв присвячена моральному виборові кожного: «Порнозалежність», «Кохання і коханці», «Лель і Полель»; пізнанню людини зсередини («Чорно-білі фантазії»).

Довідником з історії нагородження званнями Героя Радянського Союзу, Героя України та різних орденів може виступати есеї «Страна Героев». Роз-

думуючи над списком нагороджених, автор виокремлює «дивні фігури», а зрештою говорить не про «"липових" героїв в Страні Героїв», а про одну жінку, життя якої справді було героїчним. Є. Баран вміє знаходити альтернативу, використовуючи асоціативні зв'язки, зіставляючи та протиставляючи, переплітаючи спогади, осмислену сучасність та припущення майбутнього.

Зверненням до сучасних проблем спорту та власних спортивних зацікавлень, спогадів, емоцій позначені есеї «Футбольний уїк-енд» та «Коли Зевс спить...».

Імпонує не тільки окреслення і трактування автором проблем сучасності, а й згадки про певних людей, оцінки літературної творчості Параски Плитки-Горицвіт (есеї, побудовані на топосі літературної мандрівки – «Криворівня: картинка з натури»), Василя Кожелянка («Як учив Кожелянко-цзи»), Павла Федюка («Павло»), Д. Юсипа («Смужка неба ширшала й довшала...»), Нестора Чира («Той, хто повернувся на Батьківщину»). Література – «примхлива пані» трактується автором як посередник у спілкуванні, як засіб самореалізації – «література як льос». Про особливості сучасного літературного процесу, тип сучасного письменника, преміювання митців, літературну класику та сучасні літературні проекти Є. Баран говорить у есеях «Божевільний будильник», «Премія», «Повертаючись до Франка...», «Шевченко як несвобода», «Гвалт над Шевченком», «Література без кордонів». А у матеріалі «Рідна школа моя» сформовані і викладені професійні методологічні міркування щодо освітніх офіційних та поза офіційних проблем.

Із оглядом-репортажем Є. Барана із XV Книжкового Форуму у Львові можна ознайомитися прочитавши «451 ° за Фаренгейтом».

Окремі афоризми і мовні конструкції настільки влучні та інформативні, що захоплюють своєю простотою і точністю. Правда, окремі заголовки вражають (безглуздістю? вульгарністю? недоречністю? простонародністю вислову?). «Хай живе і пасеться...» – так називається есей, що відкриває другий розділ збірки. Ні, в ньому зовсім не йдеться про тварин. Тут – про кон'юнктурність суспільного і культурного простору. Ці роздуми Є. Барана (проілюстровані коментарем полеміки двох науковців) ніби продовжують почату розмову про кон'юнктуру у літературі із першої збірки есеїстки «Зоїлові трени». Та й сам автор вказує на те, що наведені цитати вже ним використовувались у полемічних матеріалах на подібні теми. Сам же заголовок можна потрактувати як сарказм автора з певного приводу...

«Літанії Брехні» – чергова спроба відшукати правду, побудувати чи віднайти ієрархію морально-етичних цінностей. Правда, автору, як він сам зізнається, не вдається подолати «бодлерівську традицію».

Наскрізними образами збірки «У полоні стереотипів» є образ книги (як символу літературного простору, життєвого досвіду і мудрості) і людини (з її зовнішнім і внутрішнім виміром). І це зрозуміло з огляду на те, що автор перш за все є читачем, а «читання-кара стає читанням-солодкою-мукою» («Читання як кара»). «І якщо вже щось втрачати у цьому світі, то тільки не здатність

зачаровуватися Художнім Словом і Людьми, які до цього слова проростають» [С. 251]...

Впевнена, що цю книжку читають по-різному, зрештою, як і попередні книги Є. Барана: хтось шукає одностудця, виловлюючи критику суспільно-політичного хаосу; хтось спостерігає за авторською літературно-критичною рецепцією сучасного літпроцесу; хтось хоче (чи не хоче) впізнавати себе у індивідуальних і типових образах есеїв; хтось намагається визначити ставлення письменника до тих чи інших людей, явищ; хтось намагається критикувати і не сприймати текстів, звинувачуючи автора у пафосності; а хтось прагне пізнати автора через призму його внутрішньої суті, поглянувши на світ його поглядом, пізнавши його радості й печалі. Будь-який шлях виправдовує себе, адже щоб іти – потрібно читати... читати книги і сьогоднішня...

Анна Харченко

Щоденник як ще одна спроба «тлумачити себе»

Баран Є. М. Наодинці з літературою... : Щоденникові нотатки, есеї. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2007. – 172 с.

Документалістика у сучасному літературному процесі продовжує завойовувати читацький інтерес. І лакмусовим папірцем для активації цього інтересу є *авторська щирість*. У вступному слові до свого щоденника відомий поляк Вітольд Гомбрович писав: «Мій щоденник – досить безладна писанина з місяця в місяць: напевне, я часто повторююся, іноді заперечую сам собі. Чи не краще було б відредагувати? Підчистити? Але й надто вилізувати не хотілося б». Щодо надмірного втручання у текст щоденника польський щоденникар мав рацію, бо щоденник – це своєрідний «живий текст», «першотекст», тому будь-яке подальше корегування (вилучення під час друку записів, пом'якшення висловленого) можна прирівняти до замаху на закони жанру, замаху на його автентичність, адже це один із жанрів, що не «терпить» умовностей і компромісів.

Щоденнику літературного критика Євгена Барана «Наодинці з літературою» не можна дорікнути у браку щирості. Більше того, саме щирість і фактографічність як основні категорії мемуарних жанрів можна віднести до найбільших заслуг цього щоденника, що вигідно вирізняють його серед щоденників кінця ХХ – початку ХХІ століть – в основному белетризованих та белетристичних. Важливо, що у щоденнику Є. Барана зберігається *пріоритет факту*, тоді як сучасна діаріушна традиція, прямує у сторону белетристики, пріоритет факту замінює пріоритетом мови. І хоча щоденник «Наодинці з літературою» належить до фактографічного типу, автор не заперечує наявності у своїх щоденникових записах белетристичних елементів, як він стверджує у передмові, «принаймі у задумі»: «Я не сприймаю свої щоденникові нотатки за

чистий документ. Все-таки тут присутній елемент белетристики. Принаймі у задумі. Події, люди на сторінках цих нотаток, включаючи і мене, є реальними, і в той же час вигаданими. Бо я не впевнений, що ті історії, ті ситуації, які я розповів, і якими здебільшого був свідком, є саме такими, а не іншими. Те ж саме з оцінками...».

Необмежений у часі і просторі потенціал щоденника дає авторові унікальну терапевтичну можливість – розкіш «говорити не для когось, а собі самому», «коли кожне слово стає усе твердішим, додає тобі внутрішньої наснаги, визволяє від тисячі страхітливих вагань, коли ти говориш не як невільник ефекту, а як людина вільна!» (із теоретичних міркувань В. Гомбровича). Для Є. Барана його щоденник – це ще одна спроба «тлумачити себе» (спроба, звичайно, наївна, однак необхідна), спроба відособленого бачення свого «я» у тексті і крізь призму тексту. Адже щоденник дозволяє авторові поглянути на своє «я»-біографічне і «я»-текстуальне дистанційовано, із відстані читача, а, як відомо, щоб пізнати будь-яке явище, треба вийти за його межі. І хоч критик називає свої щоденникові нотатки тільки «скалками подій тижневих», саме із скалок, окремих фрагментів і вибудовується те, що ми звикли називати життям. Тому для Є. Барана так важливо дотримуватися хронологічної послідовності подій, він не нехтує датуванням, що є ознаками фактографічного типу щоденника.

Однак щоденник давно перестав бути тільки «текстом-для-себе», ставши і «текстом-для-інших». Текст щоденника, як і будь-який інший текст, є макрокомунікативним актом, під час якого відбувається процес освоєння читача з автором, публічний процес створення себе на очах у публіки. Але у щоденникових записах «Наодинці з літературою» авторові вдалося те, на що в сучасній щоденниковій творчості спромігся тільки К. Москалець у «Келії чайної троянди» – *наситити читача своєю екзистенцією*. Через щоденник критик показує «екзистенційне посвідчення особи», але робить це так непомітно, що читач сприймає це посвідчення за власне. І вдається це авторові через включення у текст т.зв. «ембріональних думок», народити які має в контексті своєї пресупозитивної картини світу читач, наприклад: «Кожен із поетів стоїть ближче до Юди, аніж Івана Богослова. Найкращі з них наближаються до апостола Петра (ніч трьох відречень...))».

На емоційному рівні щоденник Є. Барана – це щоденник відчуттів. Час від часу тут з'являється відчуття загрози – культурної, національної, політичної, іноді – й екзистенційної. У тексті постійно присутнє відчуття ностальгії – ностальгії за людьми, що стали історією, ностальгії за втраченим часом і людським проминанням («Сьогодні вербна неділя. Через тиждень Православний Великдень. Так і живемо. Від Великодня до Різдва, а від Різдва до Великодня. Ось тобі й весь час людський, об'єднаний великими християнськими циклами»), ностальгії за дитинством («Дитинство – це той єдиний рай, з якого людина добровільно хоче вирватися, аби пізніше жити мрією про повернення до нього»), відчуття або ж відсутність відчуття свята.

Із перших сторінок читач стикається з стійкою *авторською позицією* – позицією критика. Щоденник Є. Барана охоплює період 2000 – 2006 років, період його «вживання» в літературу і постійної присутності літератури в ньому, або, надаючи слово автору, – «це період найактивнішої моєї присутності в літературному процесі. Можливо, це варіант прощання із тим періодом». Тому серед записів так багато міркувань щодо літературного процесу (особливо цікаві думки про «вростання» літератора в жанр), з яких чітко випливає одне: *критикові йдеться не стільки про письменників, скільки про літературу*. Але говорити про процес, оминаючи тих, хто творить його – це все одно, що говорити про «арфу без арфіста». І тут доречно навести ще одне міркування В. Гомбровича (у автора справді багато суголосних із польським письменником думок), висловлене імперативним тоном як одне із «золотих правил» критики, і якого вдається дотримуватись Є. Барану як в критичних статтях, есеїстиці, так і в щоденнику: «Літературна критика не є осудом людини людиною (бо ж хто дав тобі таке право?), але сутичкою двох особистостей на абсолютно рівних правах. Отож – не суди. Описуй лише свої реакції. Ніколи не пиши ані про автора, ані про твір – тільки про себе в конфронтації з твором або з автором. Про себе ти писати можеш». Тому незважаючи на те, що в щоденникових нотатках зустрічаємо багато персоналій сучасного літпроцесу, визначальним залишається відношення «я – текст», а не «я – автор», критик все ж залишається «наодинці з літературою».

В теорії щоденникового жанру відкритим залишається питання «називання / замовчування (шифрування)» конкретних імен у тексті. Так, брати Гонкури дотримувались принципу абсолютної відкритості, і ті, хто з ними обідали, через щоденник ставали відомими. Адже коли автор шифрує імена, «створюється враження, що автор щоденника бачить тільки в самому собі особистість, а його сучасники – це анонімна юрба» (М. Фріш). Однак більшість щоденників дотримуються принципу напіввідкритості, анонімні «N.» маємо і в щоденниках Т. Шевченка, Л. Танюка, О. Гончара. Цей «гріх» можна приписати і щоденникові Є. Барана, хоч з іншого боку зрозуміла його етична позиція.

У щоденнику «Наодинці з літературою» автором збережений принцип, що вже частково втрачається в сучасному мемуарному дискурсі – принцип «цілісності образу автора». Так, Є. Баран дозволяє читачу побачити себе не тільки у літературній чи навколо літературній площині, а й площині суспільній, політичній, побутовій, інтимній. Під таким кутом зору його щоденник близький до щоденників А. Любченка і Ю. Луцького. Представити свій образ як єдність усіх проявів – надважливе завдання будь-якого мемуариста, причому завдання надважке. Бо тут дуже важливо не перейти межі, «не розсіяти», «не загубити» себе і читача в надмірності побутових деталей. Важливо у поросі днів не втратити відчуття прожитого тижня, місяця, року, зрештою, життя. І ще важливо, що Євген Баран цього відчуття не втратив.

Звільнитися в есеї

Євген Баран. У полоні стереотипів. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2009. – 256 с.

Працюючи над критичним текстом, автор перебуває в межах певних канонів і завдань, що змушує його до ретельної фільтрації матеріалу. Тому особисті спогади, спостереження, роздуми і т. д. потрапляють до критичної статті в незначному обсязі. Якщо ж, аналізуючи літературну тему, критик повністю реалізує творчі потенції, тоді у нього і взагалі може не виникнути потреба у фіксації фрагментів зі свого життя – й навіть за межами критичного огляду. У такому випадку існує висока ймовірність, що жанри діаріуша та есею залишаться на периферії авторських уподобань.

Але, зрештою, кожен сам обирає про що і в якій формі говорити, й кожен це робить в свій індивідуальний спосіб: у такому виявленні волі та ствердженні власного «я» – гарантія нашої внутрішньої свободи, унікальності. Тож коли один автор, який в критиці реалізується сповна, про документальні дріб'язки власного життя безболісно забуває, інший, котрий не вичерпує творчих можливостей в самій критиці, – не тільки відчуває до них виправданій (оскільки з деталей і складається життя) сантимент, але й відчуває потребу озвучити те, про що не в змозі сказати в критичному тексті. Один із методів знайти форму для будь-яких спогадів, спостережень, роздумів – вивільнити їх у тексті, обравши для цього відповідний літературний жанр. Приміром, щоденникові нотатки або есей, котрі не обмежують амплітуду авторського мовлення, а тому не перешкоджають накопиченню як художнього так і документального матеріалу.

Саме такими загальними роздумами попервах супроводжувалося читання книги Євгена Барана «У полоні стереотипів», яка нещодавно вийшла друком у івано-франківському видавництві «Тіповіт» (серія «Інша есеїстика») і в якій критик звернувся до есею, аби озвучити власні погляди на проблематику сучасного життя. Але в процесі читання загальність думок поступово спрямовувалася в більш конкретне русло. Окрім того, читаючи, я намагався сприйняти «У полоні стереотипів» в об'ємнішому, аніж його надає текст самої книги, контексті – контексті, який створюється особистістю автора, оскільки розуміння авторської постаті дозволяє краще «порозумітися» з текстом. Тому своєрідним гідом під час читання нової збірки есеїв Євгена Барана для мене став його діаріуш за 2000–2006 роки, увійшовший до попередньої книги «Наодинці з літературою». Відтак загальні міркування витіснялися ще й роздумами, пов'язаними з емоційно-ідейною відмінністю, яка спостерігається між щоденниковими записами та есеями. Читання діаріуша наводило на думку, що в своїх критичних рецензіях, літературних есеях та щоденникових нотатках Є. Баран завжди різний: впевнений і компетентний – в критиці, стомлений і

спустошений – у щоденнику, ідеалістичний і безкомпромісний – в есеях. І хоча кількома епітетами не охарактеризувати притаманне авторові використання жанровості, проте, як мені здається, деяка однозначність наведених епітетів адекватно вказує на категоричність, з якою Євген Баран «замикається» в кожній із жанрових іпостасей. Та категоричність не тільки чітко розмежовує почуттєві енергії автора, а навіть перешкоджає їхньому кочуванню між жанрами. І якщо між критичними статтями та літературними есеями вбачається певна настроєва ідентичність, то специфічна емоційна оголеність є притаманною виключно для діаріуша. У післямові «Самотній чатовий» до книги «Наодинці з літературою» Василь Слапчук зазначає: «Окремі фрагменти діаріуша мають вигляд вузликів на пам'ять, що для жанру щоденника цілком закономірно (...), текст – це тільки невелика надводна частина інформаційного та смислового айсберга, основна ж – зостається у пам'яті та свідомості автора. (...) У своїх есеях Євген розв'язує окремі вузлики, вивільняючи й активізуючи пам'ять, розгортає етюди у повновартісні картини, які, попри малий формат, місткі ідейно і мають викінчений вигляд, на місці деталі, нюанси, світлотіні».

Євген Баран – автор багатьох книг, серед яких: збірки літературно-критичних текстів «Замах на міражі» (1997), «Зоїлові трени» (1998), «Звичайний читач» (2000), «Навздогін дев'яностим» (2006), збірка есеїстики «Порнографічна сутність правди» (2007), щоденникові нотатки й есеї «Наодинці з літературою» (2007) – відомий своєю принциповістю, сміливістю і навіть... «маніакальністю», але, за словами В. Слапчука, «критик і повинен бути маніакальним». В свою чергу, в одному з листів Іван Іов називає критика «неістовим». «Неістовість» насамперед виявляється в його непримиренному ставленні до *паралітератури* та *флюгерства* (терміни Є. Барана), до наболілих тем. І хоча в пориві полемічної запальності критик інколи припускається занадто різких суджень і звинувачень, проте – якщо залишити поза увагою персональні образи та ущемлені амбіції – слід визнати: хтось мусить і в такій формі говорити про актуальне; хтось мусить «неістово» влаштовувати «неліцеприятний» дренаж, який активізує увагу навколо тієї чи іншої проблеми. На запитання «хто?» можна відповісти: лише той, хто готовий займатися цією справою добровільно. Добровільно, оскільки ця «санітарна» справа – не з приємних, вона може перетворитися на кару, може спустошувати безперестанним нагадуванням про суєтність швидкоплинних процесів (серед яких літературний – не є виключенням), якщо її робити з примусу чи обов'язку. Але Є. Баран йде на цей крок свідомо. І свідомо наживає опонентів та опонентів: третього не дано. В есеї «Хай живе і пасеться...» з книги «У полоні стереотипів» критик недаремно наводить слова латинської приказки: «Коли говориш те, що хочеш, будь готовий почути те, чого не хочеш», які звучать як настанова самому собі. А в завершальному есеї «Читання як кара...» є й таке зізнання (якому, щоправда, мабуть, більше повірять опоненти Євгена Барана, аніж його опоненти): «Я часто буваю різким і категоричним. Але це говорить у мені Біль Чистоти. Біль Ідеї. Зрештою, інколи така різкість і категоричність потрібна насамперед мені, аби не збайдужіти до слова».

Книга «У полоні стереотипів» складається з восьми тематичних розділів, в яких автор торкається аспектів як завжди складного і специфічного українського існування. У поданні матеріалу письменник свідомо орієнтується на текстуальну прозорість, уникаючи мовної еквілібристики і, як висловлюється у щоденнику, *літературицини*. Мабуть, тому образна та ідейна зрозумілість у книзі здебільшого превалює над образністю художньою. Більшість творів «У полоні стереотипів» – нові (деякі з них були розміщені в інтернет-блозі критика rokygys.livejournal.com), хоча до збірки ввійшли і вибіркові есеї з попередніх книг. В книзі багато роздумів, спогадів та історій, замкнених у широкому діапазоні книги, – від міркувань над духовними питаннями («Автоляпас», «Людина у вікні», «Літанії брехні», «Етичне альфонство», «Лель і Полель», «У полоні стереотипів») до подання майже газетної – а в щоденнику письменник згадує про співпрацю з Газета.if.ua – інформації про вбивство російської журналістки («Відстріл по-московськи») чи пекінську олімпіаду («Коли Зевс спить...»). В есеях Є. Баран завжди виходить на рівень морально-етичних узагальнень, котрі є тими точками, в яких сконцентровується авторська думка.

Та оскільки не все у житті надається до обов'язкового осмислення, так би мовити, у вищих сферах, тому есеї рясніють й злободенними, приземленими темами (нищість і захланність політичної «еліти», кон'юнктура, «кумівство», пристрась до азартних ігор, хабарі, комп'ютерні «стрілялки», земельні афери), очевидність яких не потребує якогось особливого обміркування, бо їхнє озвучування поступово перетворюється на елементарну форму звільнення від наболілого, котре дедалі частіше «хочеться та не можеється» виплюнути із себе як смертельну бацилу. Політично-економічним та соціально-побутовим проблемам у книзі Євген Баран відводить чимало місця. Відтак і експресія висловлювань зростає: «доки ми будемо сей псевдодержавний гармидер терпіти?» («Листопадовий зрив»), «із внутрішнім страхом очікую: чи не увірветься колись терпець ошуканим, які «з вилами» підуть встановлювати Царство Справедливості?» («Однорукий бандит»), «нас очікує нова Коліївщина» («Геноцид»), «люди тисячоліття жили без влади і вміли на неї не звертати уваги» («Бий своїх, аби чужі боялися...»). Пориви Є. Барана зрозумілі: важко дивитися на те, що відбувається, і мовчати. Тим більше, що мовчати не можна. Але водночас замислюєшся й над іншим: чи варто витратити енергію життя на заангажованих політичних маріонеток, котрі «незалежно» борсаються біля свого корита?.. Спровокований майже анархічним «люди тисячоліття жили без влади», я подумав: ми дали політикам шанс, вони його сплюндрували, а народне прислів'я гласить: перебила свиня «Отченаш» – нехай сама молиться! Кожен із нас, зрештою, спасеться так, як спасається, і не треба помилятися, плутаючи важкий український чорнозем із землею обітованою – легкою, наче нетутешнє повітря...

Найцікавішими в книзі мені видаються есеї, в яких автор розповідає про звичайних людей, з якими його пов'язують роки життя і які не належать до політичного чи літературного світів, вони – з самого життя, а тому зрозумілі у

простоті своїх звичок, помилок, здобутків, радостей і печалей. Хтось із них давно виїхав, а хтось і надалі проживає там, де й жив одвіку, у когось народжуються діти та внуки, а когось – когось вже немає серед живих. Неминучість втрат спонукає Євгена Барана, пишучи про дитинство з пасторальною просвітленістю, пригадувати «відчуття безмежності і поза- чи надчасовості», «бездумне і легке відчуття, ніби ще копиця часу попереду, і головне в житті – не поспішати» («Імпресіоністичне»), ба більше, спонукає хоча б в мріях виходити за межі реалій – туди, де всі завжди залишатимуться живими, здоровими: «(...) гарного сонячного ранку я вибігаю за ворота своєї хати, наздоганяю фіру, на якій їде вуйко Іван Луць, і разом з ним їду на тік. Їду у край свого сонячного дитинства» (есеї «Літнє, необов'язкове...»).

Є. Баран насичує твори документалістикою («Імпресіоністичне», «Ностальгія за святом», «Мій Чортків», «Літнє, необов'язкове...»), артикулюючи численні імена та прізвища, немов повторюючи вслід за Джузеппе Унгаретті рядки з вірша «Пам'яті Мухаммеда Шеаба»: «І можливо я єдиний / знаю / що була така людина»... Назвати, щоб увіковічити хоча б у своїй уважній пам'яті – можливо, цього й замало, але інколи це все, що одна людина може зробити для іншої. Есеї «Остап Михайлович» закінчується такими словами: «Ми всі будуємо замки на піску. Спочатку не помічаємо, аж враз це стає очевидним, і нічого змінити не можна. Починаєш розуміти, що час – це насамперед люди, які були і яких вже нема. І тоді нічого не залишається, як самому ставати для когось часом їхнього найреальнішого небуття...»

Прочитавши книгу «У полоні стереотипів» і зіставивши її з попередньою – «Наодинці з літературою», я зробив для себе деякі висновки стосовно причин емоційної різності, яка спостерігається між літературно-критичними текстами і щоденниковими нотатками письменника.

Отже, перший. Критичні рецензії для Євгена Барана – це насамперед книги. Книги як вияв культури і духовної сталості. Тому в критичних матеріалах Є. Баран зберігає впевненість, спокій. Відомо, критик багато читає і активно реагує на прочитане, хоча й називає себе *звичайним* читачем, «неофітом, який вперше взяв у руки книгу». Він услід за Юрієм Нагібіним повторює: те, що не було зафіксовано, – не прочитане. Хоча від себе додає: «найгеніальнішими і наймудрішими книгами є ті, які ми не записали» («Книга безпам'ятства»). А ще, за його ж таки зізнанням, книги у чомусь схожі з людьми, хоча в есеї «Книги і люди» книжна постійність протиставляється людській мінливості, непевності: «Часто ловлю себе на думці, що пишу про них (книги – *О. К.*), як про живих людей; у той же час стараюся писати про людей, як про книги. Бо долі книг подібні до людських: вони народжуються, ростуть, старіють і вмирають. (...) Дуже часто ми над цим не задумуємося, віддаючи перевагу дружбі з конкретними людьми, інколи вірячи, що людська дружба – це назавжди». Так і пригадуються рядки А. Кантемира, якого Є. Баран згадує в есеї «Історія літератури як фікція», про те, що «спілкування» з книгами («мертвими друзями») може виявитися кориснішим й ідеальнішим за спілкування з – живими – людьми: «...я заприся / В чулан, для мёртвых друзей –

живущих лишуся, / Когда все содружество, вся моя ватага / Будет чернило, перо, песок да бумага».

Другий. На відміну від літературно-критичних оглядів, у діаріуші зафіксовано повсякденне життя: розмови, конференції, поїздки, зустрічі, презентації, знайомства, виступи і т. д. – одним словом, зафіксовано далеко не завжди здорову і творчу атмосферу. Тож у щоденнику зустрічаємо авторське напучування: «Щоб залишатися в літературі в ролі одного з інтерпретаторів, потрібна відстороненність, якої хочу і поки що не можу досягнути. А треба, бо інакше це призведе до особистих травм (...). Читати, коментувати (...), але не наближатися до так званого літературного середовища на неприпустимо коротку відстань!» Але з власної волі знаходячись всередині процесу, немислимо утримуватися на віддалі. Тому в своїх нотатках Є. Баран багато пише про письменників, книги яких йому теж доводиться читати. І ті книги не завжди є цікавими та пізнавальними – так само, як і люди, які їх пишуть і з якими – попри все – доводиться спілкуватися: замкнуте коло, з якого критик не завжди знаходить вихід. В есеї «Читання як кара...» з нової книги «У полоні стереотипів» Євген Баран розповідає про подаровану йому книгу з влучним «геніяльно-імпровізаційним» надписом: «колегіяльно на кару». Влучним, оскільки: «Таки на правду читання дедалі менше стає естетичним задоволенням, (...) а дедалі більше – нелегкою, моментами виснажливою роботою Таким собі варіантом Сізіфової праці». Читаючи подібне зізнання, думаєш: не дивно, що в одній зі своїх рецензій критик пише про «майже фізичний біль за *ідеальним* спілкуванням».

І третій. В очікуванні ідеального спілкування – як у неволі. Бо чи не є полоном очікування довершеного в недосконалому світі? Чи не є полоном бажання порозумітися з іншими як із самим собою: чути те, що сказав би собі сам, і казати те, що хотіли б чути від тебе? І як з тієї неволі звільнитися: змиритися з недосяжністю прижиттєвих ілюзій? чи, навпаки, жити, не зрікаючись утопічних сподівань? Запитання, на які кожен відповідає по різному... Художня територія есеїстичної збірки «У полоні стереотипів» не знаходиться на перехресті критичних текстів та щоденникових записів письменника, але утворює разом із ними – на перший погляд, дещо суперечливу, а насправді органічну – єдність, розуміння якої допомагає цілісному сприйняттю творчості Є. Барана. Відводячи в своїй літературній діяльності есеям важливе місце, автор збірки «У полоні стереотипів», на мій погляд, реалізує в них етапи творення ідеального співрозмовника – співрозмовника, з яким не тільки можна «спілкуватися» на будь-які теми, а й через якого можна переповідати іншим ту інформацію, котра не потрапляє у критичні рецензії та діаріуш. У такому контексті есей для Євгена Барана є своєрідним варіантом звільнення. Звільнення з полону очікування – очікування ідеального спілкування.

отець Анатолій Загрійчук,
снт. Браїлів Вінницької області

Відновлення жанру проповіді

Євген Баран. У полоні стереотипів та інші есеї. – Івано-Франківськ:
Тіповіт, 2009.

Читачеві багатьох періодичних видань досить відомі твори, подані у запропонованій книзі. Вони майже завжди викликали пильну увагу та зацікавленість широкої громадськості. Тепер, зібрані під спільну обкладинку, набрали нової мистецької цінності. Перехід у кількість, як відомо, має відбиток і на якості. У даному випадку, як бачимо, у кращу сторону. Книга стала досить помітним явищем у літературному світі.

Хочеться детальніше зупинитися на новаторстві автора. Сторінка за сторінкою заглиблюєшся у текст, торкаєшся сокровенного, суто авторського, подекуди беззахисно потаємного і відчуваєш відповідальність у доторканні до іншого, відкритого перед тобою життя. Приходиш до розуміння причетності кожного з нас до чогось великого, спільного, що об'єднує, робить нас народом, просто людьми. Перегортаєш ще сторінку... Ще... І раптом спиняєшся. Що це? Короткі, на дві-три сторінки, нариси, спогади, портрети, рецензії, історичні та етнографічні замальовки. Розгорнута думка, ненастирливі обґрунтовані висновки. Далі, далі... Невеликі лаконічні тексти. Знайома форма... Проповідь! Так, так... Жанр, відомий з початку християнства. Його основна змістовна ознака – донесення правди, істини. Він і досі поширений у багатьох літературах. У нашій достатньо назвати святих Симеона Полоцького, Дмитра Туптала (Ростовського), Іоанна Вишенського. Виходять і сучасні збірки проповідей. Правда, церковних. Із зразками літературних доводиться зустрічатися чи не вперше.

Євген Баран пише про правду уже з перших сторінок. Вона зачепила з дитинства: «Вже тоді я зрозумів: щось негаразд у нас із правдою» («Порнографічна сутність правди»). Ця думка – від початку і далі, далі... (див. «Ностальгія за святом» та інші). Одна з вічних тем. Отже, маємо ще одну особливість проповіді. Оцініть з цієї точки зору «Україну тінейджерську» чи «Сон Ноя», інші твори, і ви неодмінно ввійдете у особливу сферу роздумів, щирих почуттів, які переживає сам автор.

Жанр вимагає своїх, притаманних тільки йому особливостей. Безумовно, вступає і генетичний код. Хай прапрапрадід і прапрадід Євгена Барана, але проповідували з амвона, несли правду до людей.

Проповідь чітка і прозора як за змістом, так і у мові. Автор легко і майстерно володіє словом, створюючи не тільки тканину оповіді, а й особливу пульсуючу ритміку, мелодію тексту. Це не пастуша сопілка (хоча пасторальні теми теж присутні), не задиристе соло електрогітари чи гордовитого саксофона. Вслухайтесь. Б'є негучний мірний дзвін. У веремії вулиць та майданів його не завжди і розчуєш. Бам... «Сьогодні я буду говорити про долю українського заробітчанина» («Сповідь, яка вбиває...»). Бам... «Кожен із нас знає тисячі історій...» І далі – трагічні мотиви нашого сьогодення.

Кожна доба, кожний час вимагає проповіді. Проповіді правди. А вона, насамперед, починається з усвідомлення, хто ти. Хто поруч. Який перед тобою світ. Звідси – потреба. Біль проповіді, її особистісна та громадська потреба.

«Дьябло», «Хабар душі моєї», «Щасливого Різдва!» – не всі, звичайно, не всі подані у книзі твори мають чітку форму визначеного жанру. Це вже як зліпить майстер. Маємо таку ж рухомість й інших, близьких за змістом та формою літературних жанрах: житіях, подорожніх нотатках, кантах, псальмах, сповідях, молитвах, притчах. До речі, деякі тексти книги мають незаперечні ознаки й цих жанрів: «Лель і Полель», «Імпресіоністичне» (сповідь), «Помпа універсальна» (притчі), «Київ-Вокзальний» (подорожніх нотаток), «Вуйко Яремко» (житія), «Сон Ноя» (молитви).

Автор намагається вивести і себе, і нас, читачів, із полону стереотипів. Не тільки життєвих чи літературних, але, як здається, і з стереотипів сучасної теорії літератури.

Амінь.

Інформаційно-бібліографічне видання

Серія
«Вчені Прикарпатського національного університету»

Відповідальний редактор серії
БІГУСЯК Михайло Васильович

ЄВГЕН МИХАЙЛОВИЧ БАРАН:
бібліографічний покажчик
(до 50-річчя від дня народження)

Головний редактор	В.М. Головчак
Науковий редактор	О.Б. Гуцуляк
Відповідальний за випуск	М.В. Бігусяк
Редактор-бібліограф	І.Ю. Шимків
Комп'ютерний набір	І.Л. Кріцак, О.Б. Гуцуляк
Комп'ютерна верстка	М.М. Курівчак
Обкладинка	Д.Г. Родіонов

Підп. до друку . . . 2011 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура «Times New Roman». Друк на ризографі. Тираж 100 пр. Зам. .

Видавець
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника
76025 м. Івано-Франківськ
вул. С.Бандери, 1, тел.: 71-56-22
E-mail: vdvcit@pu.if.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2718 від 12.12. 2006 р.

